

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli

RAPORT

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE NOWOSOLSKIM W ROKU 2025.

Szanowni Państwo,

Po raz kolejny przekazujemy Państwu raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie nowosolskim.

Głównym celem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higienicznym w różnych obszarach życia oraz zapobieganie chorobom.

W raporcie zamieszczone są dane dotyczące zdrowia publicznego mieszkańców powiatu pozyskane w wyniku kontroli, badań laboratoryjnych, zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne dokonywanych przez lekarzy oraz wywiadów epidemiologicznych.

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należą obszary mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne społeczeństwa m.in. w zakresie bezpieczeństwa żywności, wody pitnej, suplementów diety, chemikaliów, kosmetyków, produktów biobójczych, warunków pracy, wypoczynku, nauczania a także udzielania świadczeń zdrowotnych. Ważnym aspektem naszego działania jest również działalność edukacyjna mająca na celu kreowanie postaw prozdrowotnych wykonywana przez pracowników Promocji Zdrowia.

W wyniku powyższych działań oceniamy stan sanitarno-epidemiologiczny powiatu oraz porównujemy go do wskaźników z poprzednich lat.

Należy uznać, że od naszych działań zależy kondycja zdrowotna mieszkańców jak również stan sanitarny nadzorowanych obiektów.

Poniższe opracowanie przedstawia to w sposób szczegółowy.

Z poważaniem

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

Maria Małgorzata Szablowska

Spis treści

Spis treści.....	1
1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie nowosolskim nadzorowanym przez PSSE w Nowej Soli w 2025 r.....	5
1.1. Zakażenia krwiopochodne i choroby przenoszone drogą płciową.....	5
1.2. Zachorowania szerzące się drogą pokarmową.....	8
1.3. Zachorowania, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne.....	10
1.4. Grupa chorób odzwierzęcych.....	13
1.5. Inne jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłoszenia i objęte sprawozdaniami.....	16
1.6. Podsumowanie.....	19
2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	22
2.1. Szpitale.....	24
2.1.1. Wielospecjalistyczny Szpital SPZOZ w Nowej Soli.....	24
2.1.2. Szpital jednodniowy ARS-MEDICA Bis Lekarska Spółka Partnerska Julian Hucko i Partnerzy, ul. 1-go Maja 30, 67-100 Nowa Sól.....	26
2.1.3. Dolnośląskie Centrum Chorób Serca „Medinet” Filia Nowa Sól ul. Chałubińskiego 7.....	27
2.1.4. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz praktyki zawodowe lekarzy i lekarzy dentyków.....	28
2.2. Podsumowanie.....	29
3. Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych.....	31
3.1. Szczepienia obowiązkowe.....	31
3.2. Szczepienia zalecane.....	34
3.3. Kontrole przeprowadzone w związku z Narodowym Programem Kontroli kart uodpornienia.....	34
3.4. Podsumowanie.....	35
4. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.....	36
4.1. Informacje ogólne.....	36
4.2. Stan sanitarno-techniczny budynków.....	37
4.3. Warunki do utrzymania higieny osobistej.....	37
4.4. Higiena procesu nauczania.....	38
4.5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.....	41
4.6. Opieka medyczna.....	42
4.7. Dożywianie uczniów.....	42
4.8. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.....	43

4.9.	Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek	44
4.10.	Podsumowanie	44
5.	Nadzór nad jakością wody do spożycia, wody w kąpieliskach i basenach.....	46
5.1.	Wstęp - jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	46
5.2.	Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia	47
5.3.	Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	49
5.3.1.	Braki przydatności wody – zanieczyszczenia mikrobiologiczne	51
5.3.2.	Brak przydatności wody – zanieczyszczenie fizykochemiczne	52
5.3.3.	Warunkowa przydatność wody do spożycia.....	52
5.3.4.	Monitoring substancji promieniotwórczych w wodzie	53
5.3.5.	Stan infrastruktury wodociągowej	53
5.3.6.	Nadzór nad ciepłą wodą.	54
6.	Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	57
6.1.	Nadzór nad pływalniami	58
7.	Podmioty działalności leczniczej.....	60
7.1.	Podsumowanie	60
8.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	62
8.1.	Stan sanitarny zakładów: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej oraz innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej	62
8.2.	Stan sanitarny obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe i pola biwakowe oraz inne obiekty).....	66
8.3.	Stan sanitarny obiektów pomocy społecznej (domy pomocy społecznej, noclegownie oraz placówki zapewniające całodobową opiekę)	67
8.4.	Stan sanitarno-techniczny dworców autobusowych, dworców i stacji kolejowych oraz środków transportu publicznego	68
8.5.	Stan sanitarno-techniczny cmentarzy, domów przedpogrzebowych	68
8.6.	Stan sanitarno-techniczny terenów rekreacyjnych	69
8.7.	Stan sanitarno-techniczny innych obiektów użyteczności publicznej	71
8.8.	Działania kontrolne związane z interwencjami.....	71
8.9.	Podsumowanie	73
9.	Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia	75
9.1.	Obiekty objęte nadzorem w 2025 roku	75
9.2.	System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF, pomocy administracyjnej AAC oraz na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności.	78

9.3.	Jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.	80
9.4.	Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.	81
9.5.	Produkcja pierwotna, sprzedaż bezpośrednia i rolniczy handel detaliczny.	82
9.6.	Nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością prozdrowotną.	82
9.7.	Ocena sposobu żywienia.	83
9.8.	Podsumowanie.	84
10.	Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy.	86
10.1.	Charakterystyka nadzorowanych zakładów pracy.	86
10.2.	Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.	87
10.2.1.	Liczba osób pracujących w przekroczeniach norm higienicznych.	89
10.3.	Nadzór nad czynnikami biologicznymi.	90
10.4.	Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi w środowisku pracy.	91
10.5.	Choroby zawodowe w powiecie nowosolskim.	93
10.6.	Nadzór nad chemikaliami.	95
10.7.	Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.	96
10.8.	Nadzór nad produktami biobójczymi.	97
10.9.	Nadzór nad detergentami.	99
10.10.	Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.	100
10.11.	Nadzór nad produktami kosmetycznymi.	103
10.12.	Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.	104
10.13.	Podsumowanie.	107
11.	Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.	110
11.1.	Zakres wykonywanych zadań.	110
11.2.	Stanowiska zajęte w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	111
11.3.	Stanowiska zajęte w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.	113
11.4.	Opinie dot. projektów.	114
11.5.	Liczba kontroli.	115
11.6.	Uzgodnienia warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego.	116
11.7.	Decyzje płatnicze.	118
11.8.	Inne zagadnienia.	118
11.9.	Współpraca z organami administracji i innymi inspekcjami.	120
12.	Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.	121
12.1.	Profilaktyka nadwagi i otyłości.	121
12.2.	Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS.	124

12.3.	Profilaktyka uzależnień.....	126
12.4.	Wojewódzki program „Z higieną za Pan brat”	128
12.5.	Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów	130
12.6.	Dzień otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej	133
12.7.	Kampania edukacyjna „Bezpieczne wakacje/ferie zimowe”	134
12.8.	Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych	137
12.9.	Podsumowanie.....	138

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie nowosolskim nadzorowanym przez PSSE w Nowej Soli w 2025 r.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli nadzoruje teren powiatu nowosolskiego obejmującego 8 gmin, o łącznej powierzchni 771 km² z liczbą mieszkańców 81532 osób (stan na dzień 30 czerwca 2025 r.).

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych przeprowadzono na podstawie analizy przypadków zachorowań, zgłaszanych przez lekarzy w związku z ustawowym obowiązkiem zgłaszania zachorowań na niektóre choroby zakaźne oraz sytuacji epidemiologicznej kraju opracowanej przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru PZH, Departament Przeciwepidemiczny i Ochrony Sanitarnej Granic GIS za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

W celu zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne wdrażane jest postępowanie przeciwepidemiczne, profilaktyczne, w tym nadzór nad szczepieniami ochronnymi.

Prowadzona jest systematycznie działalność informacyjno-edukacyjna skierowana do osób dorosłych, dzieci i młodzieży.

Szczegółowe wielkości zachorowań na choroby zakaźne oraz zapadalność podano w przeliczeniu na 100.000 mieszkańców, w porównaniu do roku 2024.

1.1. Zakażenia krwiopochodne i choroby przenoszone drogą płciową.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (wzw typu B)

Wirusowe zapalenie wątroby typu B wywołuje wirus HBV. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą naruszenia ciągłości tkanek, które może być związane

z przeprowadzonymi zabiegami medycznymi. Możliwe są pozamedyczne drogi zakażenia takie jak zabiegi kosmetyczne, fryzjerskie, tatuaże, a także droga kontaktów seksualnych.

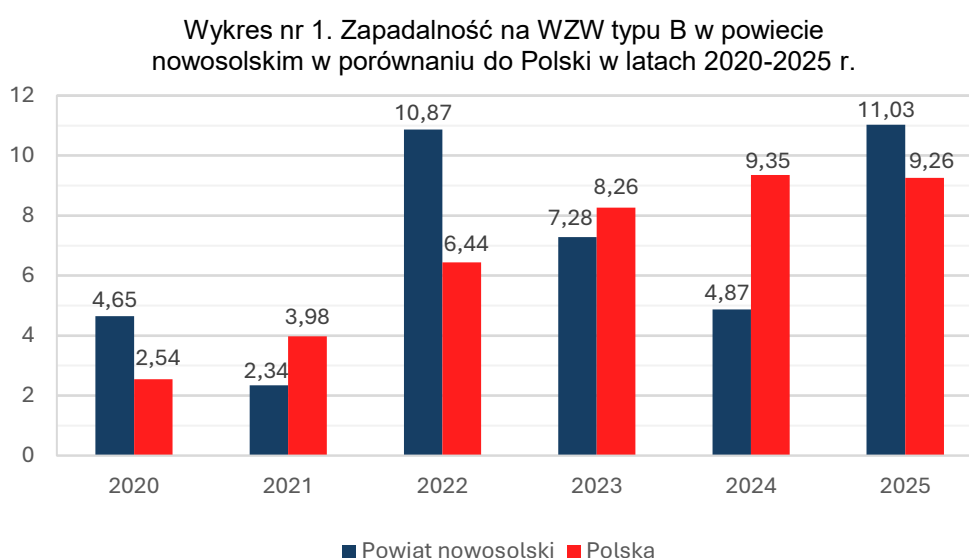
W roku sprawozdawczym zgłoszono 9 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B (zap. 11,03) – wszystkie o charakterze BNO (bliżej

nieokreślone), przy 4 przypadkach tego typu zachorowań w roku porównawczym (zap. 4,87).

Wykrycie zachorowania w fazie przewlekłej uniemożliwia ustalenie okoliczności zakażenia, do którego mogło dojść wiele lat wcześniej. Źródłem infekcji mogły być zabiegi naruszające ciągłość tkanki (m.in. medyczne), którym osoby zakażone były poddawane w przeszłości.

Porównanie wskaźników zapadalności na WZW typu B w powiecie nowosolskim

i w Polsce w latach 2020-2025 przedstawiono na wykresie nr 1.

W porównaniu do roku ubiegłego w powiecie nowosolskim wystąpił wzrost zachorowań na WZW typu B.

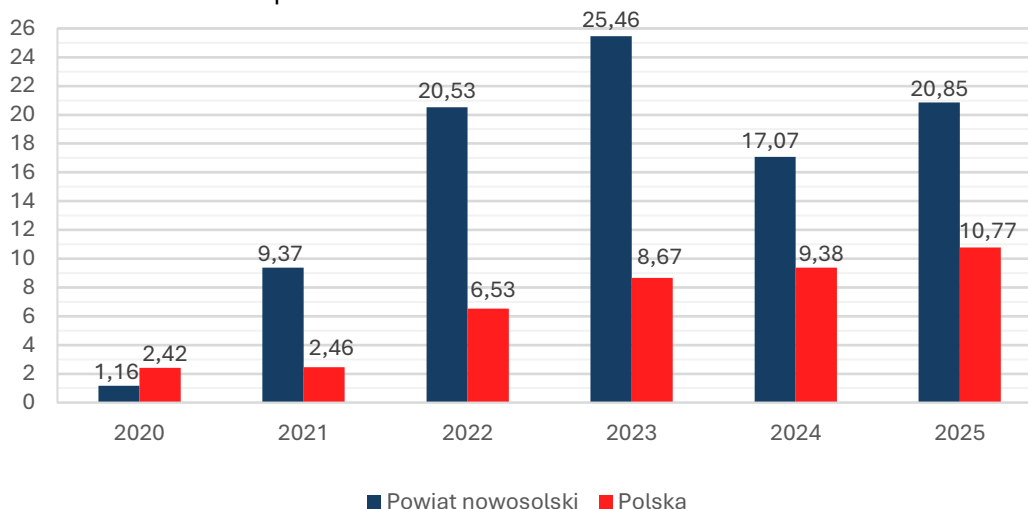
W Polsce w 2025r. odnotowano nieznaczny spadek zachorowań do 3496 (zap. 9,35) z 3545 (zap. 9,44) przypadków w roku 2024.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW typu C).

W powiecie nowosolskim w 2025 r. zarejestrowano 17 przypadków zachorowania na WZW typu C (zap. 20,85), w tym jedna osoba była hospitalizowana. Przypadki zgodnie z definicją zostały zakwalifikowane jako BNO. W roku ubiegłym na tym terenie odnotowano 14 przypadków, co stanowiło zapadalność 17,07.

Porównanie wskaźników zapadalności na WZW typu C w powiecie nowosolskim i w Polsce w latach 2020-2025 przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2. Zapadalność na WZW typu C w powiecie nowosolskim w porównaniu do Polski w latach 2020-2025 r.

Liczba przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2025 r. w powiecie nowosolskim w porównaniu do roku 2024 uległa zwiększeniu.

W Polsce w roku 2025r. odnotowano wzrost zachorowań na WZW typu C do 4087 (zap. 10,77) z 3575 przypadków (9,52) w roku 2024.

Zakażenia wirusem HIV oraz AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności.

Na terenie powiatu nowosolskiego w roku 2025 zarejestrowano 3 przypadki nowo wykrytego zakażenia HIV (zap. 3,67) i jedno zachorowanie na AIDS. W roku porównawczym zgłoszono jeden przypadek HIV.

W 2025 r. w Polsce wzrosła liczba nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV do 2755 zakażeń (zap. 7,37) z 2256 przypadków (zap. 6,01) w roku 2024.

Choroby przenoszone drogą płciową

Kiła

W 2025 roku odnotowano porównywalną liczbę przypadków zachorowania na kiłę - 4 przypadki zachorowania (zap. 4,90) – u dwóch kobiet w wieku 19-45 i dwóch mężczyzn w wieku 28-39 lat do 5 przypadków zakażenia (zap. 6,09) – wszystkie dotyczyły mężczyzn w wieku 27-50 lat w roku 2024.

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost zachorowań na kiłę do 3418 przypadków ogółem (zap. 9,14) z 3255 zakażeń (zap.8,67) w roku 2024.

Rzeżączka

W 2025r. odnotowano porównywalną liczbę przypadków zachorowania na rzeżączkę – 1 przypadek u 36 letniego mężczyzny (badanie w kierunku *Neisseria gonorrhoeae* wykonane prywatnie) do 2 zakażeń w roku 2024, które dotyczyły ciężarnej kobiety i 50 letniego mężczyzny.

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost liczby zakażeń do 1496 (zap. 4,00) z 1186 przypadków (zap. 3,16) w roku 2024.

Chlamydia.

W 2025 r. zarejestrowano 4 przypadki chorób wywołanych przez Chlamydie (zap. 4,90) przy braku takich zakażeń w 2024r.

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost liczby zakażeń do 1406 (zap. 3,76) z 1153 przypadków (zap. 3,07) w roku 2024.

1.2. Zachorowania szerzące się drogą pokarmową.

Salmonelloza

W 2025 r. odnotowano łącznie 20 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella* sp. Na terenie powiatu nowosolskiego zarejestrowano ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego w zakładzie produkującym żywność. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie były pałeczki *Salmonella enteritidis*, Nadzorem epidemiologicznym objęto łącznie 350 osób (pracowników zakładu oraz członków ich rodzin). Zakażenie pałeczkami *Salmonella enteritidis* stwierdzono łącznie u 19 osób w tym u 18 osób dorosłych i 1 dziecka. Jedna osoba (dziecko) wymagała hospitalizacji.

Źródłem zakażenia były jaja użyte do produkcji posiłków, na skorupkach których wykryto pałeczki *Salmonella enteritidis*.

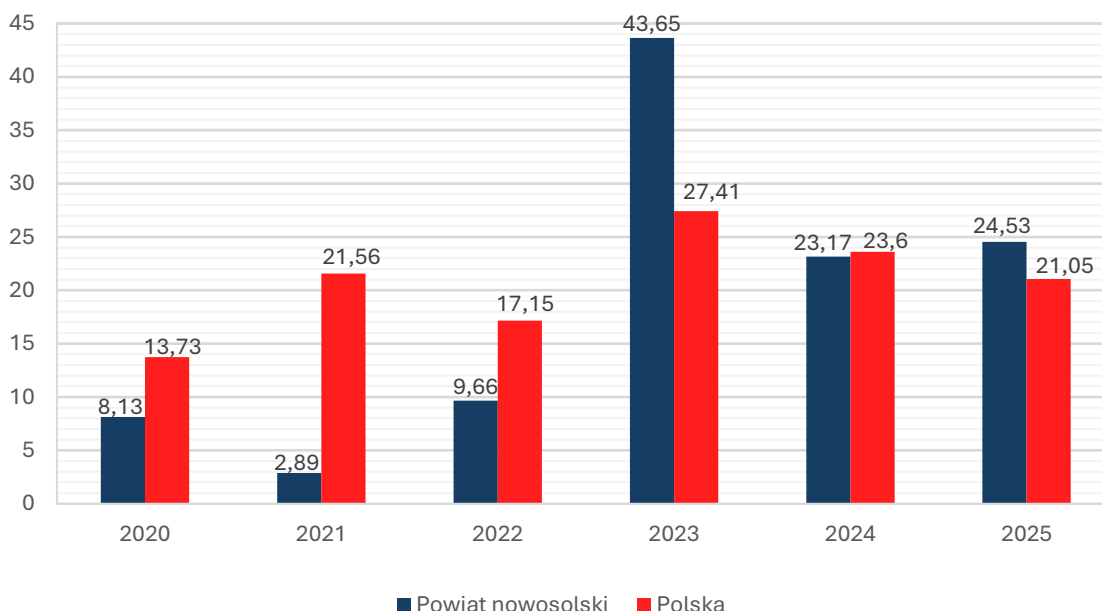
W 2024 roku odnotowano łącznie 19 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami *Salmonella*: 3 *Salmonella* Typhimurium, 11 *Salmonella* Enteritidis, 1 *Salmonella* Virchow, 1 *Salmonella* Kunduchi, 3 *Salmonella* spp.

W roku 2024 wystąpiło jedno ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego w środowisku domowym, gdzie narażonych było 6 osób, w tym dwie osoby hospitalizowano. Nie ustalono źródła zakażenia.

W Polsce w roku 2025 odnotowano spadek zachorowań wywołanych pałeczką Salmonella do 8368 (zap.22,37) z 9359 zakażeń (zap. 24,92) wykazanych w roku 2024.

Zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców, przedstawiono na wykresie nr 3.

Wykres nr 3. Zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella w powiecie nowosolskim w porównaniu do Polski w latach 2020-2025 r.

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

W powiecie nowosolskim w 2025 r. liczba zachorowań przebiegających z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołanych przez pałeczki Campylobacter utrzymuje się na podobnym poziomie do roku poprzedniego. Zarejestrowano 24 przypadki – w tym 23 hospitalizowano.

W 2025 r. odnotowano 24 przypadki zachorowań wywołanych przez Clostridioides difficile – w tym 3 hospitalizowano (zap. 29,43).

Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2025 r. zachorowania zarejestrowane jako wirusowe zakażenia jelitowe w 11 przypadkach wywołane były przez rotawirusy i w 42 przypadkach przez norowirusy.

II.4. Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu zgłoszono u 145 osób (zap. 177,84) przy 161 przypadkach (zap. 196,36), w analogicznym okresie.

II.5. Przypadków zachorowania na dur brzuszny, dur rzekomy ani zatruc wywołanych enterotoksyną gronkowcową nie zarejestrowano.

II.6. W analizowanym okresie zarejestrowano 7 przypadków Giardiozy. Głównymi objawami były charakterystyczne dla tego typu zakażeń: bóle brzucha, biegunka i ból żołądka. Trzy osoby wymagały hospitalizacji.

Nie zarejestrowano przypadków zakażeń enteropatogenną E. coli.

1.3. Zachorowania, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne.

III.1. W grupie chorób, przeciwko którym stosuje się uodpornienie, w analizowanym roku podobnie jak rok wcześniej, nie zgłoszono żadnego zachorowania na błonicę oraz odrę.

W 2025r. odnotowano spadek liczby przypadków zachorowań na krztusiec do 12 przy 47 zakażeniach zarejestrowanych w 2024 r.

W Polsce również zaobserwowano znaczny spadek przypadków zachorowań na krztusiec: w 2025 r. zarejestrowano 11339 przypadków, przy 32656 przypadkach w roku 2024. **Choroba meningokokowa inwazyjna**

Nie zgłoszono przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej. W Polsce takich przypadków było 158 (zap. 0,42).

Nagminne zapalenie przyusznic – świnka

W 2025 r. zarejestrowano 6 przypadków świnki u osób w przedziale wiekowym 3-68 lat. Szczepienia obowiązkowe przeciwko śwince są realizowane od 2003 r. natomiast

od 2005 r. obowiązuje dwukrotne szczepienie dzieci w wieku 13-14 miesięcy i w 10 roku życia.

W Polsce w 2025r. liczba zachorowań na świnkę uległa spadkowi do 651 (zap. 1,74) z 931 zachorowań (zap. 2,28) w roku 2024.

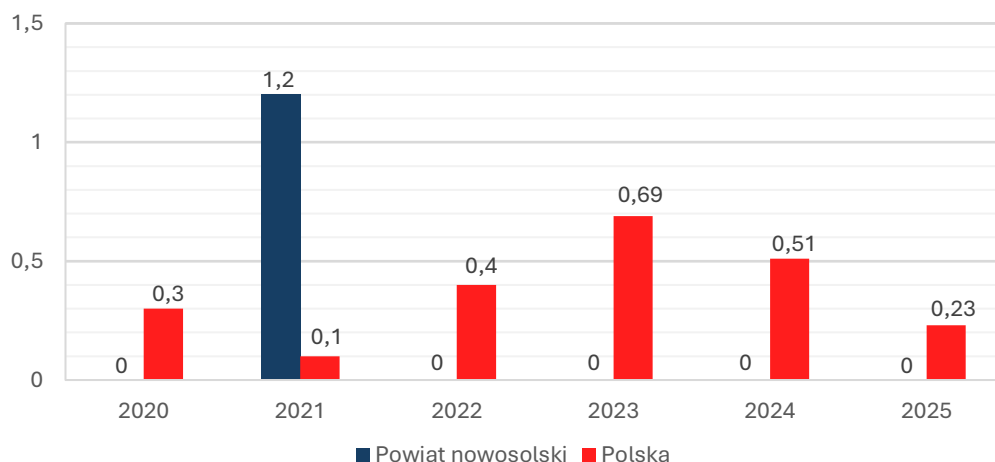
III.3. Różyczka

Różyczka od 2004 r. jest objęta programem eliminacji, koordynowanym przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). Ta łagodna choroba wieku dziecięcego w przypadku zakażenia nieuodpornionej kobiety w ciąży może spowodować wady wrodzone płodu z prawdopodobieństwem sięgającym 95%. W powiecie nowosolskim w 2025 r. nie odnotowano przypadków tej choroby.

W Polsce w 2025 r. nastąpił spadek zachorowań. Odnotowano 85 (zap. 0,23) przypadków różyczki przy 193 przypadkach (zap. 0,51) w roku 2024.

Wskaźnik zapadalności na różyczkę w poszczególnych latach przedstawia wykres nr 4.

Wykres nr 4. Zapadalność na różyczkę w powiecie nowosolskim w porównaniu do Polski w latach 2020-2025 r.

Choroba meningokokowa inwazyjna

W 2025 r. zarejestrowano jeden przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej i dotyczyło 78 letniej kobiety. Pacjentka była hospitalizowana (izolowana) w oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Wobec personelu z kontaktu została zastosowana chemioprophylaktyka.

W Polsce takich przypadków w 2025r. było 189 (zap. 0,51), natomiast w roku 2024 zgłoszono 153 zakażenia (zap. 0,41).

Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

W 2025 r. zarejestrowano 12 przypadków zachorowań wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae*, w tym 11 pod postacią posocznicy. W 2024 r. odnotowano 27 takich przypadków. W Polsce w analizowanym okresie zarejestrowano ogółem 3421 przypadków.

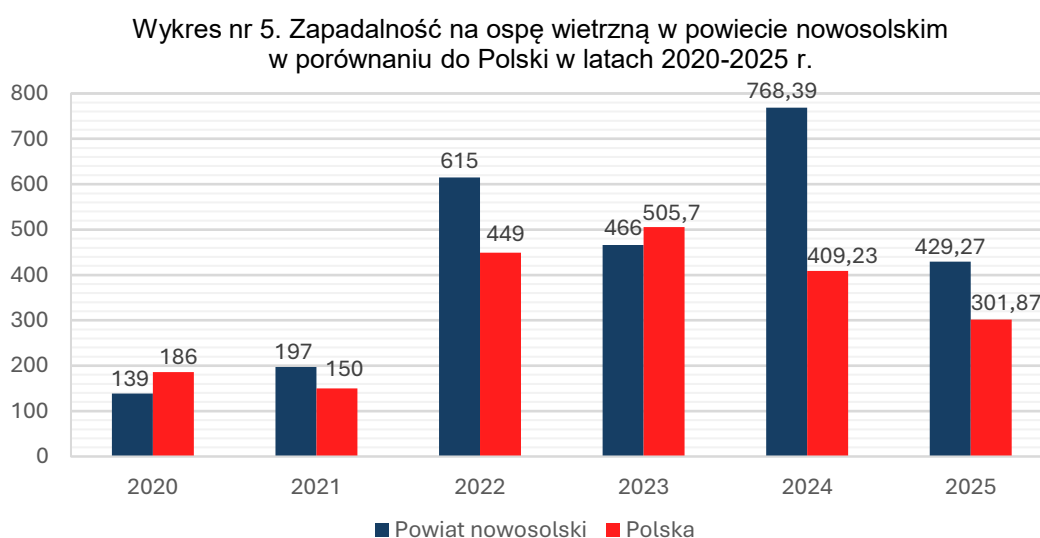
Ospa wietrzna

Ospa wietrzna należy do najbardziej zakaźnych chorób wieku dziecięcego, toteż najczęściej zachorowań odnotowuje się u dzieci przebywających w środowisku szkolnym i w przedszkolach.

W 2025 r. zaobserwowano spadek zachorowań w stosunku do roku 2024: zgłoszono 350 przypadków ospy (zap. 429,27), przy 630 (zap.768,39) w roku poprzednim.

W Polsce w 2025r nastąpił spadek zachorowań - zgłoszono 112907 (zap. 301,87) przypadków, w porównaniu z rokiem poprzednim, w którym zgłoszono 153719 zachorowań (zap. 409,23).

Sytuację epidemiologiczną zachorowań na ospę wietrzną przedstawia wykres nr 5.

Zachorowania wywołane przez *Haemophilus influenzae*

W 2024 r. w powiecie zarejestrowano 7 zakażeń wywołanych tym czynnikiem, natomiast w 2025 r. zarejestrowano 1 zakażenie w postaci posocznicy.

Grypa

Światowa Organizacja Zdrowia zaleca szczepienia ochronne przeciwko grypie jako najskuteczniejszy środek nie tylko zapobiegający zachorowaniom, ale również powikłaniom.

W roku 2025 w powiecie nowosolskim odnotowano 38 potwierdzonych badaniami PCR przypadków grypy (zap. 46,60), w tym 21 osób hospitalizowano. W roku 2024 r. w powiecie nowosolskim potwierdzono 29 zachorowań na grypę potwierdzonych badaniem molekularnym (zap. 35,37), w tym 19 osób wymagało hospitalizacji. Gryp potwierdzonych wynikiem szybkiego testu antygenowego odnotowano: 882 przypadki w 2024 r. oraz 2267 w roku analizowanym.

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost zachorowań do 7831 (zap. 20,94) w porównaniu z 5905 przypadkami (zap. 15,72) zgłoszonymi w roku 2024.

Światowa Organizacja Zdrowia zaleca szczepienia ochronne przeciwko grypie, jako najskuteczniejszy środek nie tylko zapobiegający zachorowaniom, ale również powikłaniom.

Zakażenia wirusem RSV

W roku sprawozdawczym odnotowano 106 przypadków zakażeń wywołanych wirusem RSV. Wirus ten jest bardzo zakaźny, atakuje górne i dolne drogi oddechowe, głównie u dzieci w wieku do 5 lat. Zakażenia RSV pojawiają się sezonowo najczęściej jesienią i zimą. W Polsce w 2025r. zarejestrowano znaczący wzrost przypadków zakażeń wywołanych RSV to jest 95670 (zap. 255,79), w porównaniu z rokiem 2024 – 41648 przypadków (zap. 110.87).

1.4. Grupa chorób odzwierzęcych

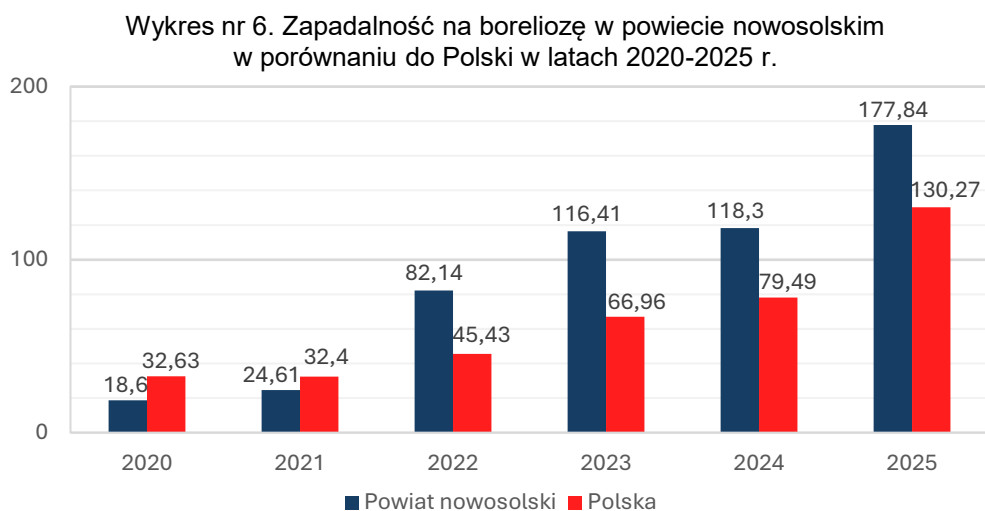
Choroba z Lyme – borelioza

Borelioza to choroba bakteryjna przenoszona przez kleszcze. W 2025 roku odnotowano wzrost liczby zachorowań na boreliozę do 145 przypadków (zap. 177,84) z 97 zakażeń zgłoszonych w roku 2024. Większość przypadków była to postać skórna

lub stawowa. Dwa przypadki (w 2025r) spełniały kryteria neuroborelizy: u pacjentów tych wystąpił nagły, silny ból głowy, sztywność i ból karku, a także potwierdzenie zakażenia Borellia w badaniu PMR.

W Polsce w 2025r. odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę do 48725 przypadków (zap. 130,27) z 29860 przypadków (zap. 79,49) w roku 2024.

Wskaźniki zapadalności na boreliozę obrazuje wykres nr 6.

Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą wywołaną przez wirus neurotropowy, przenoszony

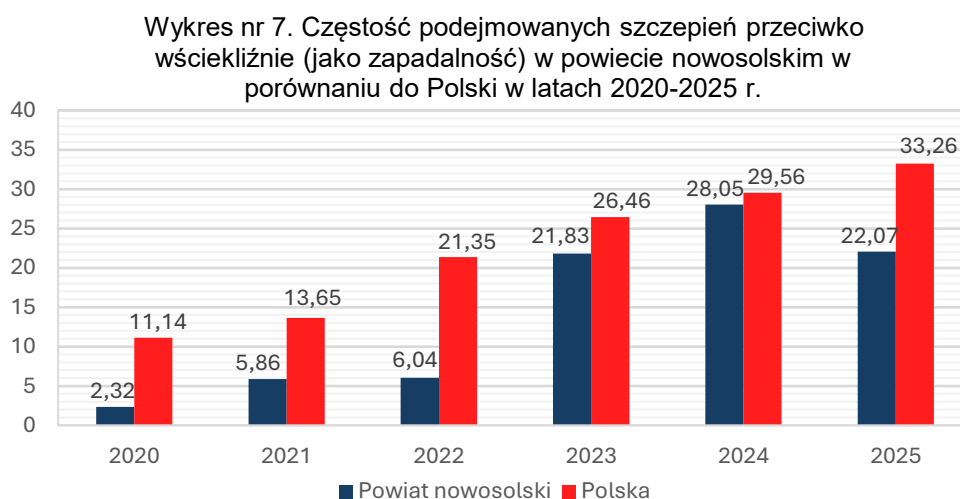
na człowieka w następstwie pogryzienia bądź zanieczyszczenia uszkodzonej skóry lub błony śluzowej śliną zakażonych zwierząt. U ludzi wirus ten atakuje układ nerwowy, co objawia się ostrym zapaleniem mózgu i rdzenia kręgowego, które niemal zawsze prowadzi do śmierci. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie i domowe (tj.: psy, wilki, lisy, kojoty, psy dingo, nietoperze, a także wiewiórki i koty). Jedynym sposobem zapobiegania śmiertelnym skutkom zakażenia, jest jak najwcześniejsze wdrożenie szczepień p/wściekliznie, a w szczególnych przypadkach zastosowanie również surowicy.

Decyzja lekarza o podjęciu szczepień p/wściekliznie zawsze jest poprzedzona wnikliwym wywiadem epidemiologicznym. W przypadku braku możliwości poddania zwierzęcia przyżyciowej obserwacji weterynaryjnej lub przeprowadzenia badań

wirusologicznych tkanki nerwowej, wykluczających wściekliznę, wdrażane są szczepienia.

W 2025r roku zakwalifikowano do szczepień przeciwko wściekliznie 18 osób, a w roku 2024 23 osoby. W pozostałych incydentach pokąsania ludzi przeprowadzono weterynaryjną przyżyciową obserwację zwierząt, w wyniku której wykluczono wściekliznę. Najwięcej pokąsań odnotowano przez koty i psy, ale wystąpiły również pogryzienia przez: małpkę, nietoperza, szopa pracza oraz lisa.

Częstotliwość szczepień przeciwko wściekliznie (wyrażoną wskaźnikiem zapadalności), podejmowanych u osób narażonych, zamieszkałych w powiecie nowosolskim, w porównaniu z terenem kraju przedstawia wykres nr 7.

Listerioza

Listerioza to zakażenie wywołane przez pałeczki *Listeria monocytogenes*. Do zakażenia może dochodzić przez spożycie zanieczyszczonej bakteriami żywności oraz kontakt z wydzielinami lub wydaliniami chorych zwierząt. Inwazyjna forma Listeriozy może przebiegać z objawami takimi jak zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, posocznicy czy zapalenie wsierdza.

W 2025r. odnotowano 4 przypadki zachorowań na Listeriozę pod postacią: zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenia jamy otrzewnej i posocznicy.

W Polsce w 2025r. odnotowano 304 przypadki (zap. 0,81), a w 2024r. – 244 przypadki (zap. 0,65).

1.5. Inne jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłoszenia i objęte sprawozdaniami

Płonica (szkarlatyna)

Szkarlatyna to choroba zakaźna, która dotyka pacjentów w każdym wieku, ale najczęściej chorują dzieci i młodzież. Sporadycznie dotyka też dorosłych. Do niedawna była uważana za jednostkę chorobową z przeszłości, ale aktualnie powraca i odnotowuje się ogniska zakażeń. Epidemia płonicy w Polsce miała miejsce w 1995 roku. Po tym czasie przez lata obserwowano spadek zakażeń. Ryzyko zachorowania wzrasta w miesiącach jesiennych i zimowych.

Źródłem zakażenia jest chory na anginę lub płonicę. Okres wyglądania choroby wynosi od 12 godzin do 4 dni. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową lub podczas kontaktu z zakażonymi przedmiotami i pokarmami. Nie istnieje szczepienie chroniące przed zachorowaniem na szkarlatynę. W celu zmniejszenia ryzyka zachorowania **należy dbać o higienę** (częste [mycie rąk](#)), **unikać przebywania w zbiorowiskach**, a także **unikać kontaktu z chorymi na płonicę**.

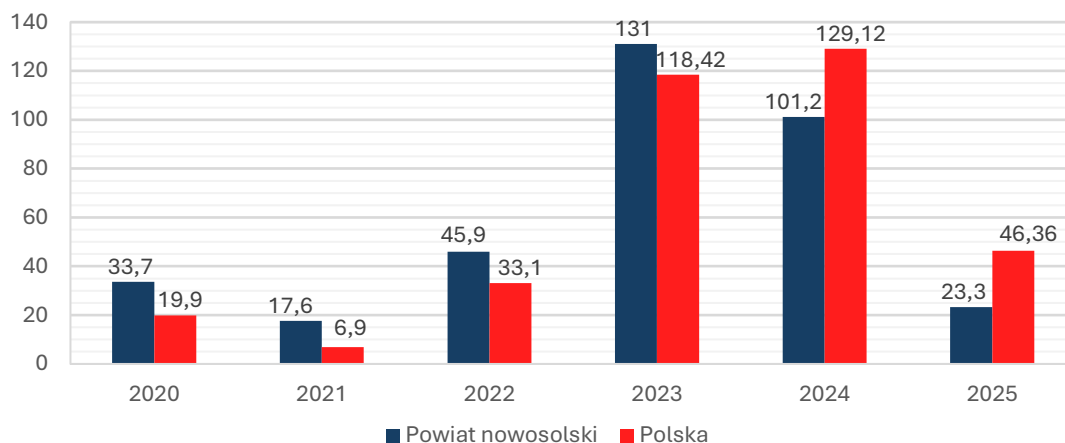
Analiza sytuacji epidemiologicznej płonicy została przeprowadzona na podstawie indywidualnych zgłoszeń zachorowań nadsyłanych przez lekarzy lecznictwa otwartego.

W 2025 roku odnotowano spadek zachorowań do 19 przypadków (zap. 23,30) w porównaniu z rokiem 2024, w którym zarejestrowano 83 przypadki płonicy (zap. 101,23). Żadna przypadek nie była hospitalizowany.

W Polsce w 2025r. również nastąpił spadek zachorowań do 17338 (zap. 46,36) z 48503 zachorowań w roku 2024.

Sytuację epidemiologiczną zachorowań na płonicę przedstawiono na wykresie nr 8.

Wykres nr 8. Zapadalność na płonice w powiecie nowosolskim w porównaniu do Polski w latach 2020-2025 r.

Legioneloza

Legioneloza - to choroba zakaźna, której najczęstszą postacią jest zapalenie płuc o ciężkim przebiegu. Czynnikiem etiologicznym wywołującym chorobę są bakterie *Legionella pneumophila*, a głównym źródłem zakażenia jest zakażona woda, inhalowana w postaci aerozolu wodno-powietrznego. Do zakażenia może dojść poprzez prysznice, wanny z hydromasażem, nawilżacze powietrza, aerozole, fontanny czy klimatyzację.

W okresie sprawozdawczym zgłoszono 1 przypadek zachorowania na Legionellozę, który dotyczył 63 letniego mężczyzny obciążonego chorobami przewlekłymi. Nie ustalono źródła zakażenia.

W 2024 r. zarejestrowano 9 przypadków legionellozy – wszystkie osoby były hospitalizowane. Odnotowano jeden zgon 74 letniej kobiety, u której zdiagnozowano wcześniej inne choroby m.in: nowotwór płuc, nowotwór przełyku, POCHP, stan po przebytym zawale w trakcie terapii onkologicznej.

W Polsce w 2025r. odnotowano niewielki wzrost liczby zachorowań na legionellozę - 507 przypadków (zap. 1,36), w porównaniu z rokiem 2024 –454 przypadki (zap. 0,65).

Róża

Róża jest jedną z chorób wywoływanych przez inwazyjne szczepy paciorkowców, należących do rodzaju *Streptococcus pyogenes*. W 2025 roku zarejestrowano 30 przypadków róży (zap. 36,79), a w roku 2024 zarejestrowano 33 przypadki róży (zap. 40,24).

W Polsce w 2025r. odnotowano spadek zachorowań. Zgłoszono 5665 przypadków zakażenia *Streptococcus pyogenes* (zap. 15,15), a w roku 2024 - 6021 przypadków (zap. 16,03).

Gruźlica

Zwalczanie gruźlicy realizowane jest przez wyodrębniony specjalistyczny pion chorób płuc i gruźlicy we współpracy z podstawową opieką zdrowotną. Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej wstępnie rozpoznają gruźlicę u pacjentów. Nadzorowanym leczeniem chorych zajmują się specjalistyczne poradnie, do których pacjenci są kierowani przez lekarzy POZ. W roku 2024 zarejestrowano w powiecie nowosolskim 12 przypadków gruźlicy (zap. 14,63) u osób w wieku 40-76 lat.

W analizowanym roku zarejestrowano 6 przypadków gruźlicy (zap. 7,35) – wszystkie osoby hospitalizowano, osoby z kontaktu skierowano pod nadzór lekarski. Odnotowano 2 zgony z przyczyn innych niż gruźlica.

W 2025r. zarejestrowano ognisko zachorowania na gruźlicę wśród mieszkańców domu socjalnego z którego 3 osoby zachorowały i zostały poddane hospitalizacji. W trakcie dochodzenia epidemiologicznego ustalono 41 osób z kontaktu, które skierowano pod nadzór lekarski.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania, podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i badaniom diagnostycznym. Pracownicy Sekcji Epidemiologii kładą mocny nacisk by wszystkie osoby z kontaktu z osobą chorą lub podejrzaną o zachorowanie na gruźlicę, zgłaszały się swoim lekarzy rodzinnych i wykonały zlecone badania. Duży problem w nadzorze nad gruźlicą stanowią osoby z tzw. trudnego środowiska tj.: osoby nadużywające alkohol, nieubezpieczeni oraz osoby w kryzysie bezdomności.

Giardioza

Giardioza (lamblioza) to powszechna choroba pasożytnicza jelita cienkiego wywoływana przez pierwotniaka *Giardia duodenalis*, przenoszona drogą fekalno-oralną (brudne ręce, skażona woda/żywność). Objawia się biegunką, bólami brzucha, wzdęciami i utratą wagi. Leczenie opiera się na lekach przeciw pasożytniczych (np. metronidazol), a profilaktyka na higienie.

W 2024 r. zarejestrowano jeden przypadek Giardiozy. Dotyczył on 7 letniej dziewczynki, u której wystąpiły bóle brzucha, czarne stolce, bez gorączki i wymiotów.

W 2025 r. odnotowano 7 przypadków Giardiozy. Wszystkie przebiegały z objawami ze strony układu pokarmowego. jedna osoba wymagała hospitalizacji. W 2025r. w Polsce zarejestrowano 2788 przypadków Giardiozy (zap. 7,45), a w roku 2024 - 2167 przypadków (zap. 5,77).

SARS CoV-2

W 2025 r. odnotowano spadek liczby przypadków zachorowań wywołanych SARS CoV-2 do 772 przypadków (zap. 946,86) z 1045 (zap. 734,94) odnotowanych w 2024r. Hospitalizacji w 2025r. wymagało 10 osób natomiast w 2024r. - 29 chorych. W 2024r. odnotowano 4 zgony.

W 2025r. w Polsce liczba zachorowań również uległa zmniejszeniu do 222497 (zap. 594,88) z 276066 (zap. 734,94) w roku 2024.

1.6. Podsumowanie

W roku 2025 w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek ilości przypadków wirusowych zakażeń jelitowych, z których najczęstszym czynnikiem etiologicznym były norowirusy.

W zakresie biegunek i zapaleń żołądkowo – jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w roku 2025 zarejestrowano spadek w porównaniu z rokiem 2024.

Pojedyncze bakteryjne zatrucia pokarmowe, których przyczyną były pałeczki jelitowe Salmonella w latach 2025/2024 utrzymują się na porównywalnym poziomie.

W 2025r. odnotowano jedno ognisko zatrucia zbiorowego wywołane przez pałeczki Salmonella. w zakładzie produkującym żywność. Nadzorem epidemiologicznym objęto pracowników zakładu i ich rodziny. Zakażenie pałeczkami Salmonella enteritidis stwierdzono łącznie u 19 osób w tym u 18 osób dorosłych i 1 dziecka. Jedna osoba (dziecko) wymagała hospitalizacji.

Ustalono źródło zakażenia, którym okazały się jaja użyte do produkcji posiłków, na skorupkach których wykryto pałeczki Salmonella enteritidis. Ponadto wyniki sekwencjonowania materiału pobranego od osób chorych oraz żywności (jaja) wskazały na bardzo bliskie pokrewieństwo pomiędzy szczepami.

W toku dochodzenia epidemiologicznego przeprowadzono kontrole zakładu produkcyjnego

i bufetu zakładowego w trakcie których pobierano próby do badań laboratoryjnych.

W czasie trwania ogniska ściśle współpracowano z jednostkami współdziałającymi, w tym z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp., Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Zielonej Górze oraz Powiatową Inspekcją Weterynaryjną w Nowej Soli.

W roku 2025 i 2024 w zakresie bakteryjnych zakażeń jelitowych zachorowania utrzymują się na podobnym poziomie. Najczęstszymi czynnikami etiologicznymi zakażeń były bakterie z rodzaju *Clostridioides difficile* oraz *Campylobacter*.

W 2025r. w grupie chorób zakaźnych przenoszonych drogą krwi w porównaniu do roku 2024 odnotowano wzrost liczby nowych przypadków WZW typu B oraz WZW C.

W roku 2024 i 2025 nie odnotowano zakażeń wywołanych WZW typu A.

W roku 2025 w porównaniu z rokiem 2024 zarejestrowano niewielki wzrost zakażeń wywołanych wirusem HIV.

Na niskim poziomie utrzymywały się zachorowania, przeciwko którym prowadzona jest powszechna profilaktyka szczepienna. Nie zanotowano żadnego zachorowania na odrę i błonicę.

W analizowanym roku znacznie spadła liczba zachorowań na krztusiec w porównaniu do roku 2024, w którym wystąpiła epidemia wyrównawcza.

W roku 2025 r. w powiecie nowosolskim wzrosła prawie 3-krotnie liczba zachorowań na grypę w porównaniu z rokiem 2024. Zakażenia zostały potwierdzone testami PCR oraz testami antygenowymi. W związku z utrzymującą się tendencją wzrostową zachorowań na grypę szczepienia ochronne przeciwko grypie, zalecane są jako najskuteczniejszy środek nie tylko zapobiegający zachorowaniom, ale również powikłaniom.

W 2025r. zarejestrowano ognisko zachorowania na gruźlicę wśród mieszkańców domu socjalnego, z którego 3 osoby zachorowały i zostały poddane hospitalizacji. W ramach podejmowanych czynności nadzorem epidemiologicznym objęto wszystkich

mieszkańców domu socjalnego oraz inne osoby z kontaktu m.in. pracowników opieki społecznej.

Problemy napotkane w trakcie trwania ogniska epidemicznego to przede wszystkim: trudności w nawiązaniu kontaktu z niektórymi mieszkańcami domu socjalnego (trudne środowisko), brak ubezpieczenia zdrowotnego.

W ramach działań współpracowano z opieką społeczną i lekarzami POZ, z poradnią specjalistyczną w Nowej Soli oraz pracownią RTG. Nadal prowadzone są działania w tym ognisku.

W 2025r. w porównaniu z rokiem 2024 odnotowano spadek zachorowań na płonicę. Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych były to przypadki możliwe, rozpoznane przez lekarza jako płonica na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia laboratoryjnego.

Liczba zgłoszonych w roku 2025 przypadków inwazyjnych zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pyogenes* na terenie powiatu nowosolskiego utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu z rokiem 2024.

W 2025r. w porównaniu z rokiem 2024 odnotowano spadek zachorowań na ospę wietrzną.

W 2025r. w porównaniu z rokiem 2024 nastąpił spadek zachorowań na Covid-19.

Zmniejszenie liczby niektórych zachorowań na choroby zakaźne w 2025 r. (dotyczy m.in. krztuśca) w porównaniu z rokiem 2024 może być związane z wygaszaniem wcześniejszej fali epidemicznej, wzrostem odporności populacyjnej oraz intensyfikacją działań profilaktycznych, w szczególności szczepień ochronnych.

Wzrost liczby niektórych zachorowań na choroby zakaźne w 2025 r. (dotyczy to WZWB, WZW C i boreliozy) w porównaniu z rokiem 2024 może wynikać przede wszystkim ze zwiększonej wykrywalności zakażeń, związanej z intensyfikacją badań diagnostycznych oraz rozpoznawaniem wcześniej nierozpoznanych, przewlekłych zakażeń. Natomiast w przypadku zachorowań na grypę wzrost wiąże się z sezonowością występowania tej choroby.

Rozdział 1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie nowosolskim nadzorowanym przez PSSE w Nowej Soli w 2025 r. sporządziła: Iwona Korotyszewska

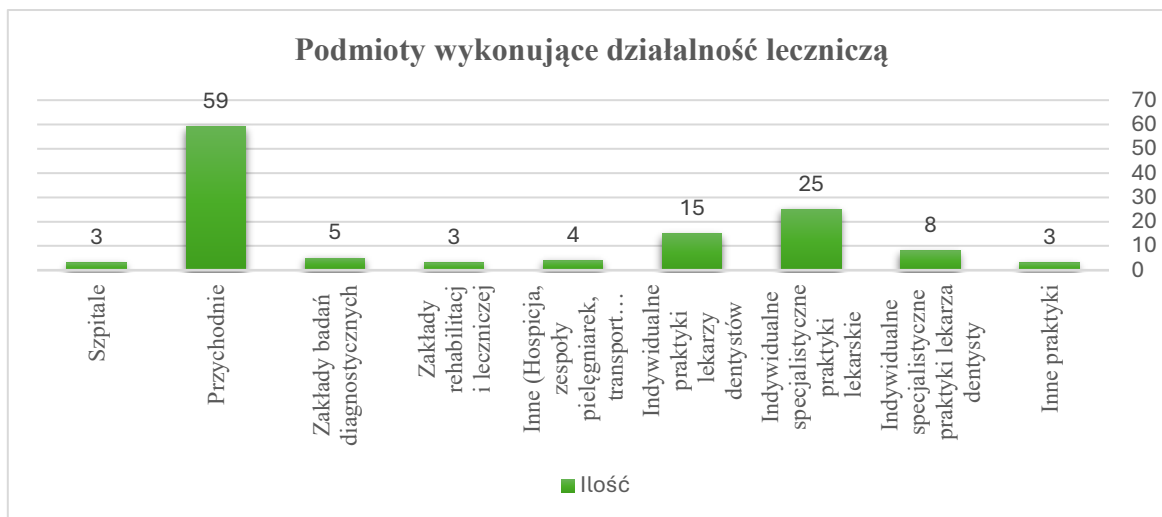
2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu nowosolskiego znajduje się ogółem 125 podmiotów wykonujących działalność leczniczą w tym 3 szpitale:

- Dolnośląskie Centrum Chorób Serca im. Prof. Zbigniewa Religi MEDINET Sp. z o.o., Szpital w Nowej Soli, ul. Chałubińskiego 7,
- ARS – MEDICA Bis Lekarska Spółka Partnerska Julian Hucko i Partnerzy w Nowej Soli- szpital jednodniowy,
- Wielospecjalistyczny Szpital Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowej Soli, ul. Chałubińskiego 7,

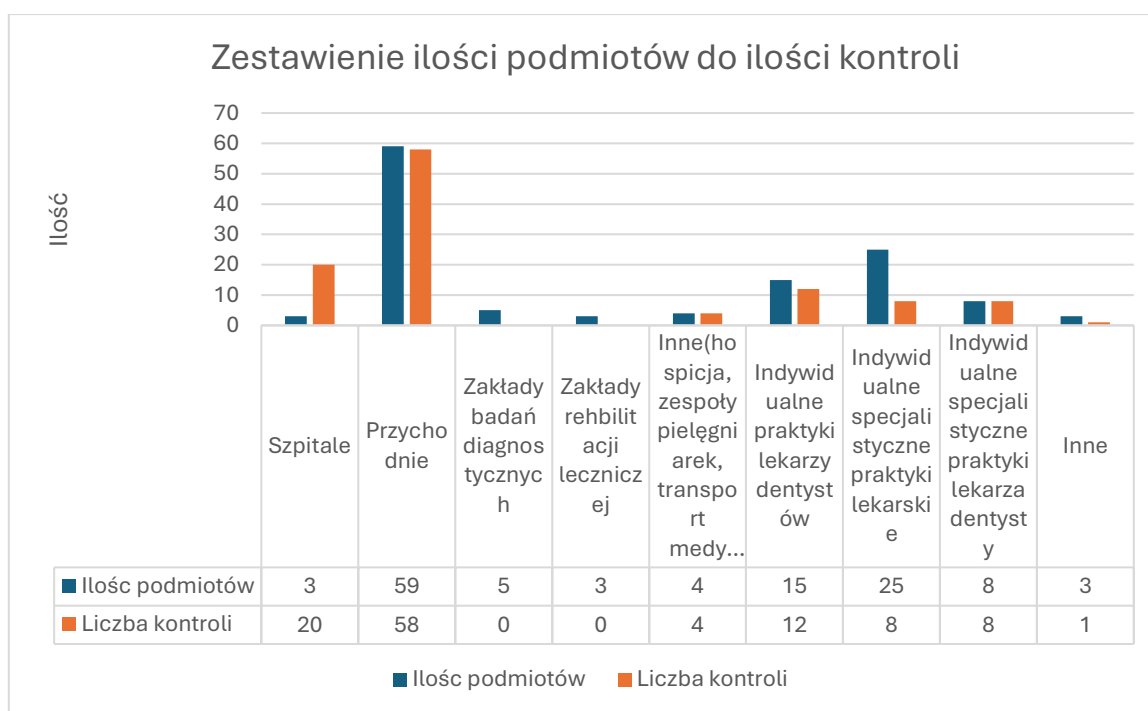
oraz 122 pozostałe podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Lp.	Podmioty wykonujące działalność leczniczą	Stan na 31.12.2025r
1.	Szpitale	3
2	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	59
3.	Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	5
4.	Zakłady rehabilitacji leczniczej	3
5.	Inne (hospicja, zespoły pielęgniarek, transport medyczny, DPS)	4
6.	indywidualne praktyki lekarzy dentyków	15
7.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	25
8.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarza dentystry	8
9	Inne praktyki	3
	OGÓŁEM	125

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów i opracowań wewnętrznych Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Nowej Soli

W skali powiatu nowosolskiego największą liczbę z nadzorowanych podmiotów leczniczych stanowią przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, lecznice i jest to 59 obiektów.

Rys. 2. Zestawienie ilości podmiotów do ilości wykonanych kontroli

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów i opracowań wewnętrznych Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Nowej Soli

W 2025 r. przeprowadzono ogółem 111 kontroli podmiotów wykonujących działalność leczniczą tj.: wykonano - 20 kontroli w 3 szpitalach, 58 kontroli w przychodniach, poradniach, ambulatoriach, 4 kontrole w innych obiektach m. innymi DPS Kożuchów,

Transmed, 12 kontroli w gabinetach indywidualnych praktyk lekarzy dentystów, 8 kontroli w gabinetach specjalistycznych praktyk lekarskich, 8 kontroli w gabinetach specjalistycznych praktyk lekarza dentysty oraz 1 kontrolę w gabinecie fizjoterapii.

2.1. Szpitale

W 2025 w 3-ch szpitalach przeprowadzono ogółem 20 kontroli, w tym: 3 kontrole kompleksowe, 7 kontroli w związku z wystąpieniem ognisk: epidemicznych, 7 kontroli sprawdzających dotyczących wydanych decyzji, 2 kontrole interwencyjne, 1 kontrolę tematyczną.

W/w kontrole przeprowadzone były przez pracowników pionu Epidemiologii.

Natomiast w kontrolach kompleksowych uczestniczyli również pracownicy pionów: Higieny Komunalnej, Higieny Żywności i Żywności i Higieny Pracy.

Zakres tematyczny kontroli kompleksowych prowadzonych przez pion Epidemiologii obejmował: ocenę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń oddziałów i działów szpitalnych, wdrożenie i przestrzeganie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom, ocenę zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, ocenę działalności Zespołu d.s. Zakażeń Szpitalnych, ocenę realizacji szczepień ochronnych w wybranych komórkach szpitali.

Natomiast nadzór przez pion Higieny Komunalnej prowadzony był w zakresie: stanu sanitarnego otoczenia i zaplecza (magazyny bielizny, magazyny odpadów), prosektorium, zaopatrzenie obiektów w wodę oraz w zakresie postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi.

2.1.1. Wielospecjalistyczny Szpital SPZOZ w Nowej Soli

W 2025 r. przeprowadzono 12 kontroli, w tym 1 kontrolę kompleksową, 3 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzją, 6 kontroli w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych, 1 kontrolę interwencyjną, 1 kontrolę tematyczną.

Przeprowadzona kontrola kompleksowa oddziałów wykazała, że w szpitalu opracowane i wdrożone są procedury postępowania zapobiegające szerzeniu się zakażeń.

Kontrole nie wykazały również uchybień w zakresie przestrzegania zasad aseptyki i dekontaminacji powierzchni i sprzętu.

Stan techniczny większości skontrolowanych w 2025 r. oddziałów był dobry. Wyjątek stanowiły oddziały, w których toczy się wdrożone postępowanie administracyjne.

W 2025 r. PPIS wydał decyzję dotyczącą doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego zniszczonych ścian w oddziale internistycznym oraz zniszczonych ścian i podłóg w oddziale IOM z terminem realizacji do dnia 30.06.2026 r. i 31.12.2026 r.

Jednocześnie toczy się postępowanie administracyjne - decyzja z 2023 r. dotycząca stwierdzonych uchybień technicznych w salach oddziału rehabilitacji (zniszczone ściany i podłogi) z terminem realizacji do końca 2026 r.

Wydane w poprzednich latach decyzje administracyjne skutkowały przeprowadzeniem i zakończeniem w 2025 r. remontu i modernizacji Oddziału Ratownictwa Medycznego oraz oddziału Kardiologicznego.

W 2025 r. zgłoszono ogółem 6 ognisk, w tym:

- 2 ogniska grypy typu A w oddziale wewnętrznym i oddziale rehabilitacji,
- 2 ogniska SARS CoV-2 - 1 ognisko w Oddziale Neurologii i 1 ognisko w oddziale Chorób Wewnętrznych,
- 1 ognisko Klebsiella pneumonia NDM w oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii i w oddziale chirurgii plastycznej,
- 1 ognisko zakażeń Clostridioides w oddziale Chorób Wewnętrznych.

W związku z podejrzeniem lub wystąpieniem w/w ognisk epidemicznych szpital przesyłał na bieżąco do PSSE raporty wstępne, a po wygaszeniu ogniska raporty końcowe w terminach określonych rozporządzeniem.

W trakcie kontroli w/w ognisk stwierdzono, że Zespół ds. Zakażeń Szpitalnych właściwie wdrożył procedury przerwania transmisji drobnoustrojów chorobotwórczych i zapobiegające dalszym zakażeniom.

Kontrole przeprowadzone w ogniskach nie wykazały również uchybień w zakresie przestrzegania zasad aseptyki i dekontaminacji powierzchni i sprzętu.

Działalność Zespołu do spraw Zakażeń Szpitalnych w 2025 r. oceniono pozytywnie.

Rys. 3. Sala operacyjna

Źródło: online: <https://bi.im-g.pl/im/63/ca/1b/z29140579AMP,Nowy-blok-operacyjny-w-nowosolskim-szpitalu-.jpg>

2.1.2. Szpital jednodniowy ARS-MEDICA Bis Lekarska Spółka Partnerska Julian Hucko i Partnerzy, ul. 1-go Maja 30, 67-100 Nowa Sól

Rys. 4. Szpital Jednego Dnia

Źródło: online: <https://arsmedicabis.pl/wp-content/uploads/bb-plugin/cache/sala-wybudzen-square-b4ef21591cd266b23e7895a57de7ac35-t1m3pb79nv5i.jpg>

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole w tym: 1 kontrolę kompleksową i 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie wydanych zaleceń.

Zakres tematyczny kontroli kompleksowej prowadzonej przez pion Epidemiologii obejmował: ocenę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń oddziałów i działów szpitalnych, wdrożenie i przestrzeganie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom, ocenę zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, ocenę działalności Zespołu d.s. Zakażeń Szpitalnych.

W szpitalu jednodniowym wykonywane są zabiegi operacyjne w znieczuleniu ogólnym dożylnym. W jednej sali operacyjnej w wydzielonych dniach wykonywane są zabiegi: chirurgiczne, ginekologiczne, laryngologiczne i okulistyczne, ginekologiczne (abrazja, pobieranie wycinków, usuwanie drobnych zmian, których zakończenie odbywa się w zależności od rodzaju zabiegów tj. średnio od 1 godziny do 6 godzin w uzasadnionych przypadkach nawet do 24 godzin.

W 2025 r. w ramach działalności placówki wykonano ogółem 1445 zabiegów w tym: 149 zabiegów chirurgicznych, 15 zabiegów ortopedycznych, 260 zabiegów ginekologicznych, 1015 okulistycznych oraz 6 zabiegów otolaryngologicznych.

W 2025 roku nie wydano decyzji administracyjnych i nie nałożono mandatów karnych.

W 2025 r. nie odnotowano zakażeń szpitalnych.

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu sanitarno-technicznego ocenianych pomieszczeń.

W szpitalu opracowano i wdrożono procedury postępowania zapobiegające szerzeniu się zakażeń. Nie stwierdzono uchybień w zakresie przestrzegania zasad aseptyki i dekontaminacji powierzchni i sprzętu.

Działalność Zespołu do spraw Zakażeń Szpitalnych w 2025 r. oceniono pozytywnie.

2.1.3. Dolnośląskie Centrum Chorób Serca „Medinet” Filia Nowa Sól ul. Chałubińskiego 7

Szpital MEDINET zlokalizowany jest w budynku Wielospecjalistycznego Szpitala SP-ZOZ i korzysta ze wszystkich mediów szpitala. W związku z oddaniem do użytkowania nowo wybudowanego Bloku Operacyjnego WS SPZOZ w Nowej Soli, przekazano szpitalowi MEDINET do użytkowania dodatkowe pomieszczenia po byłym bloku operacyjnym.

W 2025 r. wykonano 5 kontroli w tym 1 kontrolę kompleksową, 2 kontrole sprawdzające nałożonych obowiązków, 1 kontrolę interwencyjną oraz 1 tematyczną.

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli wydał 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniu sali intensywnego nadzoru zlokalizowanej w oddziale kardiochirurgicznym.

Kontrola sprawdzająca wykazała, że obowiązki zawarte w w/w decyzji zostały wykonane.

Wydane w poprzednich latach decyzje administracyjne skutkowały przeprowadzeniem w 2024 r. i zakończeniem w 2025 r. modernizacji i przebudowy pomieszczeń oddziału Intensywnej Opieki Medycznej (pełniącej funkcję sali pooperacyjnej) oraz Bloku Operacyjnego.

W zespole zmodernizowanego bloku operacyjnego zapewniono m.in.: 2 sale operacyjne, służbę materiałową, służbę szatniową, pomieszczenie przygotowania pacjenta, pomieszczenie przygotowania dla personelu oraz pomieszczenia zaplecza.

Natomiast w skład oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Opieki Medycznej (pełniącej funkcję sali pooperacyjnej) zapewniono 6-ścio stanowiskową salę pooperacyjną oraz wydzielono izolatkę dostępną z traktu komunikacji oddziału.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała uchybień w zakresie przestrzegania zasad aseptyki i dekontaminacji powierzchni i sprzętu.

W szpitalu opracowano i wdrożono procedury postępowania zapobiegające szerzeniu się zakażeń.

W 2025 r. w szpitalu nie zarejestrowano żadnego ogniska epidemicznego.

Działalność Zespołu do spraw Zakażeń Szpitalnych w 2025 r. oceniono pozytywnie.

2.1.4. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz praktyki zawodowe lekarzy i lekarzy dentyków.

W 2025 r. w ewidencji PSSE na terenie powiatu nowosolskiego znajdowały się 122 podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w tym: 59 stanowią przychodni i poradni, 3 zakłady rehabilitacji, 5 zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 4 inne (hospicja, zespoły pielęgniarek, transport medyczny) oraz 25 indywidualnych specjalistycznych praktyki lekarskich, 15 indywidualnych praktyk lekarzy dentyków, 8 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentyków.

W 2025 r. w tych placówkach wykonano ogółem 91 kontroli.

Stan sanitarno-techniczny wszystkich w/w ocenianych obiektów jest dobry.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w 2025 r. w poradniach stomatologicznych i w gabinetach indywidualnych praktyk stomatologicznych wydano głównie zalecenia dotyczące częstotliwości przeprowadzanych biologicznej kontroli skuteczności sterylizacji oraz wprowadzenie dodatkowej kontroli sprawności technicznej autoklawu.

We wszystkich skontrolowanych placówkach opracowano, zaktualizowano i wdrożono procedury higieniczne zapobiegające szerzeniu się zakażeń.

Kontrole przeprowadzone w w/w obiektach nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami medycznymi z wyjątkiem jednej placówki w Nowej Soli, w której za niewłaściwe postępowanie z odpadami medycznymi i nieprzestrzeganiem procedur nałożono 1 mandat na sumę 300zł.

Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie w/w uchybień i radykalną poprawę w powyższym zakresie.

2.2. Podsumowanie

Stan sanitarno-techniczny ocenianych w 2025 r. oddziałów Wielospecjalistycznego Szpitalu SP-ZOZ był bez zastrzeżeń. Wyjątek stanowiły oddziały, w których toczy się wdrożone w 2025 r. (i wcześniej) postępowanie administracyjne dotyczące oddziałów: Chorób Wewnętrznych, Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Rehabilitacji.

W szpitalu Medinet w 2025 r. roku zakończono modernizację i przebudowę pomieszczeń bloku operacyjnego i oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Zapewniono dwie sale operacyjne jak również wszystkie niezbędne pomieszczenia do prawidłowego funkcjonowania zespołu bloku operacyjnego.

Ocena Szpitala Jednodniowego Ars Medica Bis przeprowadzona w 2025 roku wykazała, że stan sanitarno-techniczny pomieszczeń jest dobry.

Działalność Zespołów ds. Zakażeń Szpitalnych w trzech szpitalach oceniono jako dobrą.

Stan sanitarno-techniczny ocenianych obiektów ambulatoryjnych jest bez zastrzeżeń.

Kontrole przeprowadzone w placówkach ambulatoryjnych nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami medycznymi z wyjątkiem jednej placówki w Nowej Soli, w której za nie właściwe postępowanie z odpadami medycznymi nałożono 1 mandat na sumę 300zł.

We wszystkich ocenianych podmiotach wykonujących działalność medyczną opracowano, zaktualizowano i wdrożono procedury higieniczne zapobiegające szerzeniu się zakażeń.

Działalność Inspekcji Sanitarnej w zakresie kompetencji pionu epidemiologii przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa sanitarnego pacjentów i personelu w nadzorowanych podmiotach.

Rozdział 2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą sporządziła: Elżbieta Raszczuk

3. Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych

W powiecie nowosolskim znajduje się 18 poradni podstawowej opieki zdrowotnej i szpital.

Analizę stanu uodpornienia dzieci i młodzieży przeprowadzono na podstawie sprawozdania rocznego z druku MZ54 za 2025 rok.

Łączna ilość dzieci i młodzieży do 19 roku życia wykazana w sprawozdaniu wynosi 16407 osób, z czego 3756 podlegało szczepieniom obowiązkowym w 2025 roku.

Osiągnięcie w tej populacji tzw. odporności zbiorowskiej jest możliwe zwykle przy zaszczepieniu powyżej 95% populacji.

3.1. Szczepienia obowiązkowe

Stan uodpornienia na 31 grudnia 2025 r. w rocznikach przewidzianych do uodpornienia w 2023 i 2024r kształtował się następująco:

Rodzaj szczepień	Rocznik	%
p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (pełne szczepienie)	2024	92,69
p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (pełne szczepienie)	2023	97,25

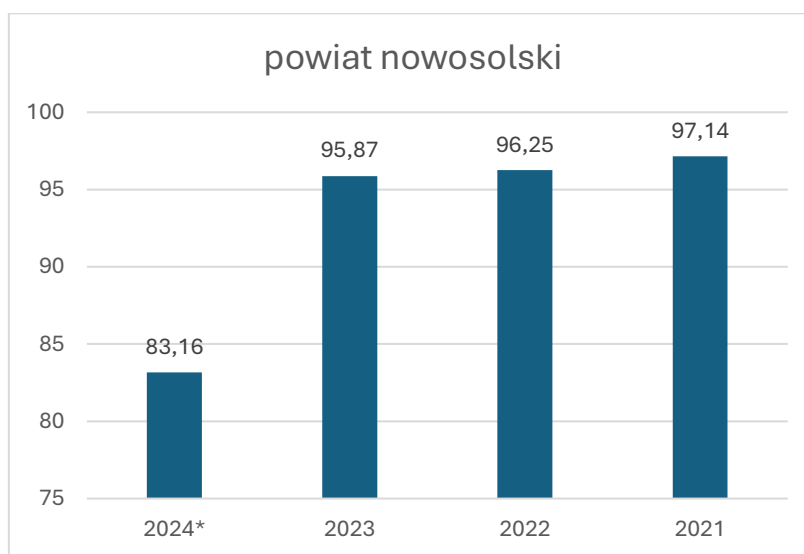
Rodzaj szczepień	Rocznik	%
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, haemophilus influenzae typu b(szczepienia pierwotne i uzupełniające)	2024	95,69
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, haemophilus influenzae typu b (szczepienia uzupełniające)	2023	94,67
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (I dawka przypominająca 6 r.ż.)	2020*	86,32
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (I dawka przypominająca 7 r.ż.)	2019	92,64
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi (II dawka przypominająca 14 r.ż.)	2012*	86,83
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, (II dawka przypominająca 15 r.ż.)	2011	88,53

p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, (III dawka przypominająca 18 r.ż.)	2007*	79,43
p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, (III dawka przypominająca 19 r.ż.)	2006	88,99

*opóźnienia w realizacji szczepień z uwagi na miesiąc urodzenia dziecka w roczniku przewidzianym do uodpornienia

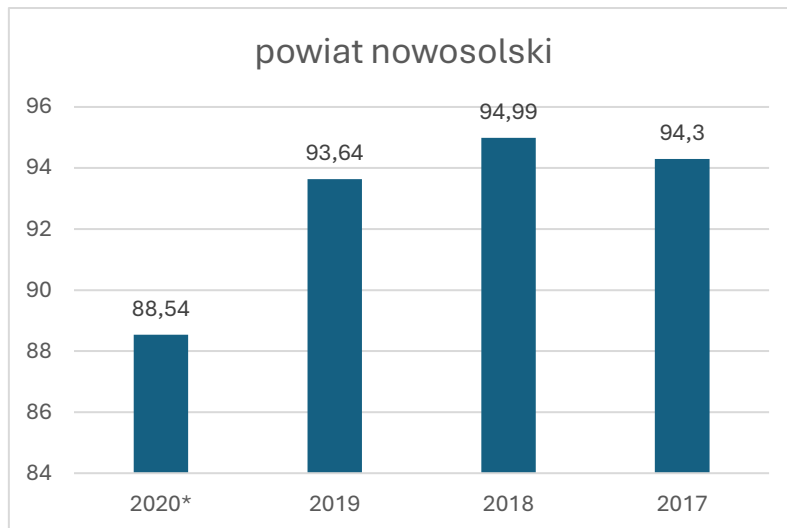
Rodzaj szczepień	Rocznik	%
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia podstawowe)	2024	83,14
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia podstawowe)	2023	95,87
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia przypominające 6 r.ż.)	2020	88,54
p/odrze, śwince, różyczce (szczepienia przypominające 7 r.ż.)	2019	93,64

Stan uodpornienia I dawką szczepionki przeciwko odrze śwince i różyczce dzieci do 5 r. życia

*opóźnienia w realizacji szczepień z uwagi na miesiąc urodzenia dziecka w roczniku przewidzianym do uodpornienia -dotyczy rocznika 2024 r.

Stan uodpornienia II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce dzieci od 6 do 9 r. życia

*opóźnienia w realizacji szczepień z uwagi na wiek, (dzieci za młode na szczepienie dotyczy rocznika 2020).

Na koniec IV kwartału 2025 roku na terenie powiatu nowosolskiego zgłoszono przez platformę elektroniczną e-sanepid 244 rodziców nierealizujących obowiązkowych szczepień ochronnych w wyniku czego nie zaszczepiono 298 dzieci. Stanowi to 1,81% niezaszczepionych dzieci z powodu odmowy rodziców.

W 2025 roku w powiecie nowosolskim nie zgłoszono Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

Wszystkie placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej posiadają w chłodziarkach z preparatami szczepionkowymi. elektroniczne rejestratory pomiaru temperatury z funkcją powiadamiania sms. Zawiadomienie o przekroczeniach zadanych parametrów wysyłane jest do kierownika placówki i bezpośrednio do osoby odpowiedzialnej za magazyn szczepionek.

3.2. Szczepienia zalecane

W 2024 roku spośród szczepień zalecanych wykonano w POZ szczepienia przeciwko następującym chorobom:

- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B - 76
- inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* - 3
- ospie wietrznej – 143
- tężcowi- po zranieniu – 1190

Program szczepień ochronnych przeciw HPV (brodawczakowi ludzkiemu) dla dzieci w wieku 9-14 lat jest nadal realizowany. Łącznie zaszczepiono 650 dzieci.

3.3. Kontrole przeprowadzone w związku z Narodowym Programem Kontroli kart uodpornienia

Kontrole w ramach w/w programu przeprowadzone były z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego i obejmowały 2 etapy kontroli.

W powiecie nowosolskim pod nadzorem PSSE w Nowej Soli znajdują się 18 Praktyk Lekarzy Rodzinnych. We wszystkich tych podmiotach przeprowadzono spis kart uodpornienia. Dokonano spisu 15488 kart uodpornienia.

W I etapie kontroli trwającym od kwietnia do czerwca 2025r. sporządzono spis wszystkich kart uodpornienia dzieci urodzonych od 2006r. do 2025r.

W II etapie kontroli trwającym od listopada do grudnia 2025r. dokonano weryfikacji kart uodpornienia dzieci nie zaszczepionych.

W spisie z 1 i 2 etapu uwzględniono:

- karty uodpornienia dzieci, które zapisane są do lekarza rodzinnego;
- karty uodpornienia dzieci, które przebywają za granicą;
- karty uodpornienia obcokrajowców.

3.4. Podsumowanie

Źródłem powyższych danych są karty uodpornienia w placówkach ochrony zdrowia.

Dane zawarte w drukach sprawozdawczych MZ-54, są weryfikowane każdorazowo podczas kontroli w POZ.

Stan uodpornienia dzieci i młodzieży od urodzenia do 19 r.ż. jest nieco niższy w stosunku do lat ubiegłych, ponieważ decyzją GIS w sprawozdaniu uwzględniono wszystkie karty uodpornienia znajdujące się u lekarzy rodzinnych. W sprawozdaniu MZ-54 wzięto pod uwagę karty uodpornienia dzieci, które przebywają za granicą jak również karty szczepień obcokrajowców. W powiecie nowosolskim kształtuje się na poziomie powyżej 95%, co odpowiada odporności populacyjnej.

W stosunku do rodziców odmawiających poddania szczepieniom dzieci szczególną rolę powinna odgrywać profesjonalna edukacja prowadzona przez kompetentny personel medyczny, szczególnie lekarzy i pielęgniarki obdarzonych zaufaniem społeczeństwa.

Szczepienia ochronne są nadal najskuteczniejszą metodą zapobiegania chorobom.

Rozdział 3. Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych i zalecanych w powiecie nowosolskim sporządziła: Kazimiera Mirowicz, Joanna Kaczmarek

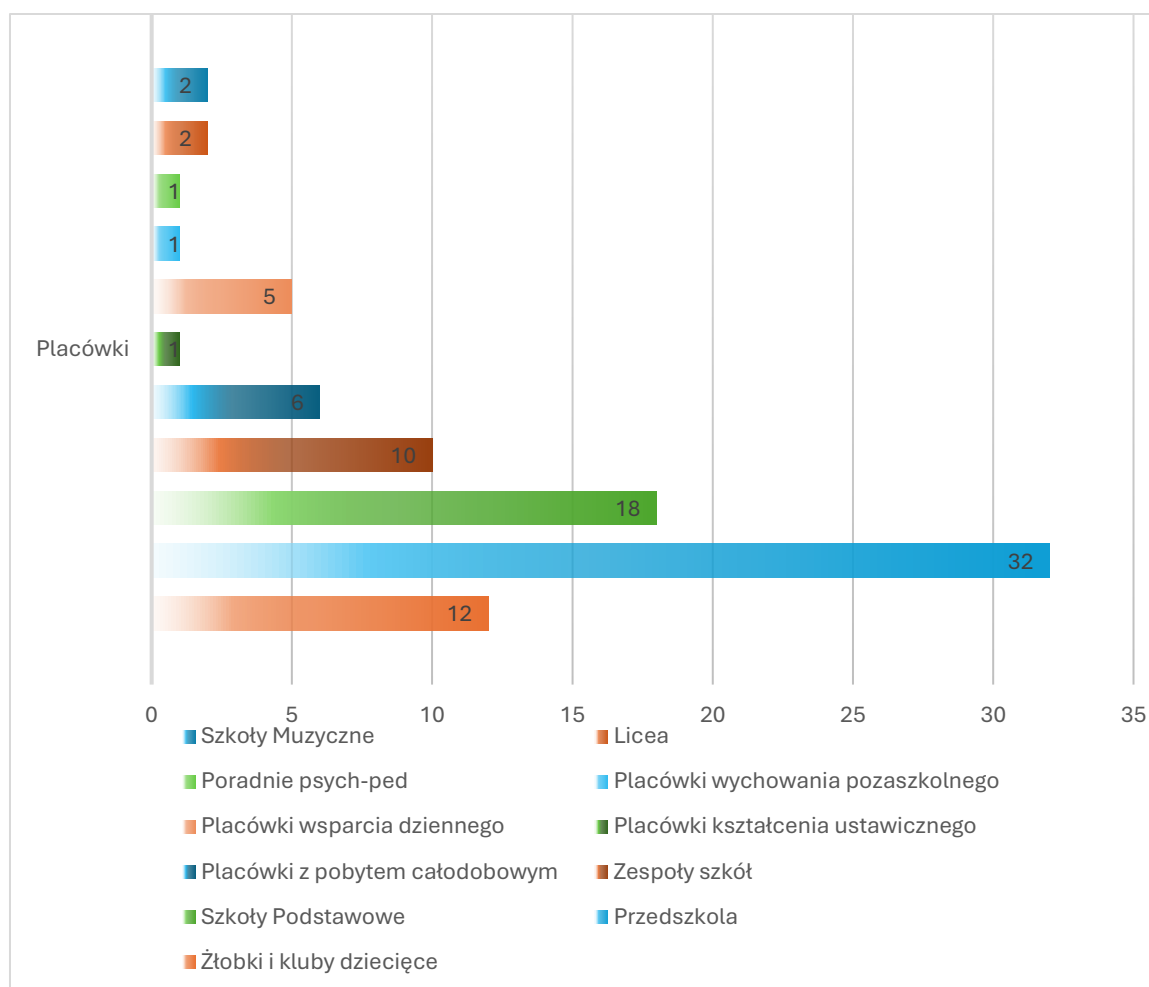
4. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku,
- higieny procesów nauczania.

4.1. Informacje ogólne

Liczba placówek nauczania i wychowania objętych nadzorem Inspekcji Sanitarnej w 2025 r.-90 obiektów, w tym:

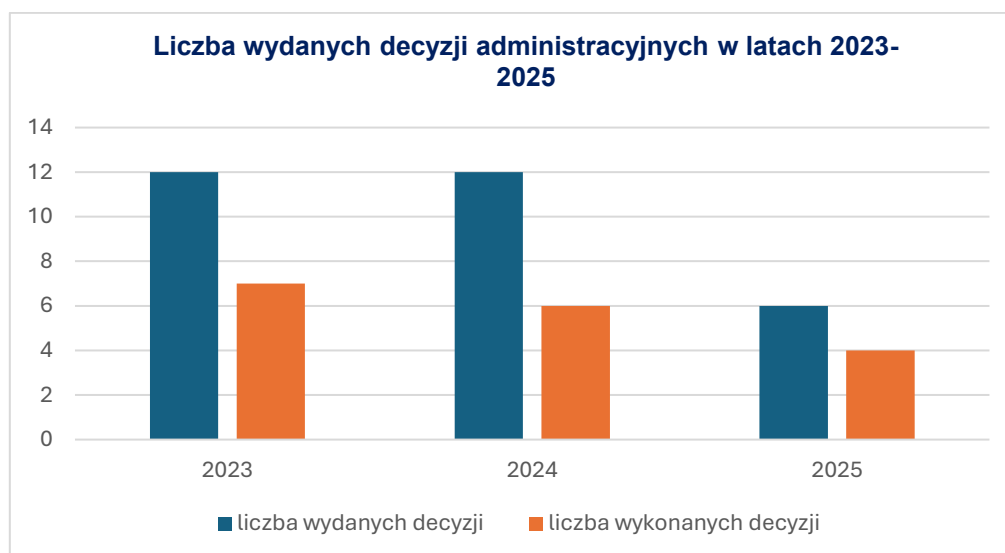
W 2025 r. przeprowadzono 101 kontroli sanitarnych w 60 obiektach, w których łącznie kształciło się 10455 dzieci (porów. w 2024 r. - 105 kontroli, 10612 dzieci).

4.2. Stan sanitarno-techniczny budynków

W 2025 r. w ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w 5 budynkach. Dotyczyły one m.in.:

- zacieków i ubytków tynku na ścianach i sufitach (w ciągach komunikacyjnych, szatniach, salach lekcyjnych oraz w sanitariatach)
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian w pokojach mieszkalnych internatu
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego parkietu w sali gimnastycznej oraz w sali zabaw.

W odniesieniu do uchybień sanitarnych nakładano obowiązek usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w drodze decyzji administracyjnych.

Nałożono 1 mandat karny w kwocie 300 zł w Szkole Podstawowej w Borowie Wlk. Nieprawidłowości dotyczyły brudnej kratki wentylacyjnej w sali grupy zerowej, brudnych piłek gimnastycznych, brudnego sprzętu porządkowego będącego w niewystarczającej ilości, obecności pajęczyn na sufitach w kabinie ustępowej oddziału przedszkolnego oraz na parterze w sanitariatach damskim i męskim, w sanitariacie przy sali gimnastycznej oraz przy lampach sufitowych w sali gimnastycznej.

4.3. Warunki do utrzymania higieny osobistej

We wszystkich skontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, bowiem wszystkie placówki zapewniły

dostęp do bieżącej wody oraz wyposażenie w środki do higieny osobistej (mydło, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk).

Spośród 60 skontrolowanych placówek pod kątem gospodarki wodno-ściekowej:

- 100% było podłączonych do wodociągu miejskiego/gminnego
- 88% było podłączonych do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej/gminnej)
- 12% posiadało zbiornik bezodpływowy (szambo).

W 6 placówkach nie zapewniono zgodnego z przepisami standardu dostępności do urządzeń sanitarnych (zbyt wielu uczniów w obiekcie w odniesieniu do liczby urządzeń sanitarnych), co stanowi 10% skontrolowanych placówek (w 2024 r. stanowiło to 8%).

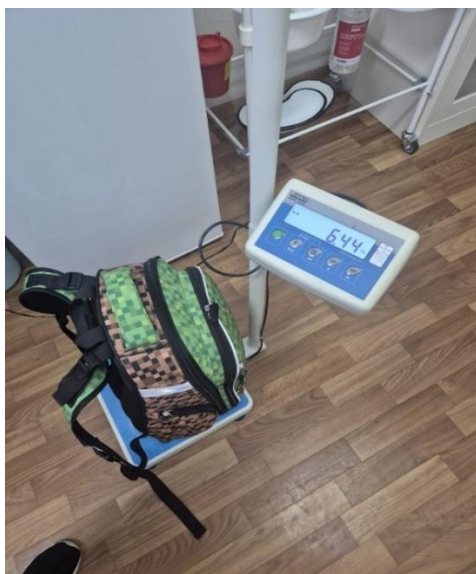
4.4. Higiena procesu nauczania

Nadzór Inspekcji Sanitarnej nad prawidłowymi warunkami i odpowiednią organizacją pracy ucznia obejmował: działania prozdrowotne w zakresie profilaktyki wad postawy i wad wzroku, monitoring organizacji procesu nauczania (ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, odpoczynki w czasie przerw międzylekcyjnych), promowanie dobrych praktyk w odniesieniu do zapewnienia w placówce dostępu do wody przeznaczonej do spożycia.

➤ Ocena obciążenia uczniów plecakami

Badaniami objęto 333 uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej. Przekroczenie wagi plecaka stwierdzono u 48% uczniów. Dokonując pomiarów kierowano się zasadą, że ciężar tornistra nie powinien przekraczać 10% masy ciała.

Problem nadal stanowi nadmierne obciążenie plecaków uczniów dodatkowymi przyborami szkolnymi (zabawki, dodatkowe piórniki, termosy) oraz niepozostawianie podręczników w szkołach, pomimo zapewnienia przez wszystkie placówki indywidualnych zamykanych szafek szkolnych lub wyznaczonych miejsc w klasach.

ROK	2022	2023	2024	2025
Liczba uczniów	405	365	402	333
Norma	160	168	175	173
Przekroczenia	245 (60%)	197 (54%)	227 (56%)	160 (48%)

Problem stanowi nadmierne obciążenie plecaków uczniów dodatkowymi przyborami szkolnymi (zabawki, dodatkowe piórniki, termosy) oraz niepozostawianie podręczników w szkołach, pomimo zapewnienia przez wszystkie placówki indywidualnych zamkniętych szafek szkolnych lub wyznaczonych miejsc w klasach.

- Badania natężenia oświetlenia w placówkach

Badaniami objęto dwie placówki- Przedszkole nr 5 i Przedszkole nr 12 w Nowej Soli. Pomiary wykonano za pomocą wzorcowanego luksomierza LXP-1 firmy Sonel.

Rodzaj placówki	Ilość pomieszczeń	Ilość pomiarów	Wnioski
Przedszkole nr 5	4	42	w dwóch salach i w gabinecie specjalistycznym wartość natężenia oświetlenia była niższa od minimalnej wartości wymaganej dla pomieszczeń edukacyjnych
Przedszkole nr 12	7	91	brakujące pojedyncze punkty świetlne, które należało uzupełnić; w jednej sali, w gabinetach terapeutycznym i logopedycznym wartość natężenia oświetlenia była niższa od minimalnej wartości wymaganej dla pomieszczeń edukacyjnych

Dyrektorzy placówek podjęli działania naprawcze, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi.

Ponadto w badanych placówkach stwierdzono, że wszystkie lampy były czyste i miały właściwe osłony. Czystość ścian i sufitów sal nie budziła zastrzeżeń. W salach zapewniono segmentowe rozmieszczenie rzędów świetlówek, równoległe do ściany z oknami, możliwość włączania i wyłączania rzędów świetlówek (segmentowo).

Ponadto w większości skontrolowanych placówek zaobserwowano wymianę oświetlenia na nowe-ledowe.

➤ Ocena dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów

Podczas kontroli placówek oceniano ergonomię stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Dokonywano pomiarów wzrostu ucznia, wysokości ławki oraz wysokości krzesła.

Nie stwierdzono nieprawidłowości- stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka były zgodne z wytycznymi.

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba stanowisk
Przedszkole	2	7	160
Szkoła podstawowa	9	28	465
Zespół szkół	2	8	155

86% skontrolowanych placówek posiadała 100% certyfikowanych mebli.

➤ *Ocena właściwej organizacji rozkładów zajęć*

Podczas czynności kontrolnych zwracano uwagę na stałą porę rozpoczynania zajęć lekcyjnych, z nie większą od 1 godziny różnicą czasu rozpoczynania zajęć w poszczególnych dniach tygodnia, jak również różnicę liczby godzin lekcyjnych w kolejnych dniach tygodnia- nie większą od 1 godziny.

Dokonano oceny rozkładów zajęć we wszystkich placówkach szkolnych, nie stwierdzono nieprawidłowości.

➤ *Ocena odpoczynku w czasie trwania przerw międzylekcyjnych*

W przeważającej większości w placówkach zapewnione są przerwy 10 min, z co najmniej jedną przerwą 15-20 minutową (91%) oraz przerwy krótsze niż 10 min, ale z co najmniej jedną przerwą 15-20 minutową (9%).

Wszystkie placówki umożliwiają spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

➤ *Ocena dostępu do wody pitnej*

W celu zaspokojenia potrzeb uczniów dyrektorzy placówek umożliwiają uczniom skorzystanie z dystrybutorów wody przeznaczonej do spożycia (źródółka, poidółka, woda w dzbankach).

W 2025 r. było to ponad 50% skontrolowanych szkół.

4.5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2025 r. 80% skontrolowanych placówek zapewniło optymalne warunki do prowadzenia zajęć sportowych. Placówki te dysponują kompleksem sportowym, w skład którego wchodzi: sala gimnastyczna, boisko i zaplecze sanitarne wraz z szatniami.

61% szkół umożliwia uczniom korzystanie z natrysków po zajęciach sportowych.

Korzystanie z infrastruktury poza placówką odbywa się w 7 placówkach. Są to dodatkowe opcje dla uczniów- zajęcia na basenie miejskim, boisku pozaszkolnym lub stadionie miejskim.

W przypadku urządzeń i sprzętu sportowego w kontrolowanych placówkach 80% z nich posiada certyfikowany sprzęt w 100%.

Użytkowany przez szkoły sprzęt jest w dobrym stanie technicznym, poddawany ciągłym przeglądom oraz konserwacji.

4.6. Opieka medyczna

W 92% szkół zapewniono pomoc przedlekarską. 68% szkół posiada gabinety lekarskie. Wszystkie gabinety są w dobrym stanie sanitarno-technicznym. W żadnej ze skontrolowanych placówek opieka medyczna nie jest zapewniona codziennie. Pielęgniarki szkolne są obecne w wybrane dni tygodnia- najczęściej 1-2 razy w tygodniu.

W szkołach, które nie posiadają gabinetów podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami była zorganizowana:

- w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki-12%
- była świadczona poza terenem placówki – 12%.

Opiekę stomatologiczną zapewniło 60% skontrolowanych szkół:

- w postaci dentobusu- 4 placówki
- w gabinecie stomatologicznym poza szkołą- 11 placówek.

4.7. Dożywianie uczniów

78% skontrolowanych placówek prowadziło dożywianie uczniów oferując ciepłe posiłki (obiady). Ogółem z obiadów korzystało 780 uczniów.

82% szkół prowadziło wydawanie śniadań w ramach programów: „Owoce i warzywa w szkole”, „Szkłanka Mleka” dofinansowywanych przez Agencję Rynku Rolnego.

W 17% szkół funkcjonują sklepiki szkolne.

W 69% szkół umieszczone są automaty z żywnością i/lub napojami.

Ciepłe posiłki były przygotowywane na miejscu - w szkole, poza placówką lub dowożono (catering).

4.8. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2025 r. skontrolowano 9 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży w trakcie letniego (6) i zimowego (3) wypoczynku (tj. 82% zarejestrowanych w bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej).

LICZBY	WYPOCZYNEK LETNI	WYPOCZYNEK ZIMOWY
Liczba turnusów zgłoszonych w bazie MEN	8	3
Liczba kontroli	6	3
Liczba dzieci	168	42

Na terenie powiatu nowosolskiego funkcjonowała 1 baza obozowa w Uściu.

Kontrole nie wykazały uchybień w zakresie warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku.

W trakcie wycieczki zimowej i letniej przeprowadzono kontrole wspólnie z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej i WOPR w Nowej Soli. Umożliwiło to bieżącą wymianę informacji na temat miejsc wycieczki dzieci i młodzieży oraz zwiększenie bezpieczeństwa wycieczających.

4.9. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

- utworzono 1 klub dziecięcy w Nowej Soli, ul. Szeroka 15P.

4.10. Podsumowanie

W roku 2025 w większości skontrolowanych placówek zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży.

Stan nadzorowanych obiektów oraz panujące w nich warunki higieniczne poprawiają się, co ma wpływ na stan bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych. Realizowane są obowiązki nakładane decyzjami administracyjnymi na organy prowadzące placówki oświatowe. W 2025 r. wyegzekwowano wszystkie decyzje; prolongując termin wykonania obowiązków tylko 1 decyzji. Prolongowana decyzja dotyczyła Szkoły Podstawowej Nr 8 w Nowej Soli w zakresie malowania korytarzy komunikacyjnych we wszystkich segmentach placówki. W związku z trwającą termomodernizacją szkoły zmieniono termin wykonania obowiązków decyzji na 30 września 2027r., czyli po zakończeniu prac remontowych.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczniom dostęp do bieżącej ciepłej wody, środków do dezynfekcji rąk i higieny osobistej.

Warunki pracy ucznia w zakresie rozkładów zajęć oraz dostosowania stanowiska pracy ucznia są prawidłowe. Sukcesywnie wymieniane są meble na nowe posiadające certyfikaty.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach wycieczki dzieci i młodzieży nie budziły zastrzeżeń. Organizatorzy zapewniali uczestnikom wycieczki bezpieczne i higieniczne warunki pobytu, opracowali regulaminy i wdrożyli procedury zawierające zasady bezpieczeństwa. Podejmowano również działania profilaktyczne, aby zapewnić bezpieczeństwo i prawidłowy przebieg wycieczki dzieci i młodzieży.

W placówkach nadal brak codziennej opieki pielęgniarskiej. Dostępność do opieki stomatologicznej jest utrzymywana poprzez zapewnienie szkołom podstawowym oraz

średnim bezpłatnego dostępu do gabinetu stomatologicznego funkcjonującego na terenie miasta Nowa Sól.

Problem obciążenia plecaków uczniów nadal istnieje. Pomimo zapewnienia przez placówki indywidualnych zamykanych szafek szkolnych lub innych miejsc w salach lekcyjnych, uczniowie nie korzystają w pełni z tych możliwości.

W I kwartale z uwagi na upowszechnianie praktyki organizowania wizyt zwierząt parzystokopytnych - alpak wewnątrz placówek oświatowych, w szczególności przedszkoli i żłobków, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli wydał Stanowisko w tej sprawie rekomendujące zaprzestanie wprowadzania tych zwierząt do wnętrza placówek (w tym do sal zabaw i szatni).

Działanie to zostało również poparte wypracowanym Stanowiskiem Głównego Inspektora Sanitarnego i zaleceniami, które wydał. Stanowisko to zawiera warunki, jakie powinny zostać spełnione dla właściwej organizacji spotkań ze zwierzętami (zachowanie obszarów, w których przebywają zwierzęta w czystości, dezynfekcja przedmiotów używanych podczas zajęć, mycie rąk po kontakcie ze zwierzętami, nie spożywanie posiłków oraz napojów podczas spotkań). Kluczowa jest każdorazowa indywidualna analiza i ocena wystąpienia potencjalnych zagrożeń związanych z bezpośrednim kontaktem ucznia ze zwierzętami w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi. Należy mieć na uwadze, że to dyrektor placówki oświatowej podejmuje ostateczną decyzję o zorganizowaniu zajęć z alpakami uwzględniając warunki lokalowo przestrzenne odpowiednio dostosowane do tego typu zajęć.

Rozdział 4. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych sporządziła:
Magdalena Sawicka, Magdalena Karpińska

5. Nadzór nad jakością wody do spożycia, wody w kąpieliskach i basenach

5.1. Wstęp - jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

PPIS w Nowej Soli sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jakość wody przeznaczonej do spożycia regulowana jest wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294), które są zgodne z przepisami europejskimi. Woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w rozporządzeniu wymagania. Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest zagadnieniem złożonym, uzależnionym od wielu czynników wpływających na jakość wody w całym łańcuchu dostaw – od ujmowania wody surowej, jej uzdatniania, magazynowania, aż po dystrybucję do punktu zgodności, czyli do kranu odbiorcy.

Zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

Podstawę zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania, wykonywane przez producentów/dostawców wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach kontroli urzędowej tutejszego organu inspekcji. Na nadzorowanym terenie powiatu nowosolskiego producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z PPIS w Nowej Soli harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonymi w rozporządzeniu. Badania jakości wody do spożycia wykonywały laboratoria PIS funkcjonujące w WSSE w Gorzowie Wlkp. oraz w PSSE w Zielonej Górze a także zewnętrzne, komercyjne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez właściwe terenowo organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zakres badań próbek wody obejmował zarówno badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne, jak i organoleptyczne.

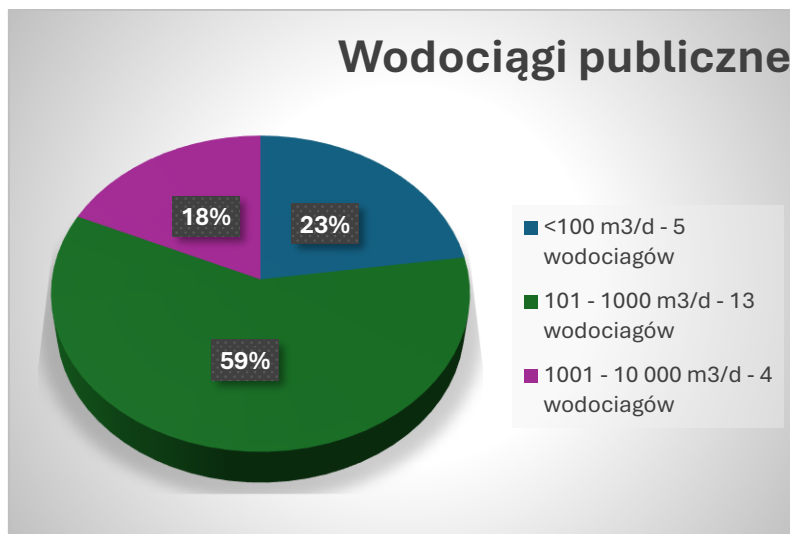
Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest ocena zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w aspekcie zagrożeń zdrowotnych, w celu określenia, czy spożywana woda jest czysta i bezpieczna dla zdrowia. W przypadku, gdy woda nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia, PPIS w Nowej Soli monitorował wywiązywanie się dostawców wody z realizacji działań naprawczych. Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody nie spełnia wymagań rozporządzenia, PPIS w Nowej Soli wydawał komunikat o jakości wody i możliwościach jej użytkowania. Komunikaty rozpowszechniane były przez zarządców wodociągów w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi konsumentów z obszaru, dla którego wydano dany komunikat. Komunikaty umieszczane były również na stronie internetowej tutejszej stacji, stronach administratorów ujęć wody oraz na stronach właściwych samorządów.

5.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Podstawę zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia w na terenie powiatu nowosolskiego stanowią wodociągi publiczne, dla których źródło wody stanowią ujęcia podziemne.

W 2025 r. w ewidencji PPIS w Nowej Soli na terenie powiatu nowosolskiego znajdowały się łącznie **22** wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a także **6** czynnych indywidualnych ujęć wody. Z wody wodociągowej korzystało 79334 osób,

czyli ok. 97% mieszkańców powiatu. Pozostali mieszkańcy powiatu korzystają z przydomowych indywidualnych ujęć wody.

Liczba wodociągów publicznych z podziałem na dobową produkcję wody, bez udziału wodociągów lokalnych.

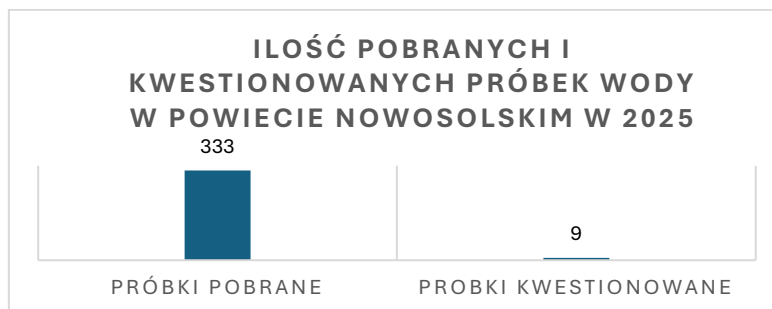
W skali powiatu najwyższy odsetek urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę stanowią wodociągi o produkcji 101-1000 m³/na dobę. Są to wodociągi, które charakteryzują się ogólnie dobrym stanem sanitarno-technicznym stacji uzdatniania wody, jak i infrastruktury wodnej w odniesieniu do sieci dystrybucyjnej. Zaopatrują mieszkańców zamieszkujących średniej wielkości miasta i większość miejscowości wiejskich.

W powiecie nowosolskim w większości gmin stopień zwodociągowania jest wysoki i sięga 98-99%. W nieco większym udziale brak zwodociągowania dotyczy miejscowości położonych w gminie Kolsko: Józefów, Sławocin, Uście, Tatarka oraz Mesze. Brak zwodociągowania dotyczy również pojedynczych miejscowości, osad i przysiółków położonych na terenie Gminy wiejskiej Nowa Sól oraz Gminy Kożuchów. Na terenie Gminy Nowa Sól wiejska sytuacja ta dotyczy 1 miejscowości i 5 przysiółków, zaś na terenie Kożuchowa ma to miejsce w przysiółku Bulin oraz Kierzkowice. Z uwagi na położenie tych miejscowości, małą liczbę mieszkańców oraz odległość tych osad od głównych funkcjonujących ujęć wody, zgodnie z posiadanymi informacjami dużą przeszkodą są możliwości ekonomiczne, ale i techniczne odnośnie budowy sieci wodociągowej na tych terenach.

5.3. Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2025 r. na obszarze powiatu nowosolskiego pobrano łącznie 133 próbek wody z punktów zgodności, zlokalizowanych na sieciach dystrybucyjnych oraz instalacjach wodnych wychodzących ze stacji uzdatniania wody. Producenci wody w ramach kontroli wewnętrznej również prowadzili badania jakości wody i terminowo przekazywali wyniki badań.

Na łączną ilość **133** próbek pobranych w ramach nadzoru oraz **200** próbek z kontroli wewnętrznej dla wszystkich wodociągów kwestionowano **9** próbek wody, co wskazuje na stabilną, dobrą jakość wody. Niezgodność z wymaganiami dotyczyła parametrów mikrobiologicznych. Pojedyncze próbki wykazywały podwyższoną wartość głównie mętności, żelaza oraz manganu, ale natychmiastowe działania zarządców polegające na płukaniu sieci wykazywały poprawę jakości wody i zgodność z wymaganiami rozporządzenia i brak konieczności prowadzenia postępowań administracyjnych w tym zakresie.

Ilość pobranych i kwestionowanych próbek wody w powiecie nowosolskim w 2025 r.

W grupie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia produkujących wodę w ilości **od 1001 do 10000 m³/dobę** zewidencjonowano **4** wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj. wodociąg publiczny w Nowej Soli, Niodoradzu, Bytomiu Odrzańskim i Kożuchowie. W tej grupie na łączną liczbę 136 próbek wody w trakcie jednej sytuacji związanej z przekroczeniem bakterii grupy coli kwestionowano łącznie 3 próbki wody i dotyczyło to wodociągu publicznego w Bytomiu Odrzańskim. Dla ujęcia tego wydana była początkowo decyzja o braku przydatności wody do spożycia, która po realizacji działań naprawczych zmieniona została na decyzję o warunkowej przydatności wody, czyli woda nadawała się do spożycia po przegotowaniu. Sytuacja miała charakter incydentalny, krótkotrwały, związany z awarią na wodociągu tłoczącym wodę ze studni do stacji uzdatniania wody. Natychmiastowe działania zarządcy wodociągu,

tj. dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej przyniosły poprawę jakości wody. Jakość wody względem parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych dla reszty wskazanych ujęć odpowiadała w całości wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294).

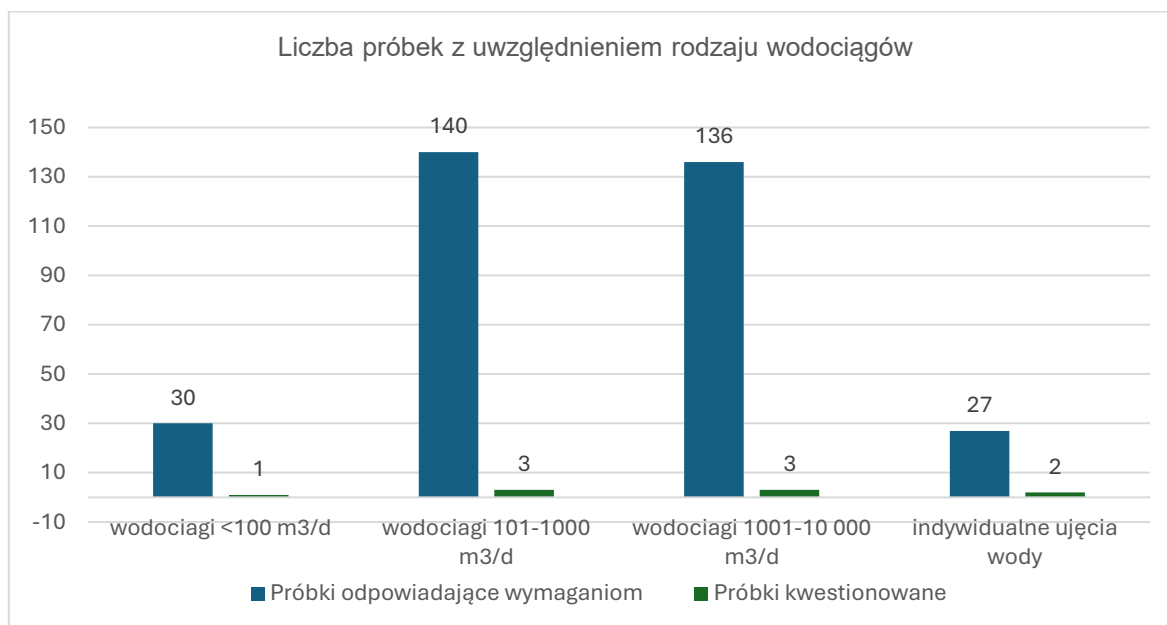
W grupie wodociągów publicznych produkujących wodę w ilości od **101 do 1000 m³/dobę** znajduje się **13** obiektów. Należą do nich stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Nowym Miasteczku, Lubięcinie, Bielawach, Borowie Wielkim, Lipinach, Stypułowie, Mirocinie Średnim, Lasocinie, Siedlisku, Kolsku, Konotopie, Przyborowie oraz w Radwanowie. W tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano łącznie 59 próbek wody, a administratorzy w ramach kontroli wewnętrznej 81 próbek. Kwestionowano 3 próbki wody pod względem przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, tj. bakterii grupy coli w ilości <10 jtk/100 ml i dotyczyło to wodociągu publicznego w Lubięcinie oraz Stypułowie. Woda nadawała się do spożycia po przegotowaniu - natychmiastowe działania zarządców ujęć przyniosły poprawę jakości wody.

W ewidencji wodociągów publicznych o produkcji wody **≤100m³/d** znajdowało się **5** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia – Książ Śląski, Dębianka, Borowiec Osiedle Leśne, Radocin oraz Głuszycy. Wszystkie wodociągi z tej grupy zostały skontrolowane.

W tej grupie obiektów pobrano w ramach nadzoru łącznie 15 próbek wody i tyle samo w ramach kontroli wewnętrznej. Kwestionowano 1 próbkę nadzorową z wodociągu publicznego w Głuszycy pod względem przekroczenia parametru mikrobiologicznego ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 st. C. Działania naprawcze polegające na dezynfekcji wody i płukaniu przyniosły stabilizację jakości wody dla 7 jej odbiorców mieszkających w Głuszycy

Na terenie powiatu nowosolskiego, w grupie obiektów **inne podmioty zaopatrujące w wodę** związanej z wykorzystaniem wody w ramach prowadzonej działalności gospodarczej bądź w obiektach użyteczności publicznej zewidencjonowano 6 czynnych obiektów – indywidualne ujęcie wody Szpitala w Nowej Soli, indywidualne ujęcie wody MOP Lisiny, dwa ujęcia związane z zakładem pracy z branży spożywczej (Ovopol przy ul. Motoryzacyjnej w Nowej Soli oraz Chłodnia Jarzyny Meyer

w Koźuchowie), a także 2 ujęcie dostarczające wodę dla ośrodka wypoczynkowego w Józefowie oraz OW Sabat w Lubiatowie., gm. Kolsko. Kwestionowano 2 próbki na 10 pobranych próbek nadzorowych pod względem parametru mikrobiologicznego. Zarządcy ujęć również realizowali kontrole jakości wody – pobrano łącznie 17 pozytywnych próbek.

5.3.1. Braki przydatności wody – zanieczyszczenia mikrobiologiczne

W roku 2025 na analizowanym obszarze stwierdzono okresowy brak przydatności wody do spożycia dla 1 wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w Bytomiu Odrzańskim oraz dla indywidualnego ujęcia wody Chłodnia Meyer w Koźuchowie, ze względu na przekroczenie parametru mikrobiologicznego bakterii grupy coli na poziomie przekraczającym 10 jtk/100 ml wody. W odniesieniu do ww. sytuacji wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje o braku przydatności wody dla danego ujęcia wody – administratorzy zobowiązani zostali do niezwłocznej poprawy jakości wody. Mieszkańcy zaopatrywanych miejscowości poinformowani byli stosownym komunikatem o całkowitym zakazie używania wody z kranu – zabezpieczono dostawę wody z innych wodociągów w postaci dowozu wody w cysternach, która użytkowana być mogła również po jej uprzednim przegotowaniu dla wodociągu publicznego w Bytomiu Odrzańskim oraz woda konfekcjonowana dla pracowników i 20 odbiorców zaopatrywanych z ujęcia Chłodni warzyw w Koźuchowie. W trakcie prowadzonego postępowania względem ujęcia wody w Bytomiu Odrzańskim decyzja o braku przydatności wody zmieniona została na warunkowa przydatność –

woda po przegotowaniu dostępna z kranu. Dalsze działania w postaci dezynfekcji i płukania przyniosły całkowitą poprawę jakości wody. Sytuacje te miały incydentalny, krótkotrwały charakter.

Najczęstsze przyczyny pogorszenia się jakości wody pod względem mikrobiologicznym:

- awarie urządzeń związanych z ujmowaniem/ uzdatnianiem czy dystrybucją wody,
- mały rozbiór wody,
- niewłaściwa dezynfekcja po dokonanych pracach konserwacji/naprawy urządzeń,
- niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa,
- inne czynniki środowiskowe np. wysoki stan wód gruntowych związany z intensywnymi o opadami deszczu/śniegu.

Główne, najczęstsze działania naprawcze:

- dezynfekcja chemiczna wody,
- płukanie sieci oraz urządzeń uzdatniających wodę,
- modernizacje stacji uzdatniania wody, przepompowni, sieci wodociągowych, studni głębinowych,
- wymiana złóż filtracyjnych.
- montaż lamp UV w obrębie stacji uzdatniania wody, przepompowni wody.

5.3.2. Brak przydatności wody – zanieczyszczenie fizykochemiczne

W roku 2025 na terenie powiatu nowosolskiego nie odnotowano przekroczenia fizykochemicznego skutkującego koniecznością wydawania decyzji o braku przydatności bądź warunkowej przydatności wody pod względem parametrów fizykochemicznych.

5.3.3. Warunkowa przydatność wody do spożycia

Warunkowa przydatność wody w roku 2025 stwierdzana była na podstawie analizy zagrożenia dla zdrowia przede wszystkim w odniesieniu dla tzw. mikrobiologicznych parametrów wskaźnikowych, charakteryzujących w głównej mierze prawidłowość przebiegu procesów technologicznych, jak również niedostatki w sieci dystrybucyjnej związane z funkcjonującym w rurach biofilmem i zrywaniem się osadów. Przekroczenie tych parametrów nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia

ludzi, niemniej jednak wydawane warunkowe oceny jakości wody względem wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych (bakterie grupy coli na poziomie poniżej 10 jtk/100 ml wody czy ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów w 22 st. C) zabezpieczały dodatkowo całą populację odbiorców wody, w szczególności małe dzieci, starsze osoby czy osoby z obniżoną odpornością. Sytuacje związane z obecnością w wodzie pojedynczych bakterii z grupy coli bądź przekroczoną, zalecaną wartością maksymalnie 200 jtk w 1 ml ogólnej liczby drobnoustrojów w sieci dystrybucyjnej, w ciągu 2025 roku miały miejsce na wodociągach publicznych w Lubięcinie, Stypułowie oraz Głuszycy. Sytuacje miały stosunkowo krótkotrwały charakter, działania naprawcze oparte w głównej mierze na dezynfekcja i płukaniu sieci przyniosły poprawę jakości wody.

Warunkowa przydatność wody = woda wyłącznie po przegotowaniu

- do picia,
- do przygotowywania posiłków i potraw,
- do mycia i płukania warzyw i owoców,
- do produkcji żywności, a także do mycia zębów, kąpieli noworodków i małych dzieci.

Warunkowa przydatność wody = woda bez przegotowania

- codzienne mycie,
- prania odzieży,
- prace porządkowe (np. mycia podłóg),
- splukiwania toalet.

5.3.4. Monitoring substancji promieniotwórczych w wodzie

Na podstawie przekazanych przez dostawców wody sprawozdań z badań w kierunku stężenia:

- trytu,
- izotopów promieniotwórczych Radu: Ra-226 i Ra-228,
- radonu Rn-222

nie stwierdzono przekroczeń wartości parametrycznych.

5.3.5. Stan infrastruktury wodociągowej

Stan techniczny infrastruktury wodociągowej w nadzorowanych obiektach był ogólnie dobry, nie prowadzono postępowań ani nie wydawano decyzji związanych z poprawą stanu technicznego urządzeń wodnych w stacjach uzdatniania wody i pozostałych obiektach wodnych - studniach głębinowych, pompowniach wody czy studzienkach poborowych.

Dostawcy wody na bieżąco realizowali doraźnie działania konserwacyjno-naprawcze polegające m.in. na czyszczeniu i dezynfekcji zbiorników wody czystej, wymianie pomp głębinowych, czyszczeniu aeratora, montażu lamp UV, wymianie zasuw i hydrantów na sieci, rozbudowie sieci wodociągowej, jak i montażu nowych punktów monitoringowych.

Z większych inwestycji oddana została do użytkowania w grudniu 2025 nowo wybudowana stacja uzdatniania wody w Lasocinie, stary obiekt został wyburzony.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

5.3.6. Nadzór nad ciepłą wodą.

Bakterie Legionella to bakterie wywołujące groźne infekcje dróg oddechowych (legionellozę), przenoszone są drogą wziewną przez aerozol wodny (prysznic, klimatyzacja, fontanny). Mikroorganizmy te nie przenoszą się między ludźmi ani przez picie wody. Największe zagrożenie stanowi dla osób starszych i z obniżoną odpornością, wywołując ciężkie zapalenie płuc.

Mogą namnażać się w instalacjach ciepłej wody w związku z przestojem/ograniczoną eksploatacją budynków, a także przy małym przepływie wody lub jej stagnacji.

W celu ograniczenia namnażania się bakterii Legionella w instalacjach niezbędne jest utrzymywanie właściwej temperatury wody (powyżej 50-55°C, okresowo >70°C). Oprócz dezynfekcji termicznej możliwe jest również przeprowadzanie okresowej dezynfekcji chemicznej instalacji wodnych.

W ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej w kierunku wykrywania bakterii *Legionella sp.* przeprowadzono badania w następujących obiektach,

związanych z wytwarzaniem aerozolu wodno-powietrznego, zarówno w ramach kontroli urzędowej, jak i w ramach kontroli wewnętrznej zarządców tych obiektów.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

Rodzaj obiektu	Liczba skontrolowanych obiektów	Łączna liczba pobranych próbek ciepłej wody (nadzór + KW)	Wyniki badania
Podmioty wykonujące działalność leczniczą stacjonarną i całodobowa opiekę (szpitale)	3	30	Pozytywny
Podmioty wykonujące działalność leczniczą (zakłady rehabilitacyjne)	1	6	Pozytywny
Domy pomocy społecznej	1	12	Pozytywny
Placówka zapewniająca całodobową opiekę	1	15	Z łącznej liczby 15 próbek dwukrotnie kwestionowano jakość ciepłej wody – 6 próbek z przekroczeniem. 9 próbek wody pozytywnych
Placówki opiekuńczo-wychowawcze (dom dziecka)	1	8	Pozytywny
Placówki oświatowe (internat)	3	19	Z łącznej liczby 19 próbek dwukrotnie kwestionowano jakość ciepłej wody – 6 próbek z przekroczeniem. 13 próbek wody pozytywnych
Obiekt użyteczności publicznej związany z transportem/ miejscem obsługi pasażerów	1	8	Pozytywny

W odniesieniu do obiektów, dla których jakość ciepłej wody zgodna była z wymaganiami rozporządzenia – wydane zostały oceny zgodności o spełnieniu wymagań.

Natomiast w ciągu roku dwukrotnie stwierdzano obecność bakterii Legionella w placówce zapewniającej całodobową opiekę – Geriamed w Koźuchowie.

W pierwszym przypadku skażenie ciepłej wody stwierdzono w stopniu średnim. Prowadzone postępowanie obejmowało wydanie decyzji administracyjnej nakładającej na właściciela obiektu wdrożenie działań naprawczych zmierzających do redukcji liczby bakterii Legionella sp. w instalacji ciepłej wody obiektu. W wyniku kontroli stwierdzono niewłaściwe postępowanie dotyczące prowadzenia dezynfekcji termicznej w obiekcie. Brak doprowadzenia podgrzanej w zbiorniku wody po całej sieci wodociągowej, zwłaszcza na jej końcówkach skutkowało brakiem skuteczności dezynfekcji a w konsekwencji namnażaniem się bakterii w instalacji. Skutkiem kontroli było przeszkolenie personelu w zakresie nadzoru nad ciepłą wodą oraz przeprowadzenie skutecznej dezynfekcji termicznej w obiekcie.

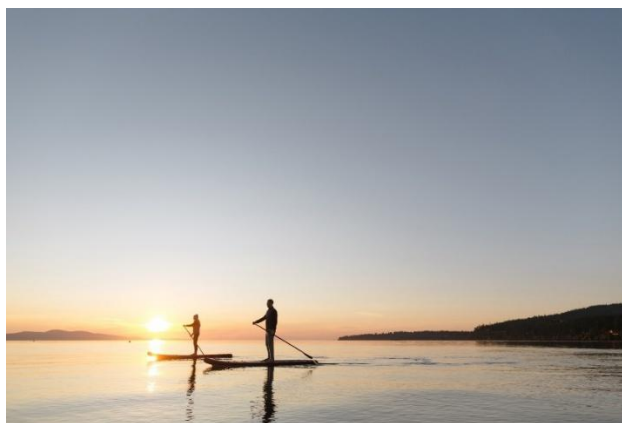
Analiza wyników badań próbek pobranych po działaniach naprawczych wykazała poprawę jakości wody i spełnienie wymagań rozporządzenia w zakresie występowania bakterii Legionella.

Kolejny pobór próbek wody w obiekcie mający na celu potwierdzenie skuteczności podjętych działań i stabilizację jakości ciepłej wody użytkowej ponownie wykazał obecność bakterii Legionella w 2 z 3 pobranych próbek. W tym przypadku stwierdzono skażenie bakteriami w stopniu średnim i wysokim. Ponownie wydano decyzję administracyjną, w której zobowiązano do podjęcia niezwłocznych działań naprawczych, w tym wyłączenia urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny – woda nie nadawała się do prysznicy. W wyniku kontroli w obiekcie uzyskano informacje o awarii pompy cyrkulacyjnej mieszającej wodę ciepłą. Po wymianie urządzenia oraz przeprowadzonej dezynfekcji termicznej uzyskano poprawę jakości wody. W pobranych próbkach nie stwierdzono obecności bakterii Legionella. Ponownie pobrane próbki w ramach nadzoru sanitarnego potwierdziły stabilność mikrobiologiczną ciepłej wody w tym obiekcie.

Skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami Legionella stwierdzano również w internacie OHP w Nowej Soli w stopniu średnim oraz internacie ZSP nr 2 „Nitki” w Nowej Soli w stopniu wysokim. W obu przypadkach wydane były decyzje administracyjne nakazujące wdrożenie przez administratora obiektu działań w zależności od stwierdzonego skażenia. Ponadto wydane były komunikaty dla

użytkowników wody informujące o jakości wody. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych w obu obiektach uzyskano poprawę jakości wody. Badania wykonane w celu sprawdzenia skuteczności podejmowanych działań potwierdziły spełnienie wymagań w zakresie tego parametru mikrobiologicznego.

6. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem oraz nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

Na terenie powiatu nowosolskiego w okresie letnim funkcjonowało kąpielisko w Nowym Miasteczku na zbiorniku wodnym tzw. Stawy oraz 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli funkcjonujące w lipcu 2025 r., utworzone na zbiorniku wodnym pod nazwą Glinianki w miejscowości Kożuchów oraz w miejscowości Uście na jeziorze Rudno dla uczestników obozu harcerskiego.

W trakcie sezonu skontrolowano stan techniczno-sanitarny plaży wraz z infrastrukturą sanitarną. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Obiekty były właściwie zorganizowane i przygotowane do sezonu letniego. Zapewniono dostateczną ilość koszy na odpady komunalne, dostęp do sanitariatów, zarówno stacjonarnych, jak i w postaci toalet typu TOI-TOI. Tablice informacyjne z regulaminem oraz aktualne oceny jakości wody umieszczane były w czytelnym dla użytkowników miejscu. W każdym z nadzorowanych miejsc zapewniano opiekę ratowników.

Na ocenę jakości wody w mowdk składały się następujące elementy:

- oznaczenie wskaźników mikrobiologicznych (Escherichia coli, enterokoki),
- ocena wizualna (zakwity sinic, rozmnażanie się makroalg lub fitoplanktonu),
- obecność w wodzie zanieczyszczeń, tj.: materiały smoliste, szkło, guma oraz inne zanieczyszczenia nie dające się natychmiast usunąć).

6.1. Nadzór nad pływalniami

Pływalnia, zgodnie z definicją zawartą w Ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, to obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpieli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski. Zagadnienia związane z funkcjonowaniem i nadzorem nad pływalniami w zakresie ich bezpieczeństwa zdrowotnego wody regulują krajowe akty prawne.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli w roku 2025 znajdowały się 2 pływalnie całoroczne – pływalnia kryta w Nowej Soli przy Szkole Podstawowej nr 2, ul. Gimnazjalna 11 oraz pływalnia kryta SOLAN w Nowej Soli przy ul. Zjednoczenia 19.

Wykonano 2 zaplanowane kontrole pływalni krytych oraz 2 kontrole związane z poborem próbek wody basenowej. Oba obiekty wyposażone są w węzły higieniczno-sanitarne, szatnie i pozostałą niezbędną infrastrukturę techniczną, warunkującą

prawidłowe funkcjonowanie tego typu obiektu. W obiektach znajdują się tablice informacyjne z aktualną oceną jakości wody, która spełniała wymagania rozporządzenia.

Zgodnie z zatwierdzonym przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego harmonogramem badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrane zostały 3 próbki wody basenowej na Pływalni w Szkole Podstawowej nr 2 w Nowej Soli (woda odniesienia, niecka oraz system cyrkulacji) oraz 8 próbek wody na Pływalni Solan w Nowej Soli, łącznie 11. Pobrane zostały również 4 próbki z instalacji ciepłej wody użytkowej ww. obiektów, po dwie na obiekt.

W pływalni przy Szkole Podstawowej nr 2 stwierdzono przekroczenia bakterii Legionella w próbce wody wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji oraz w dwóch próbkach pobranych z natrysków (damski i męski, ciepła woda użytkowa). Niezwłocznie wszczęte zostało postępowanie administracyjne, wydana została decyzja administracyjna z rygorem natychmiastowej wykonalności. Wydano również komunikat o wyłączeniu niecki basenowej i urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny z użytkowania do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Z uwagi na całkowity brak funkcjonowania pływalni – brak użytkowników, w trakcie prowadzonego postępowania ww. decyzję zmieniono uchylając rygor natychmiastowej wykonalności. Po przeprowadzonych działaniach dezynfekcyjnych, w tym dezynfekcji termicznej przed uruchomieniem obiektu, okazano wyniki badań wody basenowej i ciepłej wody użytkowej, które odpowiadały wymaganiom rozporządzenia.

Badania nadzоровe dla Pływalni Solan odpowiadały wymaganiom rozporządzenia.

Zarządzający tymi obiektami w uzgodnieniu z tutejszym organem również ustalali harmonogram poboru próbek wody z pływalni w ramach kontroli wewnętrznej i na bieżąco realizowali jego wypełnianie. Częstotliwość badań, ich zakres, a także punkty pobierania dostosowane były do charakteru danej pływalni i znajdujących się tam urządzeń wodnych i zastosowanej technologii uzdatniania wody.

Wyniki badań pod względem parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych wody w ramach kontroli zarządców dwóch nadzorowanych pływalni odpowiadały wymaganiom określonym w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016 ze zm.). W roku sprawozdawczym

odnotowano pojedyncze przekroczenia mętności chloru wolnego oraz chloru związanego. Doraźne, niezwłoczne działania administratora obiektu w postaci m.in. dopływu świeżej wody oraz dodatkowe płukania filtrów, potwierdzone kolejnymi wynikami realizowanymi w ramach kontroli wewnętrznej wykazały zgodność z wymaganiami ww. rozporządzenia.

**Wydane zostały 2 zbiorcze roczne oceny jakości wody na pływalni
potwierdzające spełnienie wymagań jakości wody określonych
w przepisach**

7. Podmioty działalności leczniczej

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli funkcjonują trzy obiekty wykonujące działalność leczniczą, polegającą na udzielaniu stacjonarnych świadczeń zdrowotnych, tj. - Wielospecjalistyczny Szpital Samodzielny Publiczny Zakłady Opieki Zdrowotnej w Nowej Soli, ul. Chałubińskiego 7;- MEDINET Sp. z o.o. Dolnośląskie Centrum Chorób Serca Medinet, ul. Kamińskiego 73a, 53-124 Wrocław, Filia w Nowej Soli, ul. Chałubińskiego 7 oraz Szpital Jednego Dnia „Ars Medica Bis” Lekarska Spółka Partnerska Julian Hucko i Partnerzy, ul. 1 Maja 30, 67-100 Nowa Sól.

Kontrole przeprowadzone przez pracowników pionu Higieny Komunalnej we wszystkich skontrolowanych obiektach nie wykazały uchybień w kontrolowanym zakresie, tj. stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi oraz komunalnymi, postępowania ze zwłokami osób zmarłych w szpitalach, postępowania z bielizną pościelową a także zaopatrzenia obiektów w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

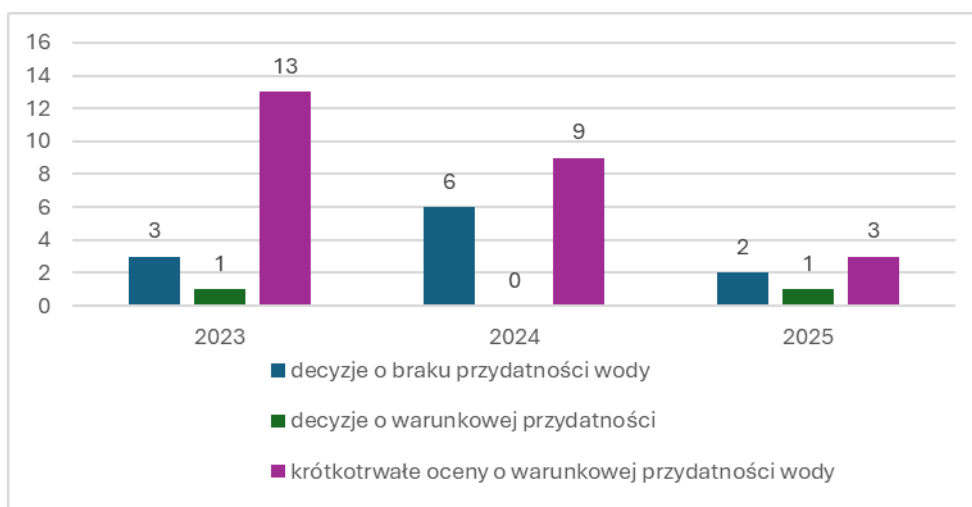
7.1. Podsumowanie

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Biorąc pod uwagę dane tutejszego organu za 2025 r. oraz lata poprzednie, obserwuje się tendencję do poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w kontekście zapewnienia konsumentom wody bezpiecznej dla zdrowia. Wzrost świadomości konsumentów na temat wymagań, jakie powinna spełniać bezpieczna

i „zdrowa” woda do spożycia oraz odpowiedzialność dostawców wody za oferowany produkt powoduje, iż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne starają się podnosić jakość świadczonych usług poprzez zapewnienie dostarczenie wody o jak najwyższej jakości. W tym celu, w odniesieniu do lat ubiegłych sukcesywnie realizowane są działania zmierzające do poprawy stanu technicznego infrastruktury wodociągowej. Dostawcy wody oraz władze samorządowe w miarę własnych możliwości finansowych oraz w oparciu o środki pozyskiwane z funduszy europejskich od kilku lat starają się więc modernizować istniejącą infrastrukturę wodociągową budowaną zazwyczaj w latach 80-90 oraz realizują nowe inwestycje, które mają na celu poprawę sytuacji w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę. W takie działania wpisuje się rozbudowa sieci wodociągowych, budowa nowych ujęć wody - studni, budowa nowych czy modernizacja dotychczasowych obiektów wodnych – stacji uzdatniania wody, pompowni wody, jak również doraźne działania konserwatorskie: serwis urządzeń, czyszczenie zbiorników wody czystej, płukanie sieci wodociągowych. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę w 2025r. nie wymagał prowadzenia postępowań administracyjnych.

Jakość wody na 22 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz 6 czynnych indywidualnych ujęć wody kwestionowana była jedynie w 5 podmiotach, dla których wydane były oceny o warunkowej przydatności wody. Wydana była również 1 ocena o braku przydatności wody dla 1 wodociągu publicznego, która po 3 dniach zmieniona została na warunkową decyzję o przydatności wody, czyli po przegotowaniu. Świadczy to o wysokiej jakości dostarczanej wody dla konsumentów.

Liczba stwierdzonych przekroczeń z określeniem działań, podjętych przez PPIŚ w Nowej Soli.

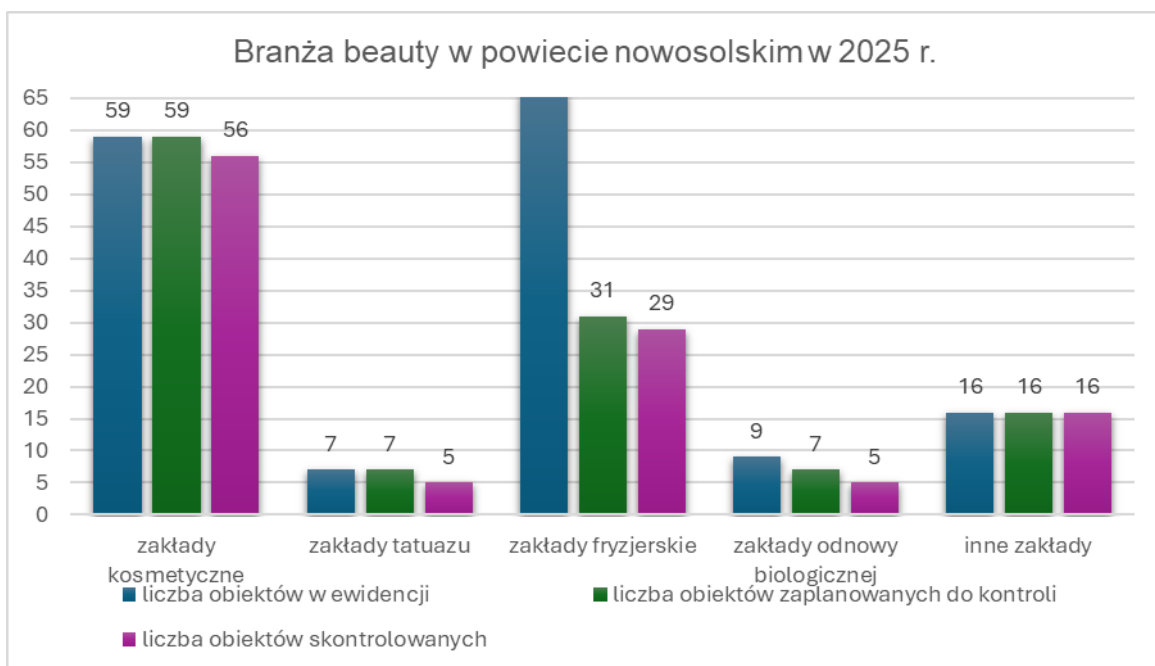
8. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W ewidencji PSSE w Nowej Soli na terenie powiatu nowosolskiego znajdują się **273** obiekty użyteczności publicznej, takie jak obiekty w branży beauty, obiekty hotelarskie i noclegowe, sportowe, kulturalne oraz cmentarze i zakłady pogrzebowe. W 2025 r. wykonano **165** kontroli obiektów na zaplanowane **172**. Działania kontrolne prowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli zatwierdzonym przez WSSE w Gorzowie Wlkp., uwzględniającym klasyfikację obiektów pod kątem oszacowanego ryzyka wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

8.1. Stan sanitarny zakładów: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuazu i odnowy biologicznej oraz innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuazu i odnowy biologicznej

W ewidencji znajduje się **łącznie 157 obiektów z branży beauty**, w 2025 r. skontrolowano **111 [71%]** z nich. Część obiektów, zaplanowanych do kontroli zawiesiła lub całkowicie zlikwidowała swoją działalność. Grupę tę cechuje dość duża zmienność, zewidencjonowane obiekty często zawieszają działalność lub ulegają likwidacji, a równocześnie powstają nowe zakłady i gabinety.

Na wykresie przedstawiono zestawienie liczby obiektów zewidencjonowanych do liczby obiektów skontrolowanych z branży beauty na terenie powiatu nowosolskiego.

Branża beauty to jedna z najliczniejszych grupa wśród obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez tutejszy organ. Zakres świadczonych w niej usług jest bardzo zróżnicowany – od niewielkich obiektów obsługiwanych przez jedną osobę poprzez duże salony fryzjersko kosmetyczne, jak również gabinety tatuażu, masażu, siłownie, solaria. Właściciele tych działalności sukcesywnie podwyższają standard swoich zakładów wykonując remonty, wymianę wyposażenia i wystroju.

Elementy oceny obiektów branży beauty

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń usługowych, sanitarnych, zaplecza i wyposażenia gabinetów,
- stan narzędzi używanych w trakcie świadczenia usług kosmetycznych, fryzjerskich; tatuażu
- sposób prowadzenia procesów dekontaminacji, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użytku oraz ich przechowywanie;
- procedury higieniczne zapobiegające zakażeniom w trakcie wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanki w poszczególnych rodzajach obiektów;
- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi;
- postępowanie z bielizną jednorazową i wielokrotnego użytku,
- sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi,
- postępowanie z odzieżą osobistą i ochronną personelu,
- postępowanie ze sprzętem i środkami do utrzymywania czystości bieżącej w zakładach,
- dokumentację zdrowotną personelu.

W obiektach tych systematycznie podnosi się poziom świadomości personelu odnośnie bezpieczeństwa świadczonych usług. Przedstawiciele PPIS w Nowej Soli każdorazowo w trakcie kontroli prowadzili działania edukacyjne w zakresie prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi kosmetycznych wielorazowego użytku oraz utrzymania czystości bieżącej w gabinecie a także w gabinetach wytwarzających odpady o kodzie 18 01 03 instruktażu w zakresie postępowania z tymi odpadami.

Wyniki kontroli;

- stan sanitarno-techniczny większości kontrolowanych pomieszczeń oraz wyposażenia obiektów nie budził zastrzeżeń,
- w obiektach prowadzona jest dezynfekcja narzędzi wielokrotnego użycia przy zastosowaniu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania oraz sterylizacja w autoklawach parowo-ciśnieniowych. W części obiektów stosowane są wyłącznie narzędzia kosmetyczne naruszające ciągłość tkanek jednorazowe,
- obiekty solaryjne posiadają niezbędne środki ochronne oraz umieszczają w widocznym miejscu informację o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia;
- nałożono 1 mandat karny za brak przestrzegania zapisów obowiązującej procedury higienicznej,
- wydano doraźne zalecenia, dotyczące aktualizacji procedur higienicznych, uaktualnienia badań lekarskich, przeorganizowania stanowisk pracy, jak również zwiększenia częstotliwości wykonywania atestacji biologicznej realizowanych procesów sterylizacji
- w 2025 r. wydano decyzję administracyjną w związku z brakiem właściwie zorganizowanego miejsca do sterylizacji narzędzi kosmetycznym w jednym z gabinetów w Nowej Soli z terminem wykonania do 31 stycznia 2026 r.
- podczas kontroli prowadzono działania edukacyjne w zakresie wytycznych i rekomendacji Głównego Inspektoratu Sanitarnego, mające na celu poprawę bezpieczeństwa świadczonych usług, poprzez właściwą dekontaminację narzędzi oraz prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi o kodzie 180103.

Działania te mają na celu ochronę osoby wykonującej usługi kosmetyczne, jak i klienta przed zakażeniami chorobami zakaźnymi i ich późniejszymi następstwami.

Ponadto w ramach działań edukacyjnych w gabinetach w których używane są lakiery hybrydowe przekazywano informacje zawarte w komunikacie Głównego Inspektora

Sanitarnego dotyczące zmiany rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dot. produktów kosmetycznych w zakresie stosowania w kosmetykach substancji TPO: trimetylobenzoyl diphenylphosphine oxide. Od 1 września 2025 r. substancja ta została umieszczona w wykazie substancji zakazanych w kosmetykach. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych wrywkowo kontrolowano skład znajdujących się na stanie lakierów hybrydowych, nie stwierdzano wystąpienia TPO w ich składzie.

Stwierdzone w trakcie roku uchybienia dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego sufitów w części zaplecza i sanitariatu w jednym z kontrolowanych zakładów fryzjerskich. W obiekcie tym wydano również zalecenia, dotyczące usunięcia z obiektu zużytych ręczników wielorazowych i peleryn fryzjerskich. Wszczęte postępowanie administracyjne umorzono po uzyskaniu informacji o usunięciu stwierdzonych uchybień i wykonaniu sformułowanych zaleceń. Kontrola sprawdzająca potwierdziła ich wykonanie.

W tej grupie obiektów rozpatrywano również 3 zgłoszenia interwencyjne dotyczące zakładów fryzjerskich. Wszystkie interwencje uznano za zasadne, w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzano niewłaściwy stan higieniczny w obiektach, za co osoby odpowiedzialne zostały ukarane mandatami karnymi.

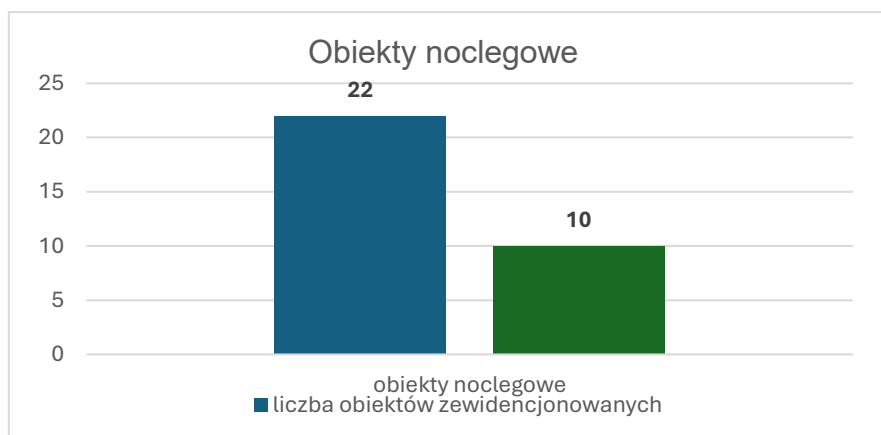
W 2025 r. rozpatrywano również interwencję, dotyczącą uciążliwości związanych z nieprzyjemnym zapachem kanalizacji w sanitariacie szatni męskiej oraz brakiem środków czystości (mydła i papierowych ręczników) dla użytkowników siłowni. Ustalono, że jest to obiekt samoobsługowy, działający całodobowo. Obiekt ten dotychczas nie znajdował się pod nadzorem tut. organu. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zasadność interwencji tylko w zakresie uciążliwości zapachowych, które spowodowane były brakiem syfonów w odpływach w prysznicach szatni męskiej, co było przyczyną nieprzyjemnego zapachu z tych pomieszczeń. Przyczynę nieprawidłowości usunięto poprzez montaż syfonów przez właściciela. Właściciel budynku zobowiązał się do niezwłocznego zapewnienia syfonów i zakończono działania kontrolne. Obiekt ten został zewidencjonowany i objęty nadzorem PPIS w Nowej Soli.

8.2. Stan sanitarny obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie (hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe i pola biwakowe oraz inne obiekty)

Na terenie powiatu nowosolskiego w 2025 r. pod nadzorem znajdowały się 22 obiekty świadczące usługi hotelarskie oraz usługi krótkotrwałego zakwaterowania. Wykonano 10 kontroli na 10 zaplanowanych.

Elementy oceny obiektów związanych z usługami noclegowymi

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń wchodzących w skład całości danego obiektu i ich wyposażenia
- zaopatrzenie w środki sanitarne i dezynfekcyjne, a także sposób ich przechowywania, jak również sprzętu używanego do utrzymania czystości bieżącej
- zaopatrzenie obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
- postępowanie z nieczystościami stałymi i płynnymi
- wentylacja pomieszczeń
- postępowanie z bielizną pościelową
- dbałość o stan bieżącej czystości i higieny pomieszczeń, a także terenu wokół obiektu

Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektów, postępowania z bielizną pościelową, gospodarowania odpadami komunalnymi oraz utrzymywania czystości bieżącej pomieszczeń i ich wyposażenia. Nie odnotowano również zgłoszeń interwencyjnych w tej grupie obiektów. W trakcie kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące właściwej profilaktyki, związanej z zapobieganiem namnażania się bakterii Legionella w ciepłej wodzie użytkowej.

8.3. Stan sanitarny obiektów pomocy społecznej (domy pomocy społecznej, noclegownie oraz placówki zapewniające całodobową opiekę)

Na analizowanym terenie w ewidencji tutejszego organu funkcjonuje 1 Dom Pomocy Społecznej, 1 noclegownia oraz 1 prywatny ośrodek związany ze świadczeniem usług całodobowej opieki dla osób chorych/starszych. W roku 2025 skontrolowano wszystkie obiekty, oceniając następujące obszary:

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń i ich wyposażenia;
- dostępność takich obiektów dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- wyposażenie w środki sanitarne i dezynfekcyjne, a także sposób postępowania ze sprzętem używanym do utrzymania czystości bieżącej;
- postępowanie z bielizną pościelową i osobistą mieszkańców;
- postępowanie z odpadami, w tym odpadami medycznymi;
- zaopatrzenie obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz nadzór nad ciepłą wodą użytkową.

Stan sanitarno-techniczny i porządkowy skontrolowanych obiektów opiekuńczych nie budził zastrzeżeń. Obiekty były wyposażone w wystarczającą ilość środków higienicznych, czystości oraz środków do dezynfekcji. Teren wokół obiektów był ogrodzony i utrzymany w należytym porządku. Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną, jak i w zakresie gospodarki odpadami medycznymi. W trakcie kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne względem właściwej profilaktyki związanej z zapobieganiem namnażania się bakterii Legionella w ciepłej wodzie użytkowej.

Skontrolowano również stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia Noclegowni, postępowanie z bielizną pościelową, z odzieżą mieszkańców a także postępowanie z odpadami komunalnymi. W trakcie kontroli przekazano informacje o konieczności przeprowadzenia w obiekcie przeglądu technicznego, związanego głównie ze szczelnością dachu (w niektórych pokojach od sufitu widoczne były zacieki) oraz pod kątem sprawdzenia w obiekcie instalacji elektrycznej i wentylacji. Zalecono również zwiększenie nadzoru nad sprzątnięciem sanitariatów w obiekcie, głównie utrzymania czystości pralek, drzwi do sanitariatów oraz bieżącego usuwania osadów na podłogach sanitariatów. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

8.4. Stan sanitarno-techniczny dworców autobusowych, dworców i stacji kolejowych oraz środków transportu publicznego

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli w roku 2025

w obrębie powiatu nowosolskiego znajdowało się łącznie 8 obiektów z ww. kategorii – 2 dworce autobusowe, 2 dworce kolejowe, w tym jeden z centrum przesiadkowym, 1 przystań jednostek pływających rekreacyjnie i sportowo oraz 1 przystanek autobusowy. Nadzorem objętych jest również 2 przewoźników realizujących drogowy transport publiczny.

Skontrolowano 4 obiekty, zgodnie z harmonogramem kontroli. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektów, nie wydawano również zaleceń.

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

8.5. Stan sanitarno-techniczny cmentarzy, domów przedpogrzebowych

Na terenie powiatu nowosolskiego zewidencjonowanych jest 37 cmentarzy, w tym 3 cmentarze wyznaniowe i 34 komunalne. W roku 2025 skontrolowano 15 zaplanowanych do kontroli cmentarzy. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych – na cmentarzach zapewniono dostęp do wody, teren cmentarzy jest wygradzony, gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest prawidłowo, zapewniono kontenery/pojemniki do zbiórki odpadów.

W 2025 r. w tej grupie dokonano zmian w ewidencji; usunięto z tej grupy dom przedpogrzebowy na terenie jednego z cmentarzy komunalnych – administratorem tego domu i cmentarza jest właściciel zewidencjonowanego zakładu pogrzebowego,

który korzysta z pomieszczeń domu przy wykonywanych przez siebie usługach w zakresie przechowywania zwłok i przygotowywania ich do pochówku. Wykreślono również z ewidencji dom przedpogrzebowy, zlokalizowany w obrębie zewidencjonowanego zakładu pogrzebowego. Pomieszczenia chłodni do przechowywania zwłok oraz pomieszczenia przygotowania zwłok do pochówku są kontrolowane każdorazowo w trakcie kontroli tych zakładów. Poprzedni sposób ewidencjonowania obiektów powodował nakładanie się kontroli i powielanie zapisów, dotyczących tych samych pomieszczeń w różnych w protokołach kontroli.

W 2025 r. skontrolowano wszystkie zaplanowane w harmonogramie zakłady pogrzebowe. Kontrole wykonane zgodnie z harmonogramem kontroli nie wykazały uchybień; stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia nie budził zastrzeżeń, samochody do przewozu zwłok posiadały wyposażenie i oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, asortyment preparatów dezynfekcyjnych do powierzchni i skóry był wystarczający i znajdował się w terminie przydatności do użycia. Każdorazowo kontrolowano postępowanie z odpadami wytwarzanymi podczas przygotowania zwłok do pochówku oraz w trakcie ekshumacji – wszystkie zakłady posiada umowy podpisane z firmami, zajmującymi się transportem i utylizacją odpadów o kodzie 18 01 03. Zewidencjonowane zakłady posiadają numery, umożliwiające kontrolowanie częstotliwości wywożenia odpadów w bazie BDO – nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarowania tymi odpadami. Wszystkie zakłady zapewniają również odpowiednie warunki do wstępnego magazynowania odpadów, tj. urządzenia bądź pomieszczenia chłodnicze, a czas ich wstępnego magazynowania nie przekracza 30 dni.

8.6. Stan sanitarno-techniczny terenów rekreacyjnych

zdjęcie z banku obrazów Microsoft Office.

W ewidencji PIS w Nowej Soli na terenie powiatu nowosolskiego zewidencjonowanych jest **14** administratorów terenów rekreacyjnych, takich jak place zabaw dla dzieci oraz miejsca przeznaczone do aktywności fizycznej i kreatywnego spędzania czasu przez osoby dorosłe.

Według obecnego stanu prawnego, urządzenia na placach zabaw, takie jak: huśtawki, drabinki, piaskownice, ale również np. urządzenia zorganizowane w ramach tzw. napowietrznych siłowni skwalifikowane są jako obiekty małej infrastruktury i w związku z tym podlegają obowiązkowej kontroli okresowej w zakresie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, jego estetyki oraz otoczenia. Przedmiotem kontroli sanitarnej jest stan sanitarno-techniczny piaskownic, a także czystości piasku sprawdzany pod kątem obecności widocznych zanieczyszczeń a także zewnętrzny stan sanitarno-techniczny urządzeń rekreacyjnych, gospodarowanie odpadami komunalnymi, obecność regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń.

W 2025 r. przeprowadzono kontrolę **4** administratorów terenów rekreacyjnych obejmując nadzorem **33** obiekty małej infrastruktury. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, wydano zalecenia, dotyczące zapewnienia regulaminu korzystania z obiektu na terenie niektórych placów zabaw.

Na terenie powiatu nowosolskiego zewidencjonowano również 15 obiektów sportowych tj. stadiony, boiska ORLIK, hale sportowe i sale zabaw dla dzieci. Siedem z nich zaplanowano do kontroli w 2025 r., kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektów, gospodarowania odpadami komunalnymi oraz utrzymywania czystości bieżącej pomieszczeń i ich wyposażenia.

Wyniki kontroli obiektów związanych z terenami rekreacyjnymi:

- nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego skontrolowanych obiektów,
- urządzenia na placach zabaw, siłowniach są sprawne, tereny wokół nich zadbane,
- zarządcy terenów rekreacyjnych przeprowadzają również regularne, wewnętrzne przeglądy urządzeń zabawowych/sportowych, urządzenia posiadają niezbędne atesty.
- piasek w piaskownicach wymieniany jest przed rozpoczęciem sezonu, uzupełniany według potrzeb,
- przeprowadzano działania informacyjno-edukacyjne związane z obowiązkiem wymiany piasku w piaskownicach w celu minimalizowania zagrożenia chorobami pasożytniczymi, odzwierzęcymi, zakaźnymi, takimi jak glistnica, toksoplazmoza czy też toksokaroza
- wydano doraźne zalecenia związane np. z zamontowaniem bądź uzupełnieniem zapisów regulaminu obiektu.

8.7. Stan sanitarno-techniczny innych obiektów użyteczności publicznej

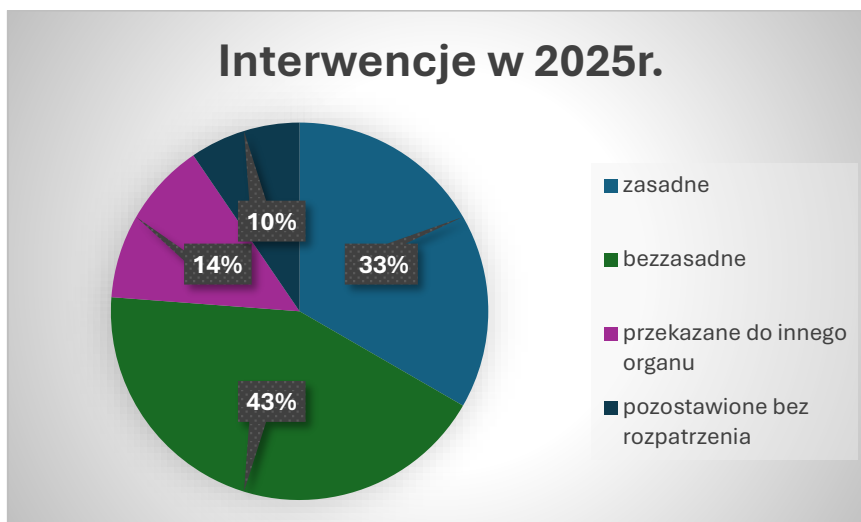
Na terenie powiatu nowosolskiego nadzorem sanitarnym są również objęte inne obiekty użyteczności publicznej, takie jak ustępy publiczne i pralnie. W 2025 r. nie były one planowane do kontroli. Ponadto w ewidencji PPIS w Nowej Soli na terenie powiatu znajdują się obiekty takie jak targowiska i domy kultury, które zgodnie z wytycznymi GIS są zakwalifikowane do tzw. IV grupy ryzyka i nie są uwzględniane w harmonogramach kontroli.

8.8. Działania kontrolne związane z interwencjami

W 2025 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli z terenu powiatu nowosolskiego w ramach działalności Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło **21** interwencji.

Jako zasadne zaklasyfikowano 7 interwencji, 9 jako bezzasadne, 2 pozostawiono bez rozpatrzenia a 3 przekazano do właściwego organu, zgodnie z kompetencjami. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli sanitarno-technicznych w celu wyjaśnienia zgłoszonej sprawy. Na przestrzeni lat względem tematyki zgłaszanych interwencji

obserwuje się wzrost interwencji związanych ze stanem sanitarno-technicznym budynków mieszkalnych, posesji oraz stanu sanitarnego otoczenia człowieka.

Odnotowano jedno zgłoszenie interwencyjne odnośnie jakości wody produkowanej przez wodociąg publiczny w Niedoradzu. Zgłoszenie dotyczyło pogorszenia jakości wody względem jej mętności oraz czarnego zabarwienia w domu osoby skarżącej. Zgłoszenie to po przeprowadzonych działaniach wyjaśniających, ale również płukaniu sieci przez administratora wodociągu, jak i poborze próbek wody finalnie zaklasyfikowano jako bezzasadne.

Jako zasadne potraktowano wszystkie zgłoszenia, dotyczące braku zachowania czystości w obiektach użyteczności publicznej, opisane w punkcie 7.1 niniejszego opracowania. Pozostałe zasadne zgłoszenia dotyczyły stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz stanu sanitarnego otoczenia człowieka. Interwencje te dotyczyły w przeważającej części gromadzenia nadmiernych ilości odpadów w mieszkaniach prywatnych i gminnych, oraz w jednym przypadku stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń budynku socjalnego na terenie gminy Koźuchów. Na administratora budynku nałożono decyzję administracyjną, nakazującą doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego części wspólnych budynku. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień w całości. W przypadku lokali mieszkalnych kontrole przeprowadzano wspólnie z administratorami budynków lub Strażą Miejskiej, 3 zgłoszenia zakwalifikowano jako zasadne, pozostałe jako bezzasadne.

W przypadku zgłoszeń zasadnych każdorazowo na kontroli informowano

o konieczności dbałości o czystość mieszkań w taki sposób, aby nie stanowić uciążliwości dla współmieszkańców budynku. Kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarnego mieszkań oraz uprzątnięcie nagromadzonych odpadów.

Problematyka spraw interwencyjnych dotyczyła:

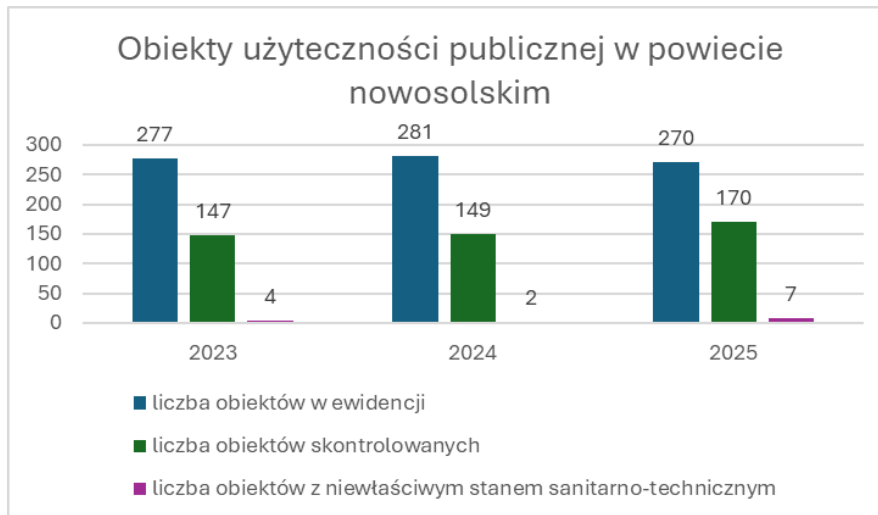
- stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz stanu sanitarnego otoczenia człowieka;
- stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej,
- jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- gospodarowania nieczystościami płynnymi;
- pozostałe.

W przypadku zgłaszanych interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych, kontrole przeprowadzane są wspólnie z zarządcą budynku i przedstawicielami innych instytucji np. pomocy społecznej, straży miejskiej. Inspekcja Sanitarna w związku z brakiem jednoznacznych uregulowań prawnych ma ograniczone możliwości kompetencyjne w w/w sprawach, natomiast to na właścicielach/zarządzających lokalem/budynkiem spoczywa obowiązek utrzymywania nieruchomości w należyтым stanie sanitarno-technicznym.

8.9. Podsumowanie

Stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej

W roku 2025 skontrolowano 21 obiektów więcej w stosunku do roku poprzedniego. Liczba obiektów objętych nadzorem na przestrzeni lat jest zbliżona. Biorąc pod uwagę udział procentowy obiektów z nieodpowiednim stanem sanitarno-higienicznym lub technicznym, ogólny stan obiektów użyteczności publicznej należy uznać za dobry. Obiekty z nieprawidłowościami stanowią niewielki odsetek do łącznej liczby obiektów skontrolowanych.

Obiekty użyteczności publicznej w powiecie nowosolskim

W odniesieniu do lat ubiegłych sukcesywnie wzrasta liczba obiektów objętych nadzorem. Biorąc pod uwagę udział procentowy obiektów z nieodpowiednim stanem sanitarno-higienicznym lub technicznym, ogólny stan obiektów użyteczności publicznej należy uznać za dobry. Obiekty z nieprawidłowościami kształtowały się średnio na poziomie około 3% w stosunku do łącznej liczby obiektów skontrolowanych.

Rozdziały 5-8. Nadzór nad jakością wody do spożycia, wody w kąpieliskach i pływalniach oraz stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej sporządziła: Agnieszka Długosz

9. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia

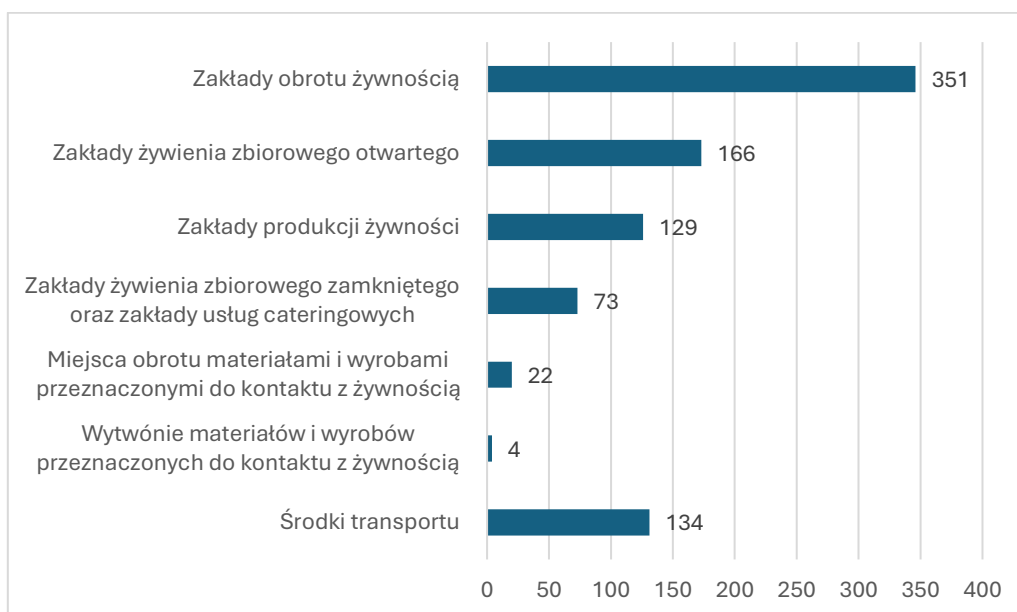
Zakres bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował kontrolę przestrzegania w zakładach produkcji i obrotu żywnością, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne, w tym przepisów prawa żywnościowego, dotyczących warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz żywienia zbiorowego.

W 2025 roku pion bezpieczeństwa żywności i żywienia nadzorował 853 obiekty żywnościowo-żywnieniowe (w 2024 roku 849 obiektów) oraz 26 zakładów prowadzących działalność związaną z produkcją lub obrotem materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (w 2024 roku – 24 zakłady).

Liczba nadzorowanych obiektów w stosunku do 2024 roku zwiększyła się nieznacznie.

Najliczniejszą grupę spośród nadzorowanych obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością tj. sklepy. Znaczny udział nadzorowanych obiektów stanowią również zakłady żywienia zbiorowego otwartego, a także środki transportu.

9.1. Obiekty objęte nadzorem w 2025 roku

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych

do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy prawa żywnościowego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Kontrole podmiotów działających na rynku spożywczym były prowadzone z częstotliwością wyznaczoną na podstawie analizy ryzyka zidentyfikowanych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi, obejmującej w szczególności stan faktyczny, klasyfikację obiektów i zakładów do kategorii niskiego, średniego lub wysokiego ryzyka na podstawie kryteriów oceny sanitarnej.

Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę m.in. stan higieniczny obiektu, stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenie oraz otoczenie zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością, gospodarkę odpadami, wdrożenie i stosowanie zasad oraz systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) lub systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP).

Łącznie skontrolowano 427 zakładów, co stanowi 48,6% wszystkich nadzorowanych obiektów (w 2024 roku skontrolowano 380 obiektów co stanowiło 43,5% wszystkich nadzorowanych obiektów). Kontrole planowe przeprowadzane były zgodnie z harmonogramem kontroli, w tym również harmonogramem poboru prób żywności do badań. W ciągu roku wykonywano również kontrole pozaplanowe w związku z otrzymanymi interwencjami, powiadomieniami z systemu RASFF, brakiem przydatności wody do spożycia, jak również kontrolami akcyjnymi, np. „akcja lato” czy kontrole zakładów małej gastronomii.

W 2025 roku przeprowadzono 46 kontroli interwencyjnych (w 2024 roku odpowiednio 41 kontroli). Za stwierdzone w czasie tych kontroli nieprawidłowości sanitarno-higieniczne nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 4000 zł (w 2024 r. – 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1200 zł). Ogółem (w ramach kontroli sanitarnych i interwencyjnych) nałożono 36 mandatów karnych na łączną kwotę 10 200 zł (w 2024 roku nałożono łącznie 28 mandatów na kwotę 6900 zł).

Do najczęściej występujących niezgodności należały:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,

- nieodpowiednia segregacja żywności oraz niezachowanie właściwych warunków sanitarnych przy przechowywaniu artykułów spożywczych lub wyrobów gotowych,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz sprzętu i wyposażenia mającego kontakt z żywnością,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładów,
- nieprzestrzeganie w zakładzie zasad systemu GHP/GMP i HACCP, brak zapisów wynikających z dokumentacji gwarantującej jakość żywności.
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji i sprzedaży materiałów do kontaktu z żywnością bez złożonego wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2025r. wydano **15 decyzji administracyjnych** (w 2024 r. - 12), w tym:

- 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości;
- 1 decyzję unieruchamiającą obiekt;
- 1 decyzję nakazującą odsunięcie wszystkich pracowników od pracy,
- 1 decyzję zmieniającą;
- 1 decyzję nakazującą przedłożenie wyników badań opakowań przeznaczonych do kontaktu z żywnością, na podstawie których została wydana deklaracja zgodności;
- 1 decyzję prolongującą termin wykonania nałożonych obowiązków celem poprawy stanu sanitarno-technicznego;

Decyzję unieruchamiającą obiekt wydano z uwagi na niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz stwierdzenie w obiekcie odchodów gryzoni. Powyższa decyzja obowiązywała do czasu zapewnienia odpowiednich wymagań higienicznych w obiekcie oraz zapewnienia skutecznego zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami. Pierwsza kontrola sprawdzająca nie wykazała poprawy stanu sanitarnego. Dopiero kolejna kontrola potwierdziła usunięcie uchybień sanitarno-higienicznych w związku z czym możliwe było **uchylenie wcześniej wydanej decyzji unieruchamiającej zakład**.

Decyzję nakazującą odsunięcie wszystkich pracowników od pracy wydano w związku ze stwierdzeniem ogniska zatrucia zbiorowego wywołanego przez pałeczki Salmonella. W decyzji nakazano odsunięcie wszystkich pracowników od pracy do czasu uzyskania przez nich ujemnych wyników badań w kierunku Salmonella oraz

wstrzymanie działalności linii produkcyjnych do czasu przedstawienia przez przedsiębiorcę wyników badań potwierdzających brak bakterii z rodzaju Salmonella na maszynach, urządzeniach i innych powierzchniach.

Na podstawie prawidłowych wyników badań z linii produkcyjnych i urządzeń, a także na podstawie wyników badań części pracowników zakładu, w których nie stwierdzono obecności pałeczek Salmonella, PPIS w Nowej Soli wydał **decyzję zmieniającą**, w której odsunął od pracy tych pracowników, którzy nie uzyskali jeszcze wyników badań w kierunku obecności pałeczek Salmonella.

W trakcie trwania ogniska ściśle współpracowano z Sekcją Epidemiologii oraz Sekcją Higieny Pracy. W zakładzie pracy przeprowadzono liczne kontrole, w trakcie których ocenie poddawano obowiązujące w zakładzie pracy procedury, stosowanie środków ochrony indywidualnej na stanowiskach pracy, a także pobierano próby do badań laboratoryjnych.

Zakażenie pałeczkami Salmonella enteritidis stwierdzono łącznie u 19 osób, w tym u 18 osób dorosłych i 1 dziecka. Jedna osoba (dziecko) wymagała hospitalizacji.

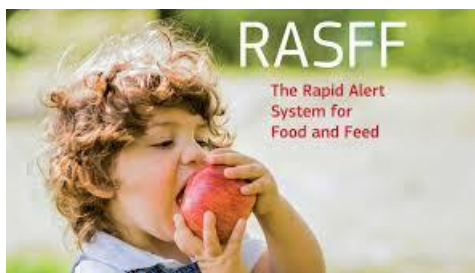
Ustalono źródło zakażenia, którym okazały się jaja użyte do produkcji posiłków, na skorupkach których wykryto pałeczki Salmonella enteritidis. Ponadto wyniki sekwencjonowania materiału pobranego od osób chorych oraz żywności (jaja) wskazały na bardzo bliskie pokrewieństwo pomiędzy szczepami.

W trakcie dochodzenia epidemiologicznego współpracowano również z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wlkp., Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Zielonej Górze oraz Powiatową Inspekcją Weterynaryjną w Nowej Soli.

9.2. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF, pomocy administracyjnej AAC oraz na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu żywności.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu.

Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w 2025 r. wpłynęło 7 powiadomień alarmowych (powiadomień o zagrożeniu) oraz 23 powiadomienia informacyjne (powiadomień w celu zwrócenia uwagi lub celem podjęcia działań) dotyczących produktów. (w 2024 roku odpowiednio 9 powiadomień alarmowych oraz 13 powiadomień informacyjnych)

W/w powiadomienia dotyczyły:

- stwierdzenia przekroczenia NDP cyjanków w siemieniu lnianym,
- migracji ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża szklanki ze wzorem kwiatowym,
- przekroczenia NDP dla olejów mineralnych w oleju używanym do produkcji chipsów,
- migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych w produktach, pn. łopátka do patelni i łyżka cedzakowa,
- obecności ditlenku tytanu w barwnikach spożywczych,
- przekroczenia NDP żółcieni pomarańczowej w produkcie „Ananas kandyzowany mix”,
- przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowej aminy aromatycznej w łopatce do patelni,
- stwierdzenia obecności bakterii z rodzaju Salmonella w sezamie łuskany, w filecie z kurczaka, w metce cebulowej, w surowym wyrobie mięsny z nóg z kurczaka, na powierzchni jaj, w błonniku, w mięsie garmazeryjnym,
- stwierdzenia obecności niedeklarowanego alergenu (glutenu) w przyprawie do kawy,
- zmiany smaku wody po zagotowaniu w czajniku ze stali nierdzewnej,
- stwierdzenia obecności ciała obcego w jogurcie,
- stwierdzenia przekroczenia ochratoksyny A w mące żytniej,

W 2025 roku do WSSE zostały przekazane dwa formularze sieci powiadomienia i współpracy (ACN), dotyczące:

- wykrycia bakterii z rodzaju Salmonella spp. w 2 z 5 badanych próbek produktu, pn. **filet z piersi kurczaka świeży klasa A**,
- wykrycia napromieniania żywności w produkcji, pn. filety śledziowe marynowane z pieprzem i ziołami w aromatycznej zalewie i w produkcji, pn. krojone filety śledziowe z kolorowym pieprzem w oleju rzepakowym.

9.3. Jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Państwowa Inspekcja Sanitarna corocznie opracowuje jednolity ramowy plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. Zgodnie z kompetencjami PIS obejmuje on urzędową kontrolę i monitoring żywności pochodzenia niezwierzęcego, produkowanej i wprowadzanej do obrotu, oraz produktów pochodzenia zwierzęcego znajdującego się w handlu detalicznym.

„Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu” jest opracowywany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym corocznie we współpracy z laboratoriami referencyjnymi Ministra Zdrowia i innymi podmiotami współpracującymi z GIS. Do badań pobierane są próbki produktów krajowych, produktów pochodzących z terenu Unii Europejskiej oraz próbki produktów z krajów trzecich (spoza Unii Europejskiej). Próbki pobierane są z obrotu detalicznego i hurtowego, z produkcji pierwotnej, w zakładach przemysłu spożywczego i zakładach żywienia zbiorowego.

W 2025 r. do badań laboratoryjnych pobrano 298 prób żywności (w 2024 roku - 248 prób) materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Próbki badano w głównej mierze w laboratorium WSSE w Gorzowie Wlkp. oraz w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej spoza województwa jak również laboratoriach

zewnątrznych, tj. Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH, Instytutu Ogrodnictwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Skierniewicach, Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach.

Spośród zbadanych prób, 3 z nich (1,01%) nie spełniały wymagań prawa żywnościowego (w 2024 roku również 3 próby nie spełniały wymagań co stanowiło 1,2%). Przyczyną dyskwalifikacji zbadanych próbek żywności, były:

- napromienianie żywności w produkcji, pn. filety śledziowe marynowane z pieprzem i ziołami w aromatycznej zalewie i w produkcji, pn. krojone filety śledziowe z kolorowym pieprzem w oleju rzepakowym;
- wykrycie bakterii z rodzaju *Campylobacter* spp. w produkcji, pn. Żołądki z kurczaka świeże (próba pobrana w ramach monitoringu – nie utworzono zgłoszenia w systemie RASFF);
- wykrycie bakterii z rodzaju *Salmonella* spp. w 2 z 5 badanych próbek produktu, pn. filet z piersi kurczaka świeży klasa A.

9.4. Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji lub sprzedaży, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. W czasie kontroli zwracano uwagę na oznakowanie wyrobu i materiału przeznaczonego do kontaktu z żywnością pod kątem przestrzegania wymagań obowiązujących przepisów dotyczących prawidłowego znakowania tego typu produktów.

W 2025 r. pod nadzorem znajdowały się 22 zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (w 2024 r – 20), w tym 2 hurtownie (w 2024 roku – 1 hurtownia), a także 4 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (niezmiennie do roku 2024). Skontrolowano 9 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością przeprowadzając w nich 10 kontroli w tym 1 interwencyjną dotyczącą niewłaściwych warunków przechowywania artykułów spożywczych na sali sprzedaży. Interwencja okazała się bezzasadna. Łącznie pobrano 6 prób do badań laboratoryjnych, które nie były kwestionowane.

9.5. Produkcja pierwotna, sprzedaż bezpośrednia i rolniczy handel detaliczny.

Nadzorowanych jest 80 obiektów zajmujących się produkcją pierwotną (uprawą roślin) i/lub dostawami bezpośrednimi (w roku 2024 – 91 obiektów). Na terenie powiatu nowosolskiego znajdują się 3 (niezmiennie do 2025 roku) gospodarstwa rolne prowadzące działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego, które specjalizują się w tłoczeniu oleju z nasion rzepaku z własnych upraw, produkcji oleju z pestek dyni, octu jabłkowego, zakwasu z własnych warzyw, produkcji kiszonych warzyw, musów, dżemów, marmolad, konfitur, kostki jabłkowej i buraka gotowanego;

Przeprowadzono 6 kontroli, w tym 2 interwencyjne, podmiotów działających na rynku spożywczym prowadzących produkcję pierwotną i/lub dostawy bezpośrednie. Jedna z interwencji dotyczyła podejrzenia sprzedaży jaj pochodzących z fermy, a deklarowanych jako swojskie. Druga interwencja dotyczyła sprzedaży zepsutego wina pochodzącego z własnych winnic. Interwencje okazały się być bezzasadne. W 2025 r. z produkcji pierwotnej pobrano trzy próby (w 2024 roku – 2 próby), tj. wino oraz 2 odmiany ogórka gruntowego, do badań laboratoryjnych w kierunku pozostałości pestycydów. Próby nie były kwestionowane. Wzorem lat ubiegłych wraz z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa i Inspekcją Ochrony Środowiska przeprowadzono 1 kontrolę gospodarstwa rolnego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

9.6. Nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością prozdrowotną.

W ramach nadzoru nad oznakowaniem środków spożywczych zaliczanych do żywności prozdrowotnej, tj. suplementów diety, żywności wzbogaconej czy żywności specjalnego przeznaczenia medycznego w 2025 roku przeprowadzono ocenę znakowania 11 środków spożywczych zaliczanych do żywności prozdrowotnej

oferowanych do sprzedaży w sklepach stacjonarnych oraz 7 produktów oferowanych do sprzedaży przez Internet. W czasie oceny sprawdzane są obowiązkowe informacje, które muszą znajdować się na etykiecie środków spożywczych, w tym m.in. nazwa żywności, wykaz składników, data minimalnej trwałości lub termin przydatności do spożycia, warunki przechowywania oraz wartość odżywcza. Ponadto ocenie podlegają oświadczenia żywieniowe i zdrowotne zamieszczane przez producenta na etykiecie produktu, a w przypadku żywności wzbogaconej – dodatki witamin i składników mineralnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

9.7. Ocena sposobu żywienia.

Żywnie zbiorowe zamknięte to żywnie określonych grup żywności (pacjentów szpitali, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, dzieci w przedszkolach i szkołach oraz żłobkach, wychowanków domów dziecka, itp.). Zasady racjonalnego żywienia oraz zalecane racje pokarmowe dla różnych grup ludności nie są uregulowane prawnie, a opracowują je jednostki badawczo-rozwojowe podległe i nadzorowane przez Ministra Zdrowia, w tym głównie Instytut Żywności i Żywienia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dokonuje analizy jadłospisów w celu sprawdzenia, czy osobom żywionym zapewniane są posiłki odpowiadające ich potrzebom żywieniowym. Ocena sposobu żywienia w 2025 roku została przeprowadzona w 63 zakładach (w 2024 roku w 54 zakładach) i obejmowała jakość jadłospisów okresowych, regularność, częstotliwość oraz pory spożywania posiłków, uwzględnianie produktów pochodzących z różnych grup środków spożywczych, wykorzystywanie produktów sezonowych, dobór technik kulinarnych przygotowywanych potraw (np. używanie do przygotowywania sosów, zup i potraw jedynie naturalnych składników bez użycia koncentratów spożywczych), częstotliwość serwowania potraw smażonych, rodzaju stosowanego oleju, zawartości cukru w napojach, prawidłowości zestawienia produktów pod względem smakowym

i kolorystycznym a także zróżnicowanie pod względem konsystencji i strawności poszczególnych składników posiłków. Analizy dla jednostek systemu oświaty przeprowadzane były na podstawie obowiązującego prawa żywnościowego, natomiast do oceny jadłospisów domów pomocy społecznej na podstawie Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Zalecenia w zakresie jakości żywienia dzieci i młodzieży dotyczyły głównie uszczegółowienia opisu posiłków w jadłospisach oraz zwiększenia porcji nabiału oraz warzyw i owoców w diecie.

Stwierdzone nieprawidłowości w żywieniu zarówno w placówkach oświatowych, szpitalach bądź domach pomocy społecznej są omawiane z dyrekcją w trakcie kontroli i wydawane są stosowne zalecenia pokontrolne, które zapisuje się w protokołach kontroli sanitarnych.

9.8. Podsumowanie

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów jest zróżnicowany. Przedsiębiorstwa działające na rynku spożywczym stanowią obszerną i różnorodną grupę zakładów produkcyjnych, usługowych, handlowych, transportowych, żywienia zbiorowego oraz związanych z funkcjonowaniem obiektów użyteczności publicznej (szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy opieki). W ewidencji PSSE znajdują się zarówno obiekty nowoczesne, jak i starsze, małe sklepiki, a także duże wielkopowierzchniowe sklepy typu supermarkety. Niezależnie od powyższego przedstawiciele inspekcji sanitarnej w trakcie czynności kontrolnych oceniają spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Zakres kontroli w nadzorowanych obiektach obejmował ocenę:

- stanu sanitarno-technicznego obiektów;
- warunków magazynowania i sprzedaży środków spożywczych;
- prowadzenia procesów mycia i dezynfekcji;
- znakowania wyrobów gotowych;
- kontroli surowców i wyrobów przez producentów, w tym określenie częstotliwości badań właścicielskich;
- przestrzegania zasad higieny osobistej personelu oraz stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością;

- właściwych kwalifikacji pracowników zajmujących się system jakości i ich szkoleń;
- zapewnienia możliwości śledzenia pochodzenia produktów;
- zapewnienia ciągłości monitoringu zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- skutecznego stosowania przez przedsiębiorców w obiektach żywności i żywienia systemów kontroli wewnętrznej – zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP.

W ciągu roku współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną oraz Wojskową Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzając kontrole w obiektach wspólnie nadzorowanych.

Na bieżąco podejmowano działania monitorujące obecność w obrocie i wycofywanie z rynku produktów niezgodnych z wymogami prawa żywnościowego, zgłoszonych do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF.

Liczba nadzorowanych obiektów w stosunku do roku 2024 nieznacznie się zwiększyła. W 2025 roku skontrolowano o 47 obiektów więcej niż w 2024 r. Zwiększył się również udział kontroli interwencyjnych (w 2025 roku przeprowadzono 46 kontroli interwencyjnych z czego 14 okazała się być zasadna, a w 2024 roku przeprowadzono 41 kontroli z czego 7 było zasadnych).

Dwukrotnie zmniejszyła się liczba powiadomień w systemie RASFF pomimo zwiększonej w stosunku do 2024 roku ilości pobranych prób do badań laboratoryjnych (w 2025 roku pobrano 298 prób a w roku 2024 - 248 prób). Liczba próbek kwestionowanych nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Nieznacznie wzrosła liczba wydanych decyzji administracyjnych (w 2024 roku wydano 12 decyzji a w 2025 roku 15 decyzji). Oprócz decyzji wydanych na poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń kontrolowanych zakładów w 2025 r. wydano jedną decyzję unieruchamiającą zakład z uwagi na stwierdzenie śladów bytowania gryzoni w obiekcie oraz decyzję administracyjną nakazującą odsunięcie wszystkich pracowników od pracy w związku ze stwierdzeniem ogniska zatrucia zbiorowego wywołanego przez pałeczki Salmonella. Ponadto na jednego z przedsiębiorców wydano decyzję dotyczącą wykonania badań produktów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w zakresie parametrów ujętych w deklaracji zgodności produktu.

Rozdział 9. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia sporządziła: Magdalena Grobelna

10. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy

10.1. Charakterystyka nadzorowanych zakładów pracy

Główne kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących na stanowiskach pracy określone były w Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 r. Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował w 2025 r. kontrole dotyczące:

- przestrzegania przepisów m.in. z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy,
- wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników,
- występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy,
- występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy,
- oceny ryzyka zawodowego,
- działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego pracownika.

W ewidencji PSSE w roku 2025 znajdowało się 196 zakładów (190 w 2024 roku), które zatrudniały łącznie 10 132 pracowników (9 445 w 2024 roku). W analizowanym okresie przeprowadzono 176 kontroli (131 w 2024 roku) w 102 zakładach. Kontrolą objęto 52% zewidencjonowanych podmiotów.

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował m.in.:

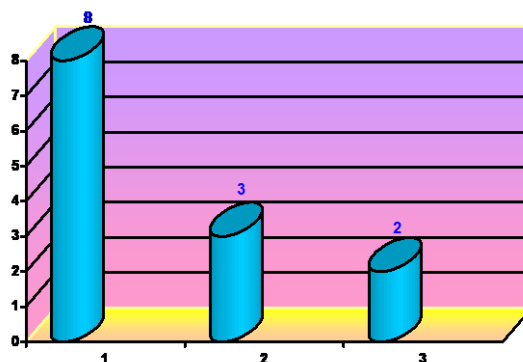
- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 81 kontroli,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 50 kontroli,
- nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 – 30 kontrole,
- nadzór nad produktami biobójczymi – 36 kontrole,
- nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 21 kontroli,
- nadzór nad detergentami – 5 kontroli.

10.2. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

Ogółem przeprowadzono 176 kontroli z zakresu zagrożeń w środowisku i wydano 7 decyzji administracyjnych (6 merytorycznych, 1 zmieniającą termin wykonania decyzji), które zawierały 13 nakazów zobowiązujących pracodawców do usunięcia stwierdzonych uchybień.

Najwięcej nakazów w powyższych decyzjach dotyczyło uchybień w zakresie obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy.

Wykres nr 1: Udział poszczególnych nakazów przedstawia się następująco:

Legenda:

1. Dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych - 8 nakazów,

2. Zapewnienia odpowiedniego stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych - 3 nakazy,
3. Przeprowadzenie badań i pomiarów czynników szkodliwych - 2 nakazy.

Decyzje zobowiązujące do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dotyczyły zakładów produkujących meble oraz piekarni.

Decyzja administracyjna dotycząca poprawy stanu higieniczno-sanitarnego dotyczyła piekarni.

Ponadto obowiązek przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy nałożono na zakład zajmujący się obróbką metali i nakładaniem powłok na metale.

Ponadto w roku 2025 wystawiono 9 decyzji opłatowych na kwotę 1966 zł oraz 25 postanowień, które dotyczyły zmiany terminu załatwienia sprawy (23 postanowienia) i włączenia akt do sprawy (2 postanowienia). Na terenie powiatu nowosolskiego przekroczenia czynników szkodliwych występują w 31 zakładach pracy, w których w narażeniu norm higienicznych pracuje łącznie 575 osób (niektóre osoby są równocześnie narażone na kilka czynników).

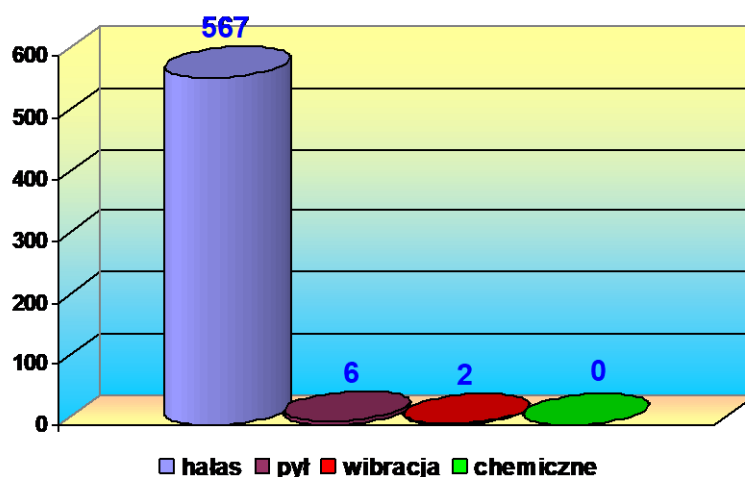
Najwięcej osób narażonych jest w środowisku pracy na działanie ponadnormatywnego hałasu - narażonych na hałas jest 567 osób. Ponadto stwierdza się przekroczenie stężenia pyłu - narażonych jest 6 osób oraz 2 osoby pracujące w przekroczeniach poziomu wibracji.

Tabela nr 2: Narażenie zawodowe w środowisku pracy w latach 2022-2025

Rok	Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach dopuszczalnych norm			
		ogółem	czynniki chemiczne	pyły	czynniki fizyczne
2022	37	1053	13	5	1035
2023	36	995	25	16	974
2024	32	840	0	18	684
2025	31	575	0	6	569

W roku 2025 skontrolowano 22 zakłady, w których występują przekroczenia czynników szkodliwych. W skontrolowanych zakładach narażonych było ogółem 512 osób, w tym 504 osób na hałas, 6 osób na ponadnormatywne zapylenie oraz 2 osoby na wibrację.

Wykres nr 2: Udział poszczególnych czynników w narażeniu zawodowym w zakładach skontrolowanych w roku 2025.

10.2.1. Liczba osób pracujących w przekroczeniach norm higienicznych

W celu zmniejszenia narażenia pracowników na ponadnormatywny hałas i wibrację Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli w trakcie czynności kontrolnych egzekwuje realizację działań ujętych w opracowywanych przez zakład pracy programach ograniczenia narażenia na hałas lub wibrację, w tym przeprowadzanie okresowych badań audiometrycznych dla pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas, przeprowadzanie doboru ochron słuchu odpowiednio do zagrażającego widma hałasu, dopilnowanie stosowania przez pracowników ochron słuchu i rękawic antywibracyjnych, oznakowanie miejsc zagrożenia informacją o występującym przekroczeniu dopuszczalnych normatywów higienicznych oraz znakami nakazującymi stosowanie ochron indywidualnych.

Natomiast wyeliminowanie nadmiernego zapylenia oraz przekroczonej stężenia czynników chemicznych jest egzekwowane poprzez nakładanie na przedsiębiorstwa w drodze decyzji administracyjnych obowiązków w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. W roku 2025 wydano 5 decyzji zawierających 7 nakazów dotyczących obniżenia przekroczonej normatywów higienicznych.

W wyniku prowadzonych działań w 2025 r. poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych w 9 zakładach dla 85 pracowników (obniżono do wartości dopuszczalnych stężenia pyłu dla 26 osób oraz natężenie hałasu dla 59 osób).

10.3. Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji PSSE w Nowej Soli znajduje się 75 zakładów, w których 3070 pracowników jest narażonych na czynniki biologiczne.

W roku 2025 pod kątem narażenia na czynniki biologiczne skontrolowano 50 zakładów pracy, w których narażonych na czynniki zakwalifikowane do 2 grupy zagrożenia było 2351 osób, w tym 1104 osoby dodatkowo narażone były na czynniki zakwalifikowane do 3 grupy zagrożenia.

Nie stwierdzono narażenia na czynniki biologiczne zaklasyfikowane do 4 grupy zagrożenia. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

Czynniki biologiczne występują przede wszystkim w podmiotach leczniczych, laboratoriach diagnostycznych, zakładach gospodarki odpadami, oczyszczalniach ścieków, rolnictwie oraz w branży spożywczej. Narażenie pracowników dotyczy głównie mikroorganizmów zaliczanych do 2 i 3 grupy zagrożenia.

Czynniki biologiczne 2 grupy zagrożenia występują w większości nadzorowanych przez organ zakładów. Do czynników tych zalicza się głównie: wirusy grypy, krętki Borreli, bakterie Pseudomonas. Natomiast czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia, m.in.: Salmonella typhi, Bruceloza, Escherichia coli, Tasiemiec uzbrojony, wirus HBV, wirus kleszczowego zapalenia mózgu i występują głównie w zakładach przemysłu spożywczego, placówkach medycznych oraz w branży usług leśnych.

Skontrolowane zakłady posiadały prawidłowo opracowaną ocenę ryzyka zawodowego, która pozwala określić poziom zagrożenia oraz dobrać odpowiednie środki ochrony. W zakładach wdrożono do stosowania przez pracowników procedury ograniczające narażenie, takie jak hermetyzacja procesów, odpowiednia wentylacja oraz systemy filtracji powietrza. Ważnym elementem są także środki ochrony indywidualnej, np. rękawice, maski filtrujące czy odzież ochronna. W przypadku występowania czynników biologicznych zaliczanych do 3 grupy zagrożenia w zakładach sporządzono rejestry prac i pracowników narażonych na te czynniki. Rejestry te są na bieżąco aktualizowane. W wyniku wieloletniego i systematycznego nadzoru nad działalnością zakładów stwierdza się, iż w zakresie postępowania z czynnikami biologicznymi nie występują uchybienia, a obowiązujące przepisy oraz procedury bezpieczeństwa są przestrzegane w sposób prawidłowy.

10.4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi i reprotoksycznymi w środowisku pracy

W roku 2025 pion Higieny Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i substancjami reprotoksycznymi był prowadzony w celu zapewnienia ochrony zdrowia pracowników poprzez identyfikację

i ograniczenie narażenia na substancje o działaniu rakotwórczym oraz szkodliwym na płodność. Działania te miały na celu weryfikację przestrzegania obowiązujących przepisów, wdrażanie odpowiednich środków profilaktycznych oraz minimalizację ryzyka wystąpienia chorób zawodowych, w szczególności nowotworów związanych z ekspozycją w środowisku pracy.

Podczas działań kontrolnych sprawdzano warunki pracy, wypełnianie przez pracodawców ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obowiązków wynikających z zatrudniania pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne uwalniane podczas procesów technologicznych, które wymienione są w załączniku do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1126).

W ewidencji PSSE znajdują się 33 zakłady, w których 547 pracowników jest narażonych na czynniki rakotwórcze (pył drewna, krystaliczna krzemionka) i 475 osób ma kontakt z czynnikami rakotwórczymi (formaldehyd, fenoloftaleina, diazotan niklu, nikiel, chrom, promieniowanie jonizujące, epoksyetan, tlenek węgla, benzen).

W roku 2025 pod kątem narażenia na czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne skontrolowano 21 zakładów pracy, w których 373 pracowników narażonych było na pył drewna lub krystaliczną krzemionkę, a 422 pracowników miało kontakt z czynnikami rakotwórczymi (formaldehyd, fenoloftaleina, diazotan niklu, promieniowanie jonizujące, epoksyetan, tlenek węgla, benzen).

Występowanie ww. czynników związane jest głównie z działalnością zakładów z branży drzewnej, budowlanej, chemicznej, metalurgicznej, transportowej oraz

ochrony zdrowia. Najczęściej identyfikowane zagrożenia obejmują pył drewna, krystaliczną krzemionkę, formaldehyd, benzen, związki metali oraz tlenek węgla.

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi lub reprotoksycznymi w środowisku pracy.

W roku 2025 przeprowadzono również kontrole w zakładach pod kątem narażenia zawodowego pracowników produkcyjnych / magazynowych oraz obsługi wózków widłowych w zakresie oceny narażenia na tlenek węgla. W wyniku tych działań podczas kontroli nie stwierdzono uchybień.

Na podstawie przeprowadzonych w 2025 roku działań kontrolnych w zakładach pracy, w których występują czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym, stwierdza się, iż nadzór w tym zakresie realizowany jest prawidłowo i skutecznie.

Nie odnotowano uchybień w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zdrowia pracowników narażonych na czynniki szkodliwe. Kontrolowane podmioty właściwie identyfikują zagrożenia, prowadzą ocenę ryzyka zawodowego oraz wdrażają adekwatne środki profilaktyczne ograniczające narażenie.

Dokumentacja dotycząca czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych, w tym rejestry oraz ewidencja pracowników narażonych, prowadzona jest w sposób kompletny i zgodny z obowiązującymi wymaganiami.

Wieloletni nadzór nad zakładami pracy oraz działania edukacyjne przyczyniły się do utrzymania wysokiego poziomu świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń zawodowych oraz obowiązków wynikających z przepisów prawa.

10.5. Choroby zawodowe w powiecie nowosolskim

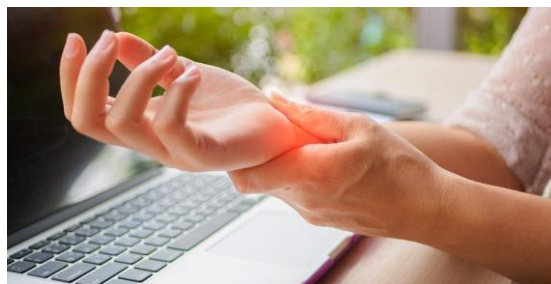
W 2025 roku postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych prowadzone były na podstawie przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1836, ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. z 2024 r. poz. 1542).

Do organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Nowej Soli w 2025 roku wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzenia w sprawie chorób zawodowych (w 2024 roku – 4).

W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych organ w 2025 roku wydał 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (w 2024 roku – 10) oraz wydano 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2024 roku – 2).

W 2025 roku stwierdzono następujące choroby zawodowe:

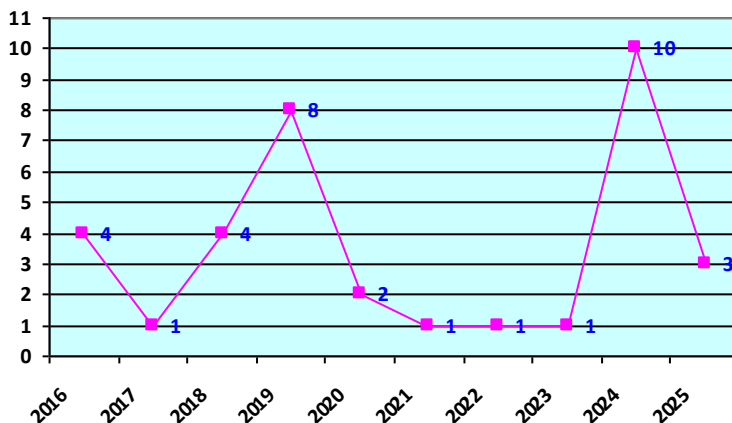
- Alergiczny nieżyt nosa poz. 12 – 1 przypadek;
- Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka poz. 20 pkt. 1 – 1 przypadek;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza poz. 26 – 1 przypadek.

Decyzje negatywne dotyczyły:

- Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej – poz. 19 pkt 5 – 1 przypadek;
- Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka poz. 20 pkt. 1 – 1 przypadek;
- Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: nowotwór układu krwiotwórczego poz. 17 pkt. 3 – 1 przypadek;
- Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry poz. 18 pkt. 1 – 1 przypadek.

Wykres nr 3: Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie nowosolskim w latach 2016 – 2025.

Liczba stwierdzanych chorób zawodowych w ciągu ostatnich 10 lat w powiecie nowosolskim ulega wahaniom, najwięcej chorób stwierdzono w 2024 roku - 10 przypadków.

Okres trwania postępowania administracyjnego w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej w znacznej mierze zależy od czasu oczekiwania na wydanie orzeczenia lekarskiego przez uprawnioną jednostkę orzeczniczą.

Szczegółowe dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych opracowywane są przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi w ramach Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych. Celem rejestru jest zbieranie i przetwarzanie danych dotyczących stwierdzonych chorób zawodowych i opracowywanie analiz kształtowania się zapadalności na te choroby.

10.6. Nadzór nad chemikaliami

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przez podmioty produkujące, importujące, eksportujące, wprowadzające do obrotu, udostępniające na rynku i stosujące, obowiązków prawnych dotyczących substancji chemicznych, ich mieszanin lub wyrobów, produktów kosmetycznych i biobójczych, wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych oraz prekursorów kat. 2 i 3. W zakresie kompetencji również prowadzi nadzór nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, produktami biobójczymi, prekursorami, detergentami oraz produktami kosmetycznymi miały na celu sprawdzanie czy podmioty odpowiedzialne dostosowały się do wymagań:

- Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, poprzez kontrolę przepisów dotyczących rejestracji substancji, oceny informacji dotyczących substancji lub dokumentacji rejestracyjnej oraz wprowadzania ograniczeń produkcji, obrotu i stosowania niektórych substancji chemicznych;
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania przed wprowadzeniem do obrotu przez producentów, importerów i dalszych użytkowników substancji oraz mieszanin stwarzających zagrożenie.

Kontrole nad przestrzeganiem przepisów rozporządzeń REACH oraz CLP prowadzone były zgodnie z ustawą z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

10.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 1 importer chemikaliów, 22 dalszych użytkowników, 18 dystrybutorów i 79 stosujących substancje i mieszaniny w działalności zawodowej.

W roku 2025 przeprowadzono 1 kontrolę u importera, 8 kontroli u dalszych użytkowników, 11 kontroli u dystrybutorów oraz 54 kontroli u stosujących substancje i mieszaniny chemiczne.

Naruszenie przepisów w zakresie sprzedaży substancji/mieszanin chemicznych stwierdzono u 2 dystrybutorów, które dotyczyły:

- sprzedaży mieszanin chemicznych w nieoznakowanych opakowaniach;
- sprzedaży mieszanin z nieaktualnymi piktogramami umieszczonymi na opakowaniach tych produktów.

Za wprowadzenie do obrotu mieszanin chemicznych bez odpowiedniego oznakowania na przedsiębiorców nałożono 2 mandaty karne w wysokości 500 i 200 złotych. Uchybienia przez przedsiębiorców w obydwu przypadkach zostały usunięte w trakcie trwania kontroli, w związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor w Nowej Soli odstąpił od wszczęcia postępowania administracyjnego w/w sprawach.

Uczestniczono również w zakresie realizacji zharmonizowanego projektu REF – 13 dotyczącego kontroli obowiązków określonych w rozporządzeniu CLP i REACH, związanych z substancjami, mieszaninami i wyrobami sprzedawanymi przez internet.

10.8. Nadzór nad produktami biobójczymi

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych w działalności zawodowej, sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, tj.:

- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych;
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych

Produkty biobójcze stanowią substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganiu ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. Substancja czynna oznacza substancję działającą na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim, lub mikroorganizm działający na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim.

Zadania kontrolne obejmowały m.in. sprawdzanie:

- posiadania i ważności stosownego pozwolenia na wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego, wydanego przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych;
- posiadania karty charakterystyki produktu biobójczego, sporządzonej na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, poprzez kontrolę przepisów dotyczących rejestracji substancji, oceny informacji dotyczących substancji lub dokumentacji rejestracyjnej oraz wprowadzania ograniczeń produkcji, obrotu i stosowania niektórych substancji chemicznych;
- obecności i statusu prawnego substancji czynnej;
- zawartości substancji niebędących substancjami czynnymi, ale wymagających rejestracji (jako składniki mieszanin w rozporządzeniu REACH);
- zgodności przeznaczenia i rodzaju produktu biobójczego z danymi figurującymi w pozwoleniu na obrót;
- stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej;
- prawidłowości oznakowania opakowania produktu biobójczego.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 17 dystrybutorów i 35 stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

W roku 2025 przeprowadzono 10 kontroli u dystrybutorów oraz 25 kontroli u stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli skontrolowano 15 produktów biobójczych 3 kategorii, 1 produkt 2 kategorii, 2 produkty 1 kategorii u udostępniających produkty biobójcze (kolejne udostępnianie) oraz 26 produktów biobójczych 1 kategorii, 3 produkty 2 kategorii oraz 5 produktów 3 kategorii u stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

Podczas kontroli produktów biobójczych nie stwierdzono w tym zakresie uchybień.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2025 roku prowadziła kontrole:

- w zakresie realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, z uwzględnieniem podmiotów prowadzących sprzedaż stacjonarną i internetową;
- w zakresie produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych (grupy produktowe PT8 i PT10), z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej;
- w zakresie produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej (grupa produktowa PT3) z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej.

Uczestniczono również w realizacji wspólnotowego Projektu BPR – ENFORCE – 3 (BEF – 3), dotyczącego kontroli charakterystyki produktu biobójczego (SPC) i powiązanych informacji na etykietach oraz w kartach charakterystyki (SDS) produktów biobójczych.

Przeprowadzone w powyższym zakresie nie wykazały niezgodności ocenianych produktów.

10.9. Nadzór nad detergentami

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie detergentów w roku 2025 prowadzony był poprzez kontrolę spełniania wymagań oraz oznakowania detergentów przez podmioty wprowadzające do obrotu zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 648/2004 z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji i pakowania substancji

i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Detergent oznacza jakąkolwiek substancję lub mieszaninę zawierającą mydło i/lub inną substancję powierzchniowo czynną, przeznaczoną do procesów prania, mycia i czyszczenia. Detergenty wprowadzane są do obrotu w celu używania ich w gospodarstwie domowym, obiektach użyteczności publicznej lub do celów przemysłowych.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 9 dystrybutorów wprowadzających do obrotu detergenty i 1 stosujących detergenty w działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad detergentami zostało przeprowadzonych 5 kontroli u podmiotów wprowadzających do obrotu detergenty, podczas których nie stwierdzono uchybień w powyższym zakresie.

10.10. Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3

Nadzór nad obrotem prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 sprawowany jest poprzez kontrolę przepisów:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- rozporządzenia (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych;

- rozporządzenia Rady (WE) nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
- rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1013 z dnia 25 czerwca 2015 r. ustanawiającego przepisy dotyczące rozporządzenia (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych i rozporządzenia Rady (WE) nr 111/2005 określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Unią a państwami trzecimi;
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1011 z dnia 24 kwietnia 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych i rozporządzenie Rady (WE) nr 111/2005 określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Unią a państwami trzecimi oraz uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 1277/2005;
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1737 z dnia 14 lipca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 111/2005 w odniesieniu do włączenia niektórych prekursorów narkotyków do wykazu substancji sklasyfikowanych.

Prekursory narkotyków to substancje chemiczne, które mogą być wykorzystywane do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych.

Prekursory narkotyków zostały podzielone na cztery kategorie w zależności od wielkości ryzyka związanego z wytworzeniem z nich substancji psychoaktywnej. Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad obrotem prekursorami kategorii 2 i 3. Do kategorii 2 należą: bezwodnik octowy, czerwony fosfor, kwas fenylloctowy, kwas antranilowy, piperydyna i nadmanganian potasu, przy czym bezwodnik octowy oraz czerwony fosfor należą do podkategorii 2A, a pozostałe do podkategorii 2B. Do kategorii 3 należą: kwas chlorowodorowy, kwas siarkowy, toluen, eter etylu, aceton i keton metylowo-etylowy.

Zgodnie z art. 44 ust. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nadzór nad prekursorami kat. 2 i 3 sprawuje państwowy powiatowy inspektor sanitarny

właściwy ze względu na siedzibę wytwórcy, importera lub innego podmiotu wprowadzającego do obrotu, poprzez:

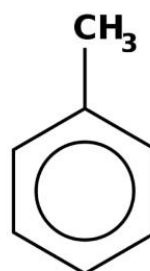
- kontrolę realizacji obowiązków nałożonych na producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu wynikających z ustawy, rozporządzenia 273/2004 i rozporządzenia 111/2005,
- wydawanie pozwoleń – na zasadach i w trybie określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, rozporządzenia 273/2004 i rozporządzenia 111/2005.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 8 wprowadzających do obrotu prekursorzy narkotyczne i 32 stosujących prekursorzy narkotyczne w działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 przeprowadził 29 kontroli, w tym skontrolowano 4 podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotyczne, a także 25 podmiotów stosujących te substancje w działalności zawodowej.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie prekursorów narkotyków.

10.11. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie produktów kosmetycznych sprawowany jest zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, tj.:

- ustawą z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych;
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 30 listopada 2009 r. nr 1223/2009 dotyczącym produktów kosmetycznych.

Produkt kosmetyczny to każda substancja lub mieszanina przeznaczona do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, której wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

Nadzór obejmował w szczególności kontrole dokumentacji produktów kosmetycznych w aspekcie oceny bezpieczeństwa oraz warunków wytwarzania produktów kosmetycznych i wprowadzenia zasad dobrej praktyki produkcji.

Organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadził działania związane z naruszeniem przepisów rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dot. produktów kosmetycznych, np. uchybień w znakowaniu lub niespełnienia wymagań w zakresie składu oraz kontrole warunków wytwarzania.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nowej Soli znajduje się 19 dystrybutorów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne. Na terenie powiatu nowosolskiego nie występują zakłady wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne.

W 2025 roku przeprowadzono 9 kontroli u dystrybutorów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli sprawdzono w zakresie składu i znakowania 27 produktów kosmetycznych.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie produktów kosmetycznych.

W związku z Wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 roku w zakresie badań jakości mikrobiologicznej produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli pobrał w tym zakresie 3 próby u dwóch dystrybutorów produktów kosmetycznych. Wyniki badań były zgodne z obowiązującymi normami.

W roku 2025 uczestniczono również w zakresie realizacji zadań w obszarze produktów kosmetycznych stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny. W powyższym zakresie przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w wyniku której nie stwierdzono żadnych uchybień.

10.12.Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego obejmują kontrole przestrzegania przepisów o zakazie wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (ŚZ) lub nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w rozumieniu Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto do zadań inspekcji należy również

ograniczanie zagrożeń oraz przeciwdziałanie zagrożeniom, jakie powodują środki zastępcze, w tym podejmowanie działań w zakresie wczesnego ostrzegania o zagrożeniach.

Środek zastępczy (ŚZ) to produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna, którego wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych.

Realizowane działania w 2025 roku polegały m.in. na:

- monitorowaniu rynku w zakresie pojawienia się środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- podejmowaniu działań zapobiegawczych poprzez prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży,
- monitorowaniu sytuacji epidemiologicznej w zakresie zatruć i zgonów, prowadzenie rejestru zatruć środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi,
- ostrzeganiu przed zagrożeniem, jakie mogą stwarzać środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Na terenie powiatu nowosolskiego nie funkcjonują przedsiębiorcy posiadający zezwolenie Prezesa Biura do Spraw Substancji Chemicznych na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania oraz wprowadzania do obrotu nowych substancji psychoaktywnych.

W ostatnich latach, dzięki działaniom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dostęp do środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych na terenie Polski został bardzo ograniczony. Kolejne nowelizacje ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz działania kontrolne prowadzone przez organy PIS spowodowały zniknięcie z przestrzeni publicznej tzw. miejsc sprzedaży produktów kolekcjonerskich, czyli nowych narkotyków. Ponadto dzięki kolejnym nowelizacjom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych większość środków zastępczych została uregulowana w postaci

nowych substancji psychoaktywnych, w związku z czym wszelka nielegalna działalność związana m.in. z ich wytwarzaniem, przetwarzaniem, wprowadzaniem do obrotu czy udzielaniem osobie trzeciej podlega przepisom karnym i działaniom Policji.

W 2025 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli nie przeprowadzali kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Nie wszczynano postępowań administracyjnych w zakresie środków zastępczych, a także nie niszczone środki zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie mogą powodować środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, prowadzony jest rejestr zatruc. Obowiązki związane z procedurą zgłaszania zatruc określone zostały w art. 30a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z § 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2014 r. poz. 416), rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej jako System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne zgłaszają państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Zgłaszane dane gromadzone są w SMIOD i służą przygotowaniu corocznego Raportu Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącego zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną w Polsce.

Jaką mogą mieć postać?

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli nie otrzymał żadnych zgłoszeń podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi ze Szpitali.

10.13.Podsumowanie

Na podstawie działań kontrolnych i nadzorczych przeprowadzonych w 2025 roku stwierdza się, iż stan higieny pracy na terenie powiatu pozostaje na dobrym poziomie i nie budzi zastrzeżeń.

Pracodawcy w kontrolowanych zakładach pracy prawidłowo realizują obowiązki wynikające z przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności dotyczące identyfikacji zagrożeń, oceny ryzyka zawodowego oraz stosowania odpowiednich środków profilaktycznych. Dotyczy to zarówno czynników chemicznych, biologicznych, jak i fizycznych, w tym czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym.

Podobnie jak w roku ubiegłym, największą liczbę narażonych pracowników stanowią pracujący w warunkach przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Występuje on szczególnie w zakładach branży metalurgicznej, meblarskiej oraz drzewnej z uwagi na specyfikę stosowanych maszyn i urządzeń. W celu zmniejszenia narażenia pracowników na ponadnormatywny hałas, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli w trakcie działań kontrolnych egzekwuje realizację opracowanych przez zakłady pracy programów ograniczenia narażenia na hałas pracowników, w tym wykonywanie okresowych badań audiometrycznych dla pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas, właściwy dobór ochron słuchu, nadzór nad stosowaniem przez pracowników ochron słuchu, właściwe oznakowanie miejsca zagrożenia, i umieszczanie znaków nakazujących stosowanie ochron indywidualnych przez

pracowników. Uczula się również pracodawców na konieczność podejmowania działań profilaktycznych w celu zapobiegania chorobom zawodowym narządu słuchu.

W wyniku prowadzonych działań w 2025 roku poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych w 9 zakładach dla 85 pracowników (obniżono do wartości dopuszczalnych stężenia pyłu dla 26 osób oraz natężenie hałasu dla 59 osób). Porównując do roku 2024 warunki pracy poprawiono w 11 zakładach dla 45 pracowników.

W zakresie czynników biologicznych przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy prawidłowo realizują obowiązki w zakresie identyfikacji zagrożeń biologicznych, oceny ryzyka zawodowego oraz wdrażania odpowiednich środków zapobiegawczych, w tym procedur higienicznych, dezynfekcji, stosowania środków ochrony indywidualnej oraz zabezpieczeń technicznych. Nie stwierdzono uchybień w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do czynników biologicznych. Dokumentacja, w tym oceny ryzyka zawodowego oraz procedury postępowania, prowadzona jest w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi wymaganiami.

Na podstawie przeprowadzonych w 2025 roku działań kontrolnych stwierdza się, iż sytuacja w powiecie w zakresie narażenia pracowników na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym jest stabilna i pozostaje pod skutecznym nadzorem organu. Wieloletni nadzór oraz działania informacyjno-edukacyjne prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną przyczyniły się do utrzymania wysokiego poziomu świadomości zagrożeń oraz właściwego stosowania przepisów prawa przez podmioty gospodarcze. Podsumowując, stan bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie w zakresie narażenia na czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne należy ocenić jako dobry i niebudzący zastrzeżeń.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych prowadzono działania edukacyjne w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego zatrudnionych, w szczególności w kontekście nowych czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W porównaniu z latami ubiegłymi znacznie wzrosła liczba zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych pod postacią przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

W 2025 roku w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększono liczbę kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, produktami biobójczymi, prekursorami, detergentami oraz produktami kosmetycznymi. Najczęściej stwierdzane w ich wyniku nieprawidłowości dotyczyły oznakowania substancji i mieszanin chemicznych. Poziom przestrzegania przepisów w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi wykazuje jeszcze pewne braki i wymaga dalszej edukacji oraz monitorowania w celu eliminacji uchybień. W wyniku działań kontrolnych osoby udostępniające na rynku substancje i mieszaniny chemiczne, produkty biobójcze, prekursor, detergenty oraz produkty kosmetyczne zyskały większą wiedzę dotyczącą wymagań prawnych, jakie muszą spełnić oferowane przez nich produkty.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że realizacja zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy przyczyniła się do zwiększenia poziomu świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń zawodowych i konieczności ich ograniczania, oraz znajomości ich praw i obowiązków. Właściciele zakładów podejmują działania zmniejszające narażenie pracowników na działanie szkodliwych czynników dla zdrowia w miejscu pracy. do utrzymania wysokiego poziomu świadomości pracodawców w zakresie zagrożeń zawodowych i konieczności ich ograniczania.

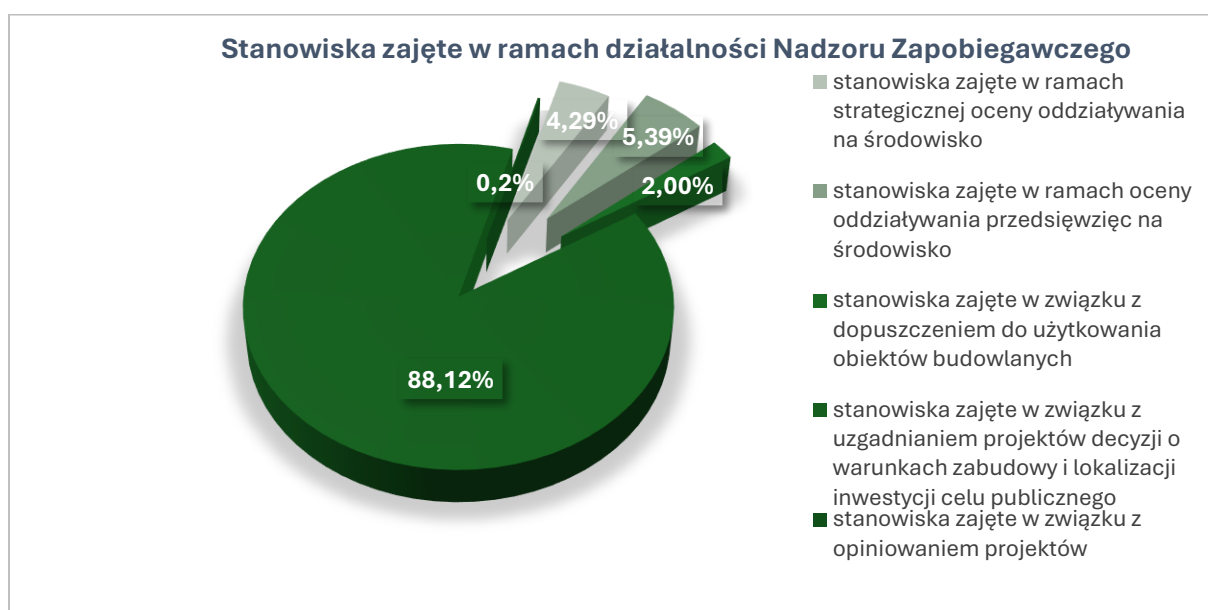
Rozdział 10. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy oraz nadzór nad chemikaliami, kosmetykami i środkami zastępczymi sporządziła: Izabela Grządko

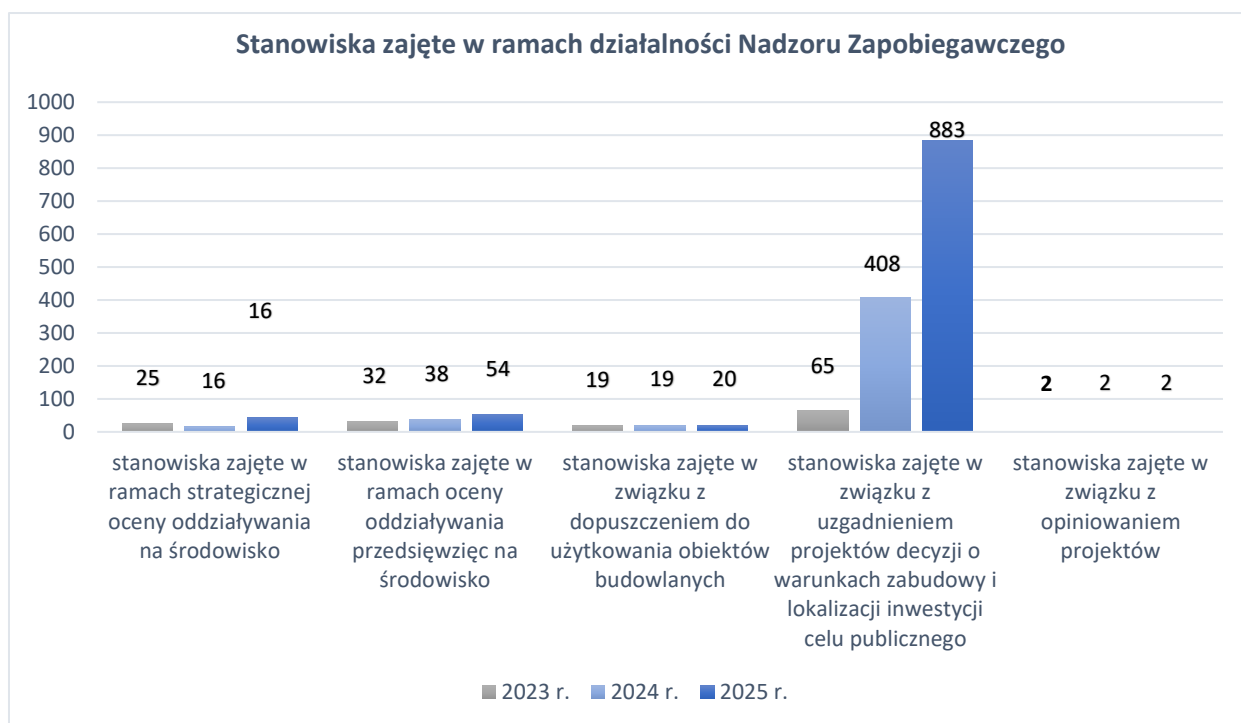
11. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

11.1. Zakres wykonywanych zadań

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w ramach swojej działalności wykonuje zadania pod kątem spełnienia warunków higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania, lokalizowania

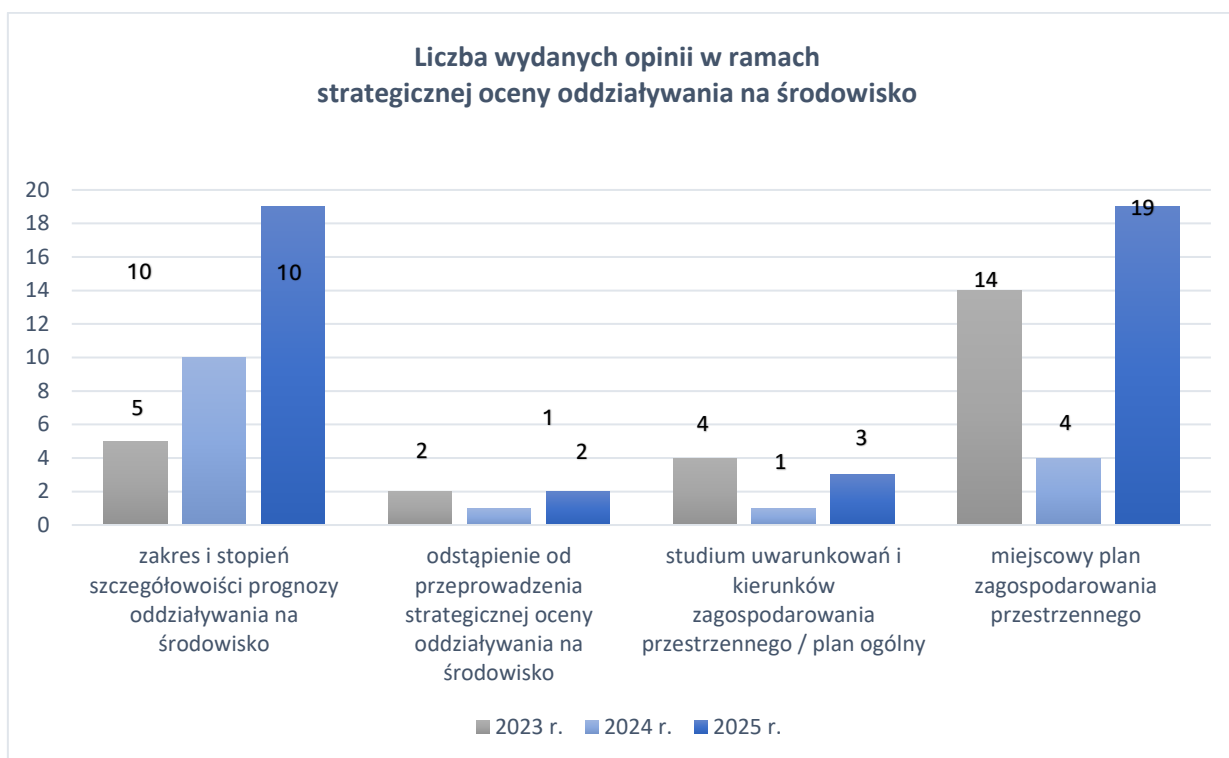
i realizacji inwestycji, a także na etapie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych. Duże znaczenie w powyższym zakresie ma udział w procedurach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzez kompleksową ocenę dokumentów o charakterze planistycznym pod kątem wpływu planowanych zamierzeń na zdrowie i życie ludzi. Czynności prowadzone w ramach Nadzoru Zapobiegawczego wynikają z obowiązujących przepisów prawa i podejmowane są na wniosek Inwestorów lub w związku z wystąpieniami właściwych organów prowadzących ww. postępowania. W ramach Nadzoru Zapobiegawczego w 2025 r. zajęto łącznie 1002 stanowiska. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła ponad dwukrotnie (w 2024 r. zajęto 483 stanowiska). Tak duży wzrost zajętych stanowisk wynika m.in. ze zmiany ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którą Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uzgadnia projekty decyzji o warunkach zabudowy.

11.2. Stanowiska zajęte w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

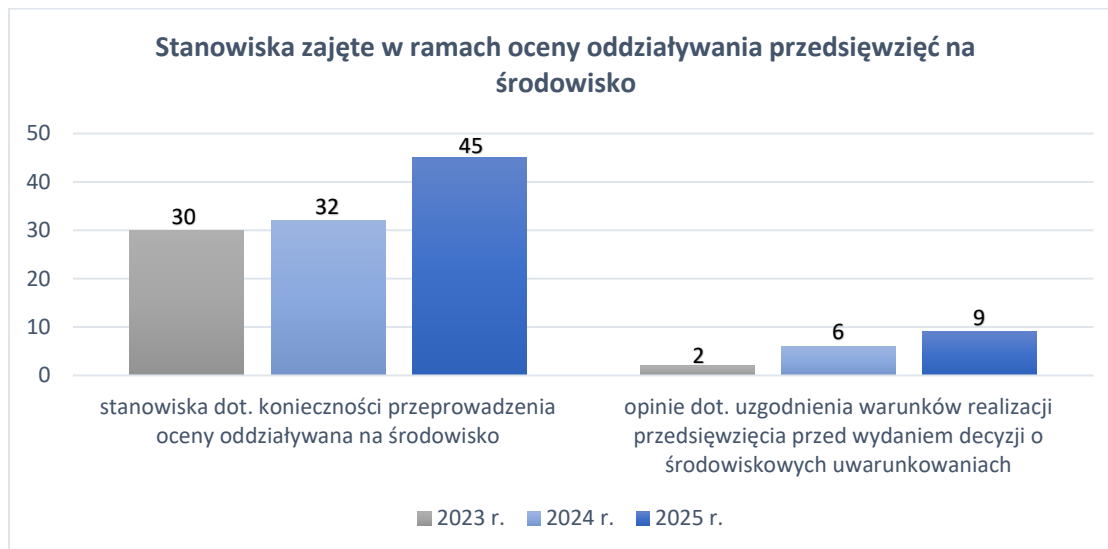
W ramach Nadzoru Zapobiegawczego wydawane są opinie związane ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.

W 2025 r. zostały wydane następujące opinie:

- **19** opinii dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, która ma zostać sporządzona dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (tereny położone w obrębach miejscowości: Bobrowniki, Gołaszyn, Nowe Miasteczko, Nieciecz, Kiełcz, Wrociszów, Ciepiałów, Nowe Żabno, Buczków, Józefów, Stary Staw, Rudno) oraz planów ogólnych (gmina Kożuchów, gmina Otyń, gmina Nowe Miasteczko). **W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych uzgodnień wzrosła o 90%.**
- **2** opinie dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dotyczyły miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól dla terenów położonych pomiędzy ulicą Składową, terenami kolejowymi i ulicą Zaulek w zakresie likwidacji drogi i włączenia jej do terenu zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (istniejąca funkcja) oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól obejmującego kwartały zabudowy pomiędzy ulicami: 1 Maja, Parkową, Piłsudskiego, Wojska Polskiego i terenami PKP w zakresie wprowadzenia funkcji zamiennej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami na terenie usług oznaczonych symbolami 3U i 7U.
- **3** opinie w zakresie planów ogólnych gmin, w tym 1 opinię negatywną. Opinie dotyczyły Gmin: Nowa Sól- Miasto, Bytom Odrzański, Siedlisko. Opinia negatywna została wydana dla projektu planu ogólnego gminy Nowa Sól – Miasto ze względu na to, że wyznaczono strefy planistyczne, w których profilu funkcjonalnym przewidziana jest zabudowa mieszkaniowa w bezpośrednim sąsiedztwie strefy gospodarczej, na której oprócz zabudowy przemysłowej mieści się hałda odpadów niebezpiecznych, a to stanowi realne zagrożenie dla zdrowia ludzi.
- **19** opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 10 opinii negatywnych. Opinie dotyczyły głównie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, mieszkaniową wielorodziną, zagrodową, usługową, usług lub produkcji, produkcyjną.
- Ponad połowa z wydanych opinii dla miejscowych planów (10szt.) stanowiła opinie negatywne, głównie ze względu na to, że w sąsiedztwie obiektów uciążliwych (np. tartak, oczyszczalnia ścieków) planowano lokalizację zabudowy mieszkaniowej lub ze względu na dopuszczenie możliwości lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków pomimo płytkiego zalegania wód gruntowych. Ilość wydanych opinii dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wzrosła niemalże pięciokrotnie w stosunku do roku 2024

11.3. Stanowiska zajęte w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko zajęto łącznie **45 stanowisk**, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi wzrost o ok. **41%**:

- wydano **42** opinie dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W tym **2** opinie o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko z określeniem zakresu raportu dla inwestycji polegającej na budowie zakładu produkcji bio-metanu i bio-CO₂ wraz z infrastrukturą towarzyszącą (opinia wyrażona dwukrotnie). Opinie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (40 szt.) dotyczyły głównie: dróg, elektrowni fotowoltaicznych, magazynów energii, sieci kanalizacji sanitarnej, budynków mieszkalnych jednorodzinnych, budynków rekreacji indywidualnej.
- dla **3** wniosków, na podstawie art. 78 ust 4 w związku z art. 64 ust 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) zajęto stanowisko w formie milczącej zgody.

W ramach opinii dotyczących przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zwrócono się o uzupełnienia kart informacyjnych przedsięwzięć, a także wydano **5** postanowień o przedłużeniu terminu wydania opinii.

W 2025 r. wydano **9** opinii dotyczących uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport o oddziaływaniu na środowisko jest obligatoryjny bądź może być wymagany.

W stosunku do roku poprzedniego stanowi to wzrost o 50%. Opinie dotyczyły następujących inwestycji:

- rozbudowa fermy drobiu o dodatkowy budynek hodowlany wraz ze zmianą sposobu prowadzenia produkcji w budynkach istniejących na działkach nr ew. 260/2, 260/6 w obrębie Ciepeliów (dwukrotnie);
- budowa budynku inwentarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą dla obsady zwierząt 1996 sztuk tucznika (279,44 DJP), na działce o numerze ewidencyjnym 534 położonej w obrębie Mirocin Górny, gm. Kożuchów, powiat nowosolski;
- 11 budynków mieszkalnych jednorodzinnych na wydzielonym terenie działki nr 222/4 obręb 0015 Stany Lipiny o powierzchni zabudowy powyżej 0,5 ha (dwukrotnie);
- montaż linii technologicznej do malowania kataforetycznego (KTL) w istniejącej hali produkcyjnej oraz montaż linii technologicznej do malowania kataforetycznego (KTL) i malowania proszkowego w nowobudowanej hali produkcyjnej w ramach rozbudowy zakładu produkcyjnego komponentów do przemysłu motoryzacyjnego zlokalizowanego w Kożuchowie przy ul. Dworcowej 3A;
- budowa do 29 farm fotowoltaicznych o łącznej mocy do 29MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na dz. 1118/4, 1119 obręb Podbrzezie Dolne oraz 506 obręb Podbrzezie Górne;
- zmiana funkcjonowania zakładu obejmującego instalację mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Kiełczu, gm. Nowa Sól realizowanego na działkach nr ew. 496/6, 496/8, 496/9, 496/11, 496/12 w obrębie Kiełcz, gm. Nowa Sól.
- W ramach ww. opinii zwracano się o uzupełnienia Raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a także wydano 11 postanowień o przedłużeniu terminu wydania opinii.

11.4. Opinie dot. projektów

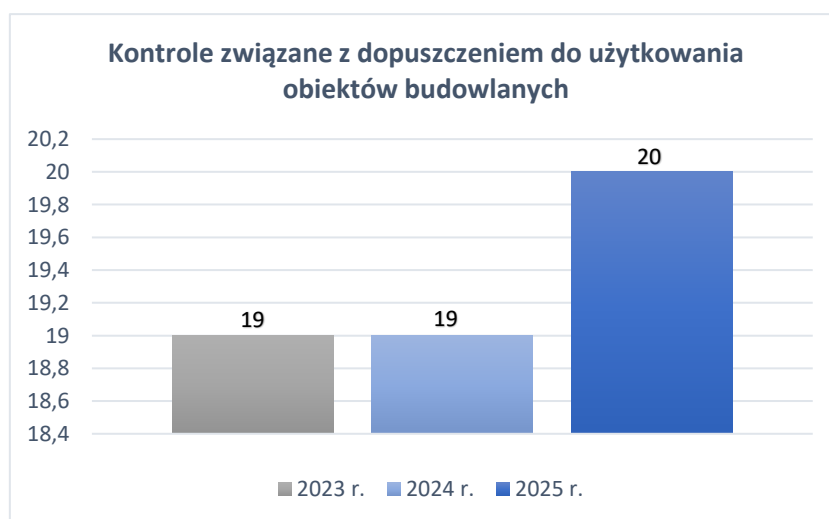
W 2025 r. wydano 2 opinie dot. uzgodnienia dokumentacji projektowej. Opinie dotyczyły Zabudowa przedsionka Zakładu Radiologii w Wielospecjalistycznym Szpitalu SP ZOZ w Nowej Soli oraz zmiany sposobu użytkowania istniejącego lokalu usługowego na gabinety lekarskie wraz z przebudową przy ul. Gimnazjalnej 7 w Nowej Soli.

W trakcie opiniowania projektów budowlanych oceniano m.in. przyjęte rozwiązania w zakresie spełnienia wymagań techniczno-budowlanych i higieniczno-sanitarnych. W procesie wydania opinii oprócz sekcji Nadzoru Zapobiegawczego brały udział sekcje, które nadzorują dany typ obiektu.

11.5. Liczba kontroli

Do sekcji nadzoru Zapobiegawczego w 2025 r. wpłynęło **79** zawiadomień o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania. Dla **59** zawiadomień zajęto stanowisko w formie „milczącej zgody”, natomiast dla **20** przeprowadzono kontrole, w następstwie których wydano opinie.

Podczas kontroli dokonywano oględzin zrealizowanych obiektów budowlanych. Oceniano przede wszystkim zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym oraz wymogami higieniczno-sanitarnymi.

Przedmiotem odbiorów były obiekty o zróżnicowanym charakterze, m.in.:

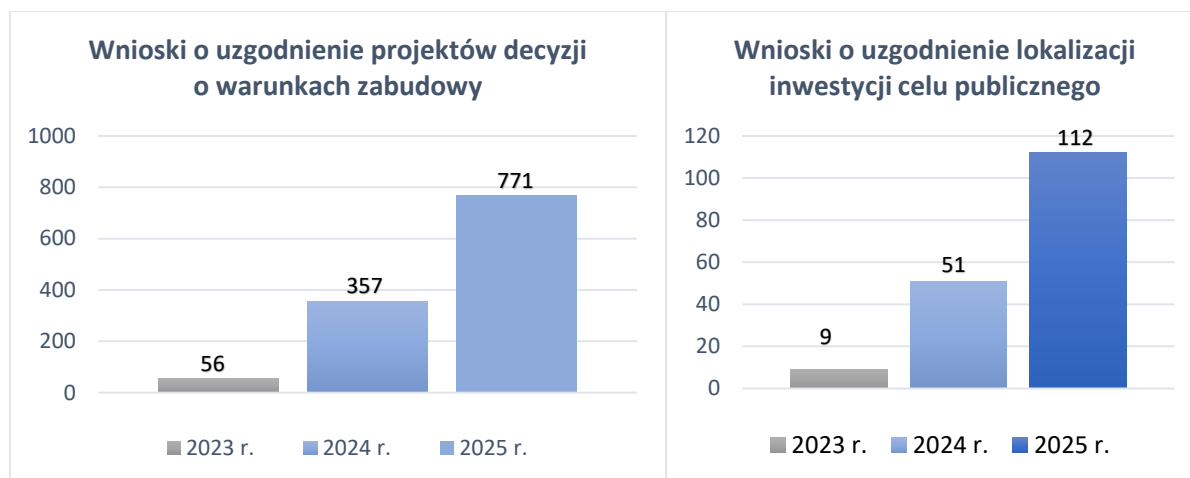
- zmiana sposobu użytkowania dwóch lokali mieszkalnych na dwa lokale biurowo – usługowe,
- rozbudowana hala sortowni złomu mieszanego wydziału „5GLS” oraz boksy zadaszone i wiaty wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w ramach rozbudowy zakładu produkcyjnego Alumetal Poland Sp. z o.o.,
- rozbudowany i przebudowany budynek oraz zmiana sposobu użytkowania części budynku handlowego na usługowy – Laboratorium Weterynaryjne,
- zmiana sposobu użytkowania budynku magazynowego na salę zabaw dla dzieci,
- przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części istniejącego budynku usługowego na gabinety lekarskie,
- rozbudowany i przebudowany budynek PKP w Koźuchowie na salę konferencyjno-bankietową,
- przebudowany segment D budynku szkoły przy ul. Marsz. J. Piłsudskiego 65 w Nowej Soli oraz schody zewnętrzne,
- budynek produkcyjno-magazynowy z częścią biurowo-socjalną w Koźuchowie,
- budynek biurowo-socjalny z halą magazynową w Otyniu,
- zmiana sposobu użytkowania zakładu garmażeryjnego na pracownię cukierniczą w Nowej Soli,
- stacja uzdatniania wody wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu,
- budynek handlowy z usługami obsługi podróżnych i pojazdów samochodowych w Nowej Soli.

Stanowisko w formie milczącej zgody zajmowano głównie dla obiektów mieszkalnych wielorodzinnych i jednorodzinnych, budynków gospodarczych, garaży, budynków magazynowych.

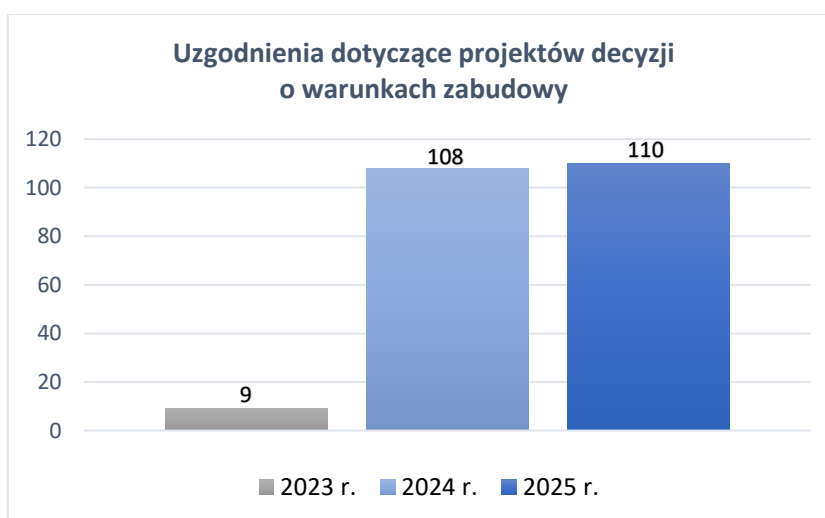
11.6. Uzgodnienia warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego

Od września 2023 r. na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, projekt decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego uzgadniany jest również z organami państwowej inspekcji sanitarnej. W 2025 r. przeanalizowano **771 wniosków** wpływających o uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy oraz

112 wniosków o uzgodnienie projektu decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego. W stosunku do roku poprzedniego można zaobserwować ponad dwukrotny wzrost liczby wpływających wniosków, a co za tym idzie – zajętych stanowisk.

Dla **110** projektów decyzji o warunkach zabudowy dokonano uzgodnień w formie postanowień, w tym **14** negatywne (odmowa uzgodnienia).

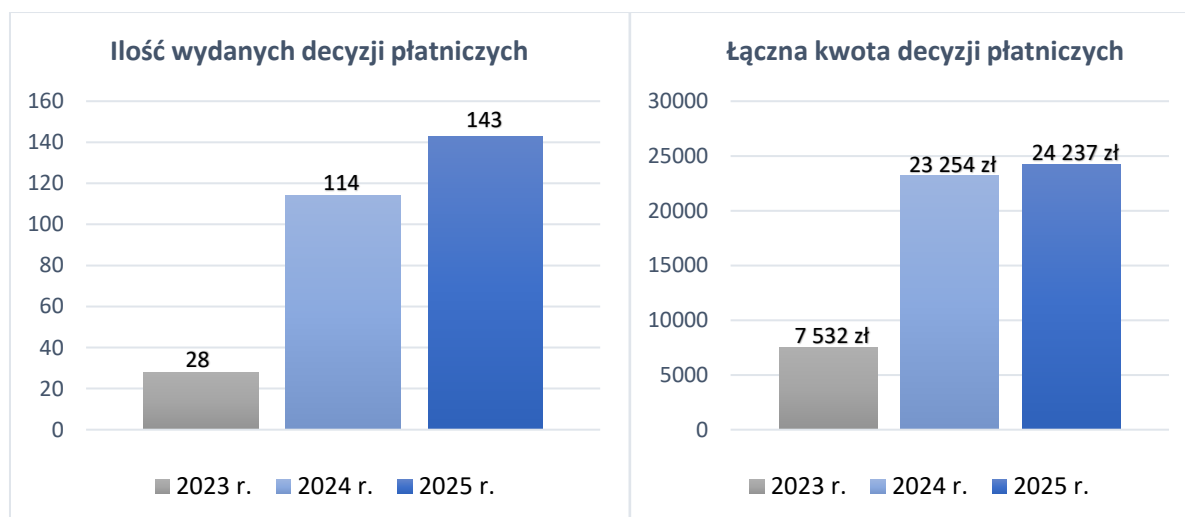

Każdorazowo analizowano m.in. położenie planowanej inwestycji, a także jej ewentualny wpływ na tereny sąsiednie. Analizie poddawano czy w pobliżu planowanych obiektów mieszkalnych znajdują się obiekty uciążliwe (m.in. budynki inwentarskie, przemysłowe), a także czy planowane obiekty przeznaczone na pobyt ludzi nie znajdują się w strefie ochrony sanitarnej cmentarza. Sprawdzeniu podlegało również czy decyzja zawiera zapisy dotyczące ochrony osób trzecich oraz czy obowiązujące przepisy odrębne nie uniemożliwiają realizacji planowanych przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.

Projekty decyzji, dla których wydano postanowienia dotyczyły w większości budynków mieszkalnych jednorodzinnych lokalizowanych w okolicy obiektów mogących powodować potencjalne uciążliwości dla przyszłych mieszkańców planowanych budynków, a także sporadycznie budynków usługowych. Odmowa uzgodnień dotyczyła budynków mieszkalnych jednorodzinnych i była wydawana m.in. ze względu na dopuszczenie w projekcie decyzji o warunkach zabudowy realizacji zbiorników bezodpływowych pomimo możliwości przyłączenia ich do sieci kanalizacyjnej lub ze względu na dopuszczenie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których, zgodnie z posiadaną przez tutejszy organ dokumentacją, realizacja tego typu rozwiązań powinna zostać wykluczona z uwagi na płytkie zaleganie wód gruntowych.

11.7. Decyzje płatnicze

W ramach uzgadniania dokumentacji projektowej, uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz przeprowadzanych kontroli pobierane są opłaty. W 2025 r. za czynności związane z działalnością nadzoru zapobiegawczego wystawiono **143** decyzje o płatności na łączną kwotę **24 237 zł**.

11.8. Inne zagadnienia

W ramach spraw różnych zajęto **19** stanowisk, które dotyczyły:

- wniosku o zajęcie stanowiska odnośnie przesłanego protokołu z rozprawy administracyjnej poprzedzającej wydanie decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi powiatowej nr 1053 F w miejscowości Broniszów;

- prośby o przekazanie wszelkich warunków, obostrzeń oraz uwarunkowań technicznych i środowiskowych w związku z pracami nad Koncepcją Programową dla planowanej obwodnicy miasta Koźuchów
- zwrotu pisma Starosty Nowosolskiego w sprawie Instalacji na dwa zbiorniki do magazynowania kiszonki na dz. o nr ewid. 8/29 i 8/30, obręb Konotop, gmina Kolsko
- prośby o udzielenie informacji dla stacji bazowej sieci PLAY przy ul. 22-go lipca 1807 numer 321 w Koźuchowie
- zapytanie o wymogi sanitarne, warunki techniczne dot. uruchomienia produkcji i sprzedaży pączków
- prośby o wydanie opinii w sprawie planowanej przez Gminę Kolsko dzierżawy działek nr 96/19 i 96/20 w Konotopie na cele rolno – użytkowanie terenu przez konie.
- stanowiska Stowarzyszenia STOP BLOKOWISKU W OTYNIU w sprawie sprzeciwu dot. uzgodnienia projektu decyzji o WZ
- w odniesieniu do **1** zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania tutejszy organ wydał pismo, że przed przystąpieniem do użytkowania należy uzyskać wynik badania wody spełniający wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).
- zwrotu **6** wniosków Wójta Gminy Nowa Sól o opinię dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- **2-** krotnie poinformowano Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Nowej Soli o wycofaniu przez inwestora złożonego zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego;
- w ramach wniosków o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, dla **2** wniosków wezwano do uzupełnień Raportów o oddziaływaniu na środowisko, wydano postanowienia o przedłużeniu terminów wydania opinii, lecz ze względu na wycofanie wniosków przez Inwestora, organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przesłał do tutejszego organu informację o umorzeniu prowadzonego postępowania. W związku z powyższym tutejszy organ wydał pismo do organu prowadzącego postępowanie główne o niewydaniu opinii, o którą uprzednio się zwracał w związku z wnioskiem Inwestora.
- poinformowano Prezydenta Miasta Nowa Sól, że ze względu na to, iż zarówno Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli, jak i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. odstąpili od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedłożonego do

opiniowania projektu planu, tutejszy organ nie może zająć stanowiska w żądanym zakresie.

Ponadto do tutejszego organu wpłynęło **6** spraw niewłaściwie skierowanych, które przekazano zgodnie z kompetencjami i poinformowano o tym organy prowadzące postępowanie.

11.9. Współpraca z organami administracji i innymi inspekcjami

Zgodnie z zaleceniami kontynuowana jest ścisła współpraca z organami administracji samorządowej w trakcie opiniowania projektów planów ogólnych gmin, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dokumentacji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kopie uzgodnień oraz opinii przekazuje się do wyżej wymienionych organów.

Rozdział 11. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego sporządziła: Katarzyna Majewska

12. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej

Programy edukacyjne w powiecie nowosolskim

12.1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

Krajowy program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Grupa odbiorców: uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodzice.

W ramach realizacji programu podejmowane były działania mające na celu edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków młodzieży szkolnej, ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Organizowano szkolenia dla nauczycieli, tematyczne zajęcia edukacyjne i punkty informacyjno – edukacyjne.

Uczniowie zainteresowani zdobyciem i pogłębieniem wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia wzięli udział w:

- ogólnopolskim konkursie wiedzy „Trzymaj Formę!”. Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 6 oraz z Katolickiej Szkoły Podstawowej w Nowej Soli,
- wojewódzkim konkursie „Przepis na zdrowe drugie śniadanie” opracowanie przepisu zdrowej wersji drugiego śniadania, a następnie jego przygotowanie i sfotografowanie.

II miejsce w konkursie zdobyła uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Nowej Soli:

Włączono się w lokalne inicjatywy i projekty zdrowotne, uczestnicząco w Nowosolskim Pikniku Zdrowia organizowanym przez Urząd Miejski w Nowej Soli.

Zajęcia edukacyjne w szkołach oraz przedszkolach.

Międzyszkolny Turniej Sportowy Stop Otyłości w Szkole Podstawowej z O.I. nr 2 w Nowej Soli.

12.2. Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Podjęto działania intensyfikujące edukację wśród młodzieży szkolnej, których celem było popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, diagnostyki przenoszenia wirusa HIV, chorób wenerycznych oraz innych zakażeń przenoszonych drogą płciową.

- Ogłoszono i przeprowadzono konkurs „Bezpieczne sytuacje, Bezpieczna/y/Ty” dla uczniów klas II -V szkół ponadpodstawowych (ogólnokształcące, technika oraz branżowe) z Powiatu Nowosolskiego. Tematem konkursu było wykonanie projektu

zakładki do książki ukazującą wiedzę dot. „Jak mogę uniknąć zakażenia HIV?”.
Patronat nad konkursem objął Starosta Nowosolski.

W siedzibie PSSE Nowa Sól w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS 1 grudnia odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu.

Punkt profilaktyczno-edukacyjny zorganizowany w Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Soli, w ramach obchodów Walentynek.

12.3. Profilaktyka uzależnień

Uzależnienia stanowią niezwykle złożony problem, nałóg nikotynowy jest jednym z najmocniejszych uzależnień i z roku na rok zwiększa się oraz przybiera nowe formy. Szczególnie niepokojące jest to, że w grupie uzależnionych jest coraz więcej młodzieży, a nawet dzieci. Stąd też Państwowa Inspekcja Sanitarna podjęła działania mające na celu zwrócenie większej uwagi na ten problem. Nasze działania adresowaliśmy do różnych grup odbiorców, począwszy od dzieci i młodzieży a kończąc na dorosłych i seniorach.

Światowy Dzień Bez Tytoniu z udziałem pracowników PSSE w Nowej Soli, uczniów oraz pedagogów szkolnych z ZSP nr 2 „Nitki”, ZSP nr 4 „Spożywczak” z Nowej Soli oraz z Liceum Ogólnokształcącego z Nowej Soli.

To dzień, w którym zachęcamy do refleksji nad nałogiem i podejmowania decyzji o zmianie stylu życia – dla własnego zdrowia i zdrowia najbliższych to wyjątkowa okazja, by zwrócić uwagę na zdrowotne, społeczne i ekonomiczne skutki palenia tytoniu oraz używania innych produktów nikotynowych, przypomina o dostępnych formach pomocy – konsultacjach specjalistycznych, telefonicznych programach wsparcia, terapiach czy farmakologii.

Kampania edukacyjna - „Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć palenie między bajki”

Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała działania, których celem było zwiększenie wśród uczniów poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie oraz wiedzy na temat zdrowotnych, społecznych skutków palenia papierosów, e - papierosów oraz snusów. Szczególny nacisk w kampanii położono na obalenie, panującego powszechnie pozytywnego wizerunku e-papierosa.

Organizowane były również punkty informacyjne, edukacyjne w trakcie których udzielano tematycznych konsultacji, motywowano do rzucenia nałogu oraz prowadzono pomiary stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu i pomiary ciśnienia tętniczego, staraliśmy się zwrócić uwagę dzieci i młodzieży na negatywne konsekwencje zdrowotne związane z paleniem tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości korzystania z e-papierosów, w ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- zajęcia profilaktyczne, edukacyjne z warsztatami w szkołach ponadpodstawowych, starszych klasach szkół podstawowych.

12.4. Wojewódzki program „Z higieną za Pan brat”

Celem podejmowanych działań było promowanie podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych. Dbłość o higienę osobistą jako podstawową rolę w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. W ramach programu prowadzone były ciekawe zajęcia, w trakcie których omawiano zasady higieny osobistej, ze szczególnym uwzględnieniem mycia rąk.

Zajęcia edukacyjne w przedszkolu nr 12 w Nowej Soli oraz w Szkole Podstawowej nr 1 w Nowej Soli

12.5. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów

Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów (nowotwory piersi, jąder, prostaty).

Działania edukacyjne w zakresie zwiększenia świadomości ryzyka i czynników ryzyka nowotworów, zgłaszalności na badania profilaktyczne, adresowane do różnych grup społecznych, aby odwrócić ten negatywny trend. W ramach programu prowadzono zajęcia edukacyjne, w trakcie których omawiano przyczyny, objawy oraz metody profilaktyki nowotworów. Uczestnicy spotkań (uczniowie, pracownicy zakładów pracy, seniorzy, społeczność lokalna) uczyli się również samobadania piersi i jąder na fantomach. Nawiązano współpracę z doktorem nauk medycznych specjalista urolog Panem Adamem Halińskim.

- -edukacja uczniów przeprowadzono wykłady z warsztatami dla młodzieży szkół średnich oraz starszych klas szkół podstawowych,
- spotkanie profilaktyczne z lekarzem urologiem dla Panów pracowników Urzędu Miejskiego w Nowej Soli,
- Biała Sobota – współpraca ze Starostwem Powiatowym.

Tematykę profilaktyki nowotworów proponowano również społeczności lokalnej w punktach informacyjno – edukacyjnych organizowanych podczas imprez plenerowych.

Przychodnia Ars Medica w Nowej Soli, stoisko dla Pań: pacjentek i personelu z Nowosolskim Stowarzyszeniem Amazonek „Tęcza”

12.6. Dzień otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej

W Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Nowej Soli, odbyły się warsztaty edukacyjne poświęcone profilaktyce raka piersi w ramach Dni Otwartych Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W wydarzeniu wzięły udział osoby z różnych środowisk – przedstawicielki stowarzyszenia nowosolskich amazonek, uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Nowej Soli, przedstawiciele samorządów, Prezydent Miasta Nowej Soli, Przedstawiciele Starostwa Powiatowego Nowej Soli, mieszkanki Nowej Soli i okolic.

W dniach 18-24 listopada obchodzony był Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Prowadzono kampanię „Lekooporność drobnoustrojów - globalne wyzwanie zdrowia publicznego”. Jej celem była edukacja ogółu społeczeństwa, lokalnie działania

edukacyjne kierowano do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów i personelu medycznego.

Punkt edukacyjny w placówce POZ kampanię informacyjną prowadziliśmy wspólnie z sekcją Epidemiologii i Szczepień ochronnych

12.7. Kampania edukacyjna „Bezpieczne wakacje/ferie zimowe”

W trakcie zajęć omawiano: jak unikać zagrożeń i bezpiecznie wypoczywać w czasie wakacji /ferii, a tematyka dotyczyła zagadnień z zakresu zasad bezpiecznego wypoczynku, zdrowego odżywiania się, higieny osobistej.

Przy Akcji Zima Promocja Zdrowia współpracowała z działem Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Nowa Sól.

W powiecie nowosolskim: Szkoła Podstawowa Nr 1, Oddział Biblioteki dla dzieci „Bibluś” w Nowej Soli przeprowadzono warsztaty połączone z konkursami z nagrodami ufundowanymi przez Urząd Miejski w Nowej Soli (współpraca).

Ferie Zimowe:

Akcja Bezpieczne wakacje:

Na zakończenie wakacji zorganizowano we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Nowej Soli festyn dla rodziców, opiekunów z dziećmi.

Promocja Zdrowia przy Akcji Lato współpracowała z Higieną Dzieci i Młodzieży PSSE Nowa Sól. Dodatkowo współpracowano z Higieną Żywności oraz Higieną Komunalną PSSE Nowa Sól, przy organizacji punktu informacyjno-edukacyjnego Urzędu Gminy w Nowym Miasteczku, specjaliści z dziedziny żywienia oraz higieny komunalnej udzielali porad przy współudziale lokalnych władz samorządowych.

12.8. Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła akcje profilaktyczne dla ogółu społeczeństwa tj.: których celem jest kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym

również, w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, szczepień i stanowi ważny element działań edukacyjnych dla mieszkańców powiatu nowosolskiego.

12.9. Podsumowanie

Działania pionu Promocji Zdrowia dotyczyły aktualnych problemów zdrowotnych mieszkańców powiatu nowosolskiego. Działania zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców uwzględniały tematykę szeroko pojętego zdrowego stylu życia.

Jeśli chodzi o szkoły z powiatu nowosolskiego to podejmowały one bardzo chętnie inicjatywę współpracy w realizacji programów. Poruszane zagadnienia na zajęciach profilaktycznych dotyczyły przede wszystkim profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki nowotworów, profilaktyki uzależnień e-papierosów, snusów.

Informacje udostępniano na stronie internetowej stacji, portalu Facebook, kierowane były do ogółu społeczeństwa. Media społecznościowe umożliwiały dotarcie do szerszej grupy osób w różnym wieku.

Współpraca:

- ✓ Starostwo Powiatowe w Nowej Soli
- ✓ Urząd Miejski w Nowej Soli
- ✓ Stowarzyszenie nowosolskich Amazonek „Tęcza”
- ✓ Oddział dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowej Soli
- ✓ Miejska Biblioteka Publiczna w Nowej Soli
- ✓ Centrum Aktywności Społecznej w Nowej Soli
- ✓ Dzielne Domy Seniora
- ✓ Lekarz Specjalista Urolog
- ✓ Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowej Soli
- ✓ PCK w Nowej Soli

Rozdział 12. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej sporządziła: Małgorzata Superson